

لؤلؤ و نون

لؤلؤ و نون

شنبه ۲۵ دلو ۱۳۵۹
۱۴ فروردی ۱۹۸۱
شماره (۴۶-۴۷)
سال ۳۲

Ketabton.com

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې عمومي منشي د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئیس او صدراعظم ببرک کارمل کله چې د افغانستان د خلکو د جمهوریت د لوی سفير اوفوق العاده استازی باور لیک مني .

گوند د مرکزي کمیټې د سیاسي پرو دغري ،
د انقلابي شورا د مرستیال او د صدراعظم د
مرستیال سلطانعلی کشتمند له خوا پټي په
پری کولو سره د جشن په سیمه کی پرانستل
شوه .

اقتصاد و قایع مهمه ملت

سلطانعلی کشتمند معاون شورای انقلابی
و معاون صدراعظم ۱۴ د لورد فتر کارش در قهر
صدارت عظمی بایونت ساگین شاک دارسورن
سفیر کبیر و نهانند فوق العاده جمهوری
مردم افغانستان در کابل ملاقات تعارفی بعمل
آورد .

هېچنان عبدالرشید آرین معاون صدراعظم
وزیر عدلیه و لوی خازنوال روز ۱۵ د لاسو
در دفتر کارش در قهر صدارت بایونت ساگین
شاک دارسورن سفیر کبیر و نهانند فوق العاده
جمهوری مردم افغانستان تعیم کابل ملاقات تعارفی
بعمل آورده وطن آن روی موضوعات مورد علاقه
صحبت نمود .

دکتور اناهیتا راتب زاد عضو بیسروی
سیاسی کمیټه مرکزی حزب دموکراتیک خلق
افغانستان ، عضو شورای انقلابی رئیس سازمان

له ښو بیدو او استیاده گانو څخه زغوری او له
هغوی سره د ژوند جوړوونکی جگړی په ډگر
کی مرسته کوی .

د د لوی ۲۱ له غرمی نه مخکی په لسو بجو
د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزي
کمیټې د عمومي منشي د افغانستان د دموکراتیک
جمهوریت د انقلابي شورا د رئیس او صدراعظم
ببرک کارمل په مشرۍ د گوند د مرکزي کمیټې
د سیاسي پرو دغريو د انقلابي شورا د رئیس
حیات دغريو د یو شمیر وزیرانو په ولایتونو
کی د گوند د مرکزي کمیټې او انقلابي شورا
دواکمنو استازو ، د گوند د مرکزي کمیټې
د ځینو څانگو د رئیسانو ، د وسله وال پوځ او
امنیتی ارگانو نو د سیاسي مسوولینو او په
دفاعی ، امنیتی او د ټولنیز نظم په چارواو
اقتصادی چارو کی د ځینو نورو گوندی او
دولتی مسوولو کار کوونکو په گډون د انقلابي
شورا په مقر کی ستره غونډه وشوه .

د افغانستان د مخکېدو مرکزي مانی د د لوی ۱۴
له غرمی نه وروسته د افغانستان د خلک دموکراتیک

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي
شورا د رئیس او صدراعظم ببرک کارمل په
مشرۍ غونډه وکړه .

د غونډې په پیل کی ببرک کارمل د هیواد
د کورنیو حالاتو او بین المللی مسائلو په باره
کی یو لړ مطالب څرگند کړل .

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزي
کمیټې د عمومي منشي د افغانستان د دموکراتیک
جمهوریت د انقلابي شورا د رئیس او صدراعظم

ببرک کارمل د د لوی ۱۱ ورځ له غرمی نه وروسته
د انقلابي شورا د مقر د گلخانې په مانی کی
دولایاتو ، د کابل د ښار او شاو خواو گونډی
کنترول د مسوولینو د زده کړی د لومړۍ سیمینار
له غرو سره د کتنې په وخت کی وویل : تاسو
د گوندی کنترول مسوولین د هغو ښوونکو په
توگه یاست چی د حقایقو او حقایقونو په درک
او د پینو او مسائلو په اصولی اوسم تشخیص
سره خپل دوستانو او هر زمان د تهل په ډگر کی

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزي
کمیټې د عمومي منشي د افغانستان د دموکراتیک
جمهوریت د انقلابي شورا د رئیس او صدراعظم
ببرک کارمل د د لوی ۱۲ له غرمی مخکی په کابل
کی د افغانستان د خلکو د جمهوریت لوی سفير
او فوق العاده استازی پونت ساگین شاک
دارسورن د هغه د باور لیک د منلو لپاره د انقلابي
شورا په مقر کی ومانه .
پدی وخت کی د بېرنیو چارو وزیر شاه محمد
دوست هم حاضر وو .

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزي
کمیټې د عمومي منشي د افغانستان د دموکراتیک
جمهوریت د انقلابي شورا د رئیس او صدراعظم
ببرک کارمل د بیغام په اوسلو سره د بیافیر الله
جلال آبادی علیه الرحمه د پښتو دوه سوم تلین
د نهانغنی سیمینار د د لوی ۹ ورځ له غرمی مخکی
په رسمی ډول په کابل کی پرانستل شو .

د وزیرانو شورا د افغانستان د خلک د دموکراتیک
گوند د مرکزي کمیټې د عمومي منشي

دموکراتیک‌زنان افغانستان و رئیس‌سازمان صلح

همبستگی و دوستی جمهوری دموکراتیک افغانستان

بعد از اشتراک در کنفرانس شورای جهانی

صلح متعقد ملغاسی عصر ۱۵ دلو به وطن باز گشت .

برید جنرال محمد رفیع وزیر دفاع ملی

جمهوری دموکراتیک افغانستان بعد از طبر

۱۳ دلو از اردو ماه زمستانی پیش آهنگان بنام

(دوستی) در تخنیک نازری بازدید نموده و بایک

تعداد از پیش آهنگان ملاقات و به سوالات

شان جواب داد .

دکتور صالح محمد زیری و نور احمد نور

اعضای بیروی سیاسی منشی های کمیته مرکزی

حزب دموکراتیک خلق افغانستان و اعضای

هیات رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک

افغانستان در جلسه بعد از ظهر ۲۲ دلو سیمینار

منشی های کمیسیون های حزبی سرراهنما

های ساز ماندهی و منشی های سازمان های

اولیه حزبی قوای مسلح جمهوری دموکراتیک

افغانستان در سالون وزارت دفاع ملی اشتراک

ورزیده و پیرامون رسالت شاملان سیمینار در

جهت تحقق اهداف و آرمان های انقلاب نور و

مرحله تکاملی آن صحبت نمودند .

شورای نمایندگان اتحادیه صنفی کارگران

و کارمندان کمیته مرکزی حزب دموکراتیک

خلق افغانستان ۲۲ دلو ضمن مراسمی در مقر

کمیته مرکزی تا سیس گردید .

طبق اطلاع واصله از دهلی نو شاه محمد

دوست وزیر امور خارجه و رئیس هیات جمهوری

دموکراتیک افغانستان در کنفرانس وزرای خارجه

کشور های غیر منسلک ۲۲ دلو با دکتور

کورت والد هایم سر منشی سازمان ملل متحد

دباختر افغان الو تنی اننو نوف ۲۴ دلو

مسافر و هوکنی نوی دوی الوتکی د دلو ۱۹

د مراسمو په ترڅ کی دهیواد په کور نیو هوایی

کریښو کی په کار واچول شوی .

برید جنرال محمد رفیع وزیر دفاع ملی بعد

از طبر ۱۸ دلو در دفتر کارش بایونت ساگین

د دکتور صالح محمد زیری و نور احمد نور دین ابراد بیانیه هر سیمینار حزبی وزارت دفاع ملی .

شاگ دارسورن سفیر کبیر و نماینده فوق العاده

جمهوری مردم مغلستان ملاقات نمود .

قرار است نخستین کنگره اتحادیه های

صنفی جمهوری دموکراتیک افغانستان در نیمه

ماه حوت امسال دایر گردد .

د صراعتظم مرستیال، عدلیه وزیر اولوی -

خارنوال عبدالرشید آرین د کابل پوهنتون

د پوهنځیود فارغ التحصیلان د دیپلومونه د دلو ۱۴

د کابل پوهنتون په ادیتوریوم کی د مراسمو په

ترڅ کی ویشل .

په مراسمو کی دوزیرانو دشورا ځینو غړیو،

یوشمیر گوندی کږونو استادانو اود پوهنتون

محصلانو برخه درلوده .

سلطانعلی کشمند کله چی د پتی په بری کولو سره د افغانستان دمخکښانو مرکزی ماڼی پرانیزی .

درین شماره

علماء و روحانیون و طنزپرست کشور اعمال
مدافعین دروغین اسلام را انشاء نمودند .

...

عدم تعهد یعنی جنبش ضد استعمار و
امپریالیزم .

...

مفهوم خوشبختی چیست ؟

...

خرابیات یکبار دیگر گریست .

...

ستارگان افسانه ساز .

...

رسالت خانواده هاو خواست فرزندان .

...

مبارزه علیه کوری در افریقا .

...

شرح روی جلد :

میر و هیرو نین فلم چایتکاران .

...

شرح پشتی چهارم :

تابلوی نقاشی از بالا حصار هرات .

...

شرح عکس (صفحه ۱۷) صحنه یی از
دادوستد مواد ارتزاقی را که حاکی از وفور
و فراوانی مواد در بازار های کشور است
نشان میدهد .

ژوندون

« ... انقلاب نور و حاکمیت واقعی مردمی نانی از آن گه متکی بر اتحاد کارگران
و دهقانان است نه تنها بیانگر منافع توده های وسیع و اکثریت قاطع مردم می باشد بلکه
امکانات واقعی را برای این توده های وسیع میسر می سازد تا در عمل به ثبات نیروی فعال و مؤثر
جهت حل مشکلات و معضلات وطن اشتراک نمایند . »

از بیانیه رفیق ببرک کارمل

شنبه ۲۵ دلو ۱۳۵۹ ۱۴ فیروزی ۱۹۸۱

به تقریب اولین کنگره سرتاسری اتحادیه های صنفی ج.د.ا.

بعد از پیروزی مرحله نوین تکاملی انقلاب
نور که انقلاب مردم و وطن از پرتگاه سقوط
و تباهی نجات داده شد و انقلاب در مسیر اصلی
آن قرار گرفت یکبار دیگر اتحاد همه نیروهای
ملی و وطن پرست و طبقات و اقشار زحمتکش
کشور در جبهه ملی پدر وطن شعار داده شد
تا مردم ما در اجرای اهداف والای انقلاب با حزب
و دولت شان عملاً سهیم و همکار باشند .

طوری که رفیق ببرک کارمل بارها در بیان
شان فرموده اند ستون فقرات جبهه ملی پدر وطن را
کارگران و دهقانان تشکیل میدهند . که اتحادیه های
صنفی بحیث میره های اساسی ستون فقرات
جبهه می توانند نقش معین تاریخی خود را
ایفا نمایند .

باید متذکر شد که در امر بسیج نمودن تمام
زحمتکشان کشور از اقشار و اصناف مختلف
در جوکات اتحادیه های صنفی قبل از پیروزی
مرحله نوین انقلاب نور یکسلسله اقدامات
مفید صورت گرفته و سنگ بنای آن گذاشته
شده بود مگر طوری که قبلاً گفته آمد این
اتحادیه نه تنها به نفیج و یختگی خود نرسید
و فعالیت های آن سازمان داده نشد بلکه توسط

امین خاین در منطقه خفه شد و بهترین اعضای
فعال و سازماندهندگان آن زندانی و سر به نیست
گردیدند و اتحادیه های اصناف فقط بنام وجود
داشت ...

بعد از پیروزی مرحله نوین تکاملی انقلاب
نور اتحادیه های صنفی بحیث یک ارگانیزم
زنده و فعال هم گردیده و یکبار دیگر بحیث
نیروی اساسی زحمتکشان کشور عرض وجود
کرد .

فعلاً اتحادیه های صنفی افغانستان
یکصد و پنجاه هزار عضو داشته که از لحاظ
تشکیلاتی به سه کنگوری : کارگران ،

انقلاب نور که دارای خصیصه ملی و دموکراتیک
شد امپریالیستی و ضد فئودالی بوده و پایه های
حاکمیت سیاسی آنرا اتحاد نیرومند همه طبقات
و اقشار زحمتکش کشور ما تشکیل میدهند برای
تحقق آرمان های والای آن که بدون شک اعمار
یک جامعه نوین مبتنی بر عدم استثمار و عدالت
اجتماعی بوده و متضمن سعادت و پیروزی انسان
ستمدید و غلبه بر کشور ما است ، اشتراک
تمام طبقات و اقشار زحمتکش کشور اعم از
کارگران دهقانان - روشنفکران - علما و روحانیون
و طنزپرست به هم رساندن - نویسدگان - پیروان وازی
ملی را می طلبد که از طرف حزب دموکراتیک خلق
افغانستان بحیث یک ضرورت تاکتیکی و اساسی به
منظور رسید به هدف استراتژیک طرح گردید
تا تمام نیروهای ملی و طنزپرست کشور را که
آرزوی خدمت به مردم و وطن شانرا از سالیان
متحدی بسر می پروراندند در یک جبهه متحد
ملی بسیج نماید و در جهت پیاده کردن اهداف
انسانی انقلاب نور گام های واقعاً انقلابی و بنیادی
برداشته شود .

باید اذعان کرد که این مشی اصولی حزب
در اثر نفوذ عناصر ضد ملی و کمابسته
امپریالیزم مخصوصاً حقیقتاً اله امین و باند
تبهکارش که رهبری حزب و دولت را به بیراهه
کشاند نه تنها نیروهای ملی و وطنپرست در
جبهه جمع گردانیده نشدند بلکه بر خلاف
نیروهای ملی در اثر سیاست فاشیستی و
استعماری امین تار و مار گردیده از هم متفرق
و پراکنده شده و از حزب و دولت شان فاصله
گرفتند بخصوص که تخم نفاق در بین اقوام و ملیت
های برادر ساکن کشور ما کاشته شد و آگاهانه
در جهت دامن زدن اختلافات بین اقوام
مختلف افغانستان و استعمال آنها علیه یکدیگر
تلاش های فراوانی بخرج داده شد .

تجارب

وحدت و یکپارچگی ما خوار چشم

دشمنان ماست

تاریخ شاهد است که مردم وطن ما در طول تاریخ از وجب و جب خاك خویش قهر مانده و سر سپرده دفاع کرده اند و چه جان هاییکه درین راه فدا نشده است و چه وطن پرستانیکه درین راه جام شهادت نه نوشیده اند. یعنی همیشه مردم ما علیه اسارت و بندگی بسا پایمردی و غرور رزمیده اند و وطن و وطنپرستی در کل مردم کشور ما خمیر شده است، در رگ و استخوان و خون شان این احساس وجود داشته و دارد. وطن پرستی و دفاع از وطن مفهوم و مضمون خیلی عمیق دارد. می توان این همه حقایق را با مطالعه نبرد های قهر مانانۀ مردم خویش با تجاوز کاران انگریزی بوضوح درک کرد یعنی مردم ما طی این جنگ ها اثبات کردند که رگزار اجازه تاراج و بیداد را به نیرو های اهریمنی نداده اند. نبرد های عادلانه و قهر مانانۀ مردم ما علیه انگلیس یعنی این استعمار گر خون آشام وقت، نه تنها نمایانگر قهر ما نی و سلحشوری مردم ماست بلکه روشنگر صریح از وطن پرستی و آزادیخواهی توده های ملیونی مردم نیز میباشد.

اگر در گذشته، ها از نتیجه جانبازی های مردم ما در باریان و طبقات حاکمۀ ارتجاعی استفاده می کردند، اینک پس از پیروزی انقلاب شکوهمند ثور و بخصوص مرحله نوین و تکاملی آن که در نتیجه جانبازی و قهرمانی مردم افغانستان تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان بدست آمده، نتایج در خشان این نبرد عادلانه نصیب خود مردم و در خدمت مردم قرار گرفته و تنها مشیت ناچیزی از وقت خواران و اهریمنان که

برگرفته مردم سوار و دسترنج مردم را ظالمانه می ربودند، در نتیجه این انقلاب منافع خود را از دست داده اند و مذبو هانه تقلا می کنند تا دو باره آن همه ناز و نعمت را بدست آورند ولی این تلاشی است بیپوده و بمقابل روند حاکمانۀ تاریخ. لذا هرگز به هدف نمی رسد منتها این تلاش های بیپوده که از پشتیبانی همه نیرو های اهریمنی و ارتجاعی جهانی و در صف اول امپریا لیزم انسان دشمن امریکا بر خور دار است، می تواند پروسۀ انکشاف وطن و جامعه ما را کند سازد. ولی این آرزوی خود را که چرخ تاریخ را به عقب بر گردانند، با خود یکجا به گور خواهند برد. در نتیجه همین دسایس ارتجاع و امپریا لیزم بود که حفیظ الله امین خاین قدرت را موقتاً بدست گرفت و مردم ما را به خاك و خون نشانید، ولی همان طوریکه در بالا گفتیم ارتجاع و امپریا لیزم هرگز نتوانسته نخواهد توانست که شرایط گذشته را برای همیشه به نفع خود تغییر دهد همان بود که مردم سلحشور و آزادی پسند ما یکبار دیگر علیه ظلم و استبداد امین بپا خاستند و همه نقشه های ارتجاع را نقش بر آب نمودند و مردم، انقلاب و وطن را نجات دادند. لذا ما بسا بانگ رسا و بحکم علم اعلام می داریم که چرخ تاریخ به عقب بر نمی گردد، زمان متوقف نمی شود.

امپریا لیزم و دستیارانش که از دو طرف هم از داخل و هم از خارچ علیه حزب و دولت دموکراتیک ما (از داخل در وجود امین و باندش و

از خارچ توسط عناصر فروخته شده و صادر شده از حاشیۀ رز های افغانستان) توطئه بسراه انداخته بود اینک نقشۀ دیگرش یعنی فریب دادن هموطنان ما و استعمال شان بر علیه وطن خود شان نیز نقش بر آب شده است زیرا چنانچه هموطنان ما می دانند و آگاه هستند درین اواخر تعداد وسیع از هموطنان ما که اصول هدف امپریا لیزم و موزه پاکسان آنها دانسته اند دو باره بوطن خویش، به خانه و کاشانه خویش بر می گردند امپریا لیزم و ارتجاع هموطنان ما را بشکل بسیار ریاکارانه زیر نقاب اسلام و دفاع از اسلام فریب داده و آواره و سرگردان ساخته بودند، آنها با تبلیغ ناروا و دروغین که گویا در افغانستان اسلام در خطر است و باید درین راه جهاد نمود، مردم ما را فریب داده و اغوا می نمودند ولی حالا همه بشمول آنانیکه موقتاً فریب این تبلیغات دروغین را خورده بودند، در عمل به دروغ بودن آن پی بردند. هموطنان ما دیدند که سوختاندن مکاتب، مساجد، قتل عام اهالی آزار دادن مسلمانان بی گناه هرگز جهاد نبوده بلکه دزدی و آدم کشی و رهنی است. اینک با گذشت هر روز هموطنان ما با شور و شوق زاید الوصفی و با اطمینان کامل و اعتماد همه جانبه به زادگاه خویش به وطن خویش بر می گردند و در محیط آرام و مطمئن در کار اعمار جامعه نوین و بهروز شرکت می ورزند.

هموطنان در عمل دیدند که پس از مرحله نوین و تکاملی انقلاب ثور دولت ملی و مترقی شان بشکل صادقانه خدمت گزار شان است و به اعتقادات و مقدسات شان نه تنها احترام می گذارد بلکه حمایت آنها نیز قانوناً تضمین نموده است

چنانچه در اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان (قانون اساسی موقت) این موضوع بصراحت بیان شده است.

اگر در زمان تسلط آل یحیی و حکمروایی ظالمانۀ امین و باندش، بیداد و تاراج و ظلم در کشور حکمروایی می نمود، با پیروزی مرحله نوین تکاملی انقلاب ثور دیگر نشانی از آن نیست و فضای پر از آرامش و اطمینان در کشور حکمفرما گردیده است دیگر دلیلی وجود ندارد که هموطنان فریب خورده ما باز هم دور از خانه و کاشانه خود باشند و همین محبوب و دوست داشتنی خود را ترک گویند. باید متذکر شد همانطوریکه باز گشت دسته جمعی وطنسازان ما آتش بجان دشمنان انقلاب ثور و بخصوص مرحله نوین تکاملی آن می افکند، نمایانگر حقیقت انقلاب ثور و مردمی بودن و در خدمت مردم بودن آن نیز میباشد.

هموطنان! در افغانستان همین محبوب ما به پایمردی شما و تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان جامعه نوین عادلانه فارغ از ستم طبقاتی اعمار می گردد بیایید که از دل و جان درین راه انسانی همکار حزب و دولت خود باشیم و نگذاریم که دشمنان ما، دشمنان وطن، دین و منافع ما با براه انداختن توطئه ها و دسیسه ها و هکذا تبلیغات دروغین به اعمال پلید شان که جز بد بختی و عقب ماندگی ما و کشور ما چیزی دیگری نیست، دست یابند. یکپارچگی و وحدت مردم ما خار چشم دشمنان ماست بیایید که با تامین وحدت و یکپارچگی خار چشم دشمنان بزنیم.

زنده باد مردم سر بلند افغانستان، پاینده باد صلح و دوستی در جهان، مرگ بردشمنان مردم و انقلاب ما، این دشمنان صلح و انسانیت.

گوشه‌یی از کنفرانس علما و روحانیون که بغاطر حمایت و پشتیبانی از جبهه وسیع ملی پدر وطن از طرف ریاست شئون اسلامی در تالار بزرگ لیسه اهانی برگزار شده بود

گزارش از : زن

علما و روحانیون وطنپرست کشور وارد جبهه وسیع ملی پدر وطن میشوند

روحانیون و وطنپرست راد رین مر حله حساس تاریخی کشور خیل میخوانده و خطاب به آن ها گفت: درین مر حله حساس تاریخی وظیفه شما است که در تمام محافل و مجالس و خطابه های خود مردم را به راه راست، صلح و امنیت دعوت نمود و اشتراک آنها را در جبهه ملی پدر وطن تاکید نمایند.

دو کتور سعید افغانی در آخر بیانیته خود سهمگیری جدی علما و روحانیون و وطنپرست را در جبهه وسیع ملی پدر وطن خواستار گردیده و خطاب به حاضرین مجلس گفت:

به آرمان های پاک و به درد ها و رنج های پاک شما قسم می خورم تا وقتی که همه ما متحدانه برای بهروزی مردم و آبادانی کشور سهم نگرفته و اقدام سالم نکنیم امکان دارد که در آینده موجودیت کشور بخطر جدی مواجه شود.

وی گفت که از تمام اقشار و طبقات مختلف کشور اعم از کارگران، دهقانان، روشنفکران و همه عناصر و وطنپرست و تر- قیخواه می خواهم که در یک جبهه وسیع ملی پدر وطن جمع شده و بیک اقدام نیک اصلاحی و بنیادی دست بکار شوند.

و ارتجاع منطقه متوقف گردد. جبهه ملی پدر وطن ایجاد شده و بوسیله پروگرام عالمانه زمینه تفاهم مشترک و صلح پایدار مساعد گردانیده شود. همه کسانی که مکلف به خدمت عسکری میباشند باید بخدمت حاضر شوند تا قوای مسلح افغانستان بیشتر ازین تقویه و تنظیم گسردد زیرا بدون موجودیت قوای منظم و قوی، استقلال حاکمیت ملی و تمامیت ارضی کشور مایه خطر خواهد گردید البته هر وقت که قوای مسلح ما منظم شود و مداخله خارجی به کشور ما قطع گردد زمینه خروج قوای محدود اتحاد شوروی از کشور ما مساعد خواهد شد.

رئیس شئون اسلامی ضمن بررسی سیاست خارجی افغان- نستان اظهار داشت که: ما جنگ و جدل را ناپسندیم و جنایت می دانیم ما حق داریم که وطن خود را آباد کنیم ما حق داریم که با مالک همسایه روابط نیک و حسنه داشته باشیم و ما می خواهیم که تمام مسلمانان جهان، مخصوصاً مسلمانان کشور های همسایه در یک فضای صلح و تفاهم زندگی کنند.

موصوف و جاپ و مکلفیت های اخلاقی و اجتماعی علما و

در آغاز کنفرانس دو کتور سعید افغانی رئیس شئون اسلامی جمهوری دموکراتیک افغانستان ضمن سخنرانی پیرامون جبهه وسیع ملی پدر وطن جنایات و اعمال ضد اسلامی و ضد انسانی دشمنان انقلاب را افشاء نمود و اظهار داشت که آنها بی کسب و بیهوده دروغین دفاع از اسلام را به رخ خود کشیده اند در حقیقت گماشتگان کشور های امپریالیستی هستند که علیه منافع مردم مسلمان و متدین ما عمل می کنند و از نگاه اسلام و شریعت غرای محمدی مر دود می باشند از نگاه اسلام باید مسایل و قضایا از طریق مذاکره، وفاق همه و مشاوره حل گردد نه از طریق قتل و برادر کشی، ترور و اختناق تخریب و دهشت افکنی و غیره جنایات ضد انسانی که از نظر اسلام ناروا و جنایت شمرده می شود.

دو کتور سعید افغانی در مورد حل سیاسی پرابلم های موجوده گفت:

بنظر من در شرایط موجوده چاره سیاسی اینست که:

جنگ و جدل، دهشت افکنی، قتل و برادر کشی قطع شود. مداخله ناروای امپریالیزم

روز پنجشنبه شام در هم آیی و اجتماع بزرگ علما و روحانیون و وطنپرست کشور بودیم که از طرف ریاست شئون اسلامی جمهوری دموکراتیک افغانستان تنظیم و برگزار گردیده بود.

درین میتنگ با شکوه که در تالار بزرگ لیسه اهانی برگزار شده بود رئیس و معاونین و اعضای شئون اسلامی، نماینده کمیته تبلیغ، ترویج و آموزش کمیته مرکزی، نماینده والی کابل و عده زیادی از علما و روحانیون و وطنپرست شهر و ولایت کابل اشتراک داشتند. اشتراک کنندگان طی این کنفرانس یکبار دیگر اعمال خائنانه دشمنان و عناصر ضد انقلاب را که با قتل و آدمکشی تخریب و آتش زدن مکاتب و اماکن مقدسه و دیگر جنایات زندگی آرام مردم ما را برهم می زنند و مشکلات و موانعی را در جهت پیشرفت و ترقی کشور ایجاد مینمایند، تقبیح نمود و حمایت و پشتیبانی شان را از دولت مردمی و اسلامی شان ابراز نمودند و اظهار آمادگی کردند تا در جبهه ملی وسیع پدر وطن سهم گرفته و مبارزات قاطعانه خود را در جهت افشای اعمال ضد انسانی و ضد اسلامی دشمنان وطن و انقلاب ادامه دهند.

ریاست شئون اسلامی یکبار دیگر

اعمال ضد اسلامی مدافعین

دروغین اسلام را افشانمود

مردم و وطن خود عمیقاً درک کرده اید و باید هم بکنید.

دو کتور محمود حبیبی در آخر بیانیه خود به قانون جدید مکلفیت عسکری نیز اشاره نموده و گفت که در حالیکه دفاع از وطن حاکمیت ملی و تمامیت ارضی کشور نه تنها وظیفه قوای مسلح بلکه وجوبی تمام مردم مسلمان افغانستان بشمار میرود به شما علمای و روحانیون کشور است در هر جا و هر مری جمعی که قرار داشته باشید همه جوانان و افراد کشور را تشویق و ترغیب نمائید که از قانون جدید مکلفیت عسکری که بهر تناسب به قانون سابق مکلفیت عسکری مزایایی دارد اطاعت نموده و بخد مت مکلفیت عسکری حاضر شوند زیرا جوانان ما مکلف اند تا خدمت عسکری را انجام دهند این حق مسلمی است که وطن بالای تمام افراد کشور گذاشته است.

البته عسکری امروز مقدس تر از هر وقت دیگر است زیرا دشمنان و وطن به قتل و آدمکشی و دیگر جنایات ضد اسلامی وضد انسانی دست می زنند و زندگی مردم ما را نا آرام می سازند پس باید صفوف مقدس دفاع از وطن را تقویه و ازمال و جان و ناموس و وطن دفاع نمائیم زیرا این خواست مردم و زمانه

بعداً دو کتور محمود حبیبی والی کابل در مورد هدف و ماهیت جنبه وسیع ملی پدر وطن و سهمگیری علمای و روحانیون و طنیر ست در آن مطالب سو دمندی بیان نموده گفت که جنبه ملی پدر وطن مظهر اراده همه مردم افغانستان بوده و همه نیروهای ملی و وطنپرست را متحد و در یک صف فشرده جمع می نماید.

وی گفت که خصلت و سیما ملی و دموکراتیک جنبه به فرزندان این وطن فرصت آنرا مساعد می سازد تا در جهت حل مشکلات وطن در جامعه امروز و فردای ما اشتراک ورزیده و رسالت و مکلفیت شانرا انجام دهند.

موصوف علاوه کرد که انقلاب ثور و حاکمیت مردمی آن نه تنها متکی به کارگران و دهقانان است بلکه به همه فرزندان این وطن زمینه را مساعد می سازد تا در جهت آبا دانی و وطن سهم بگیرند والی کابل در زمینه و جایب و مکلفیت های علمای و روحانیون و طنیر ست کشور در بین جنبه چنین گفت: در بین جنبه و طیفه شما علمای و روحانیون که وارثان پیامبر و رهبران دین اسلام هستید اینست که مردم را بسوی صلح و امنیت، برابری و عدالت، تقوا و فضیلت رهنمایی کنید و به یقین می توانم بگویم که شما و جایب خود را در برابر

است.

همچنان درین کنفرانس سید محمد علی شاه تو کلی معاون شئون اسلامی راجع به وظایف ریاست شئون اسلامی در چوکات صدارت و در باره وظایف علماء و مکلفیت های اجتماعی آنها سخنرانی مبسوطی نموده گفت: اعضای این ریاست باید صداقت و فداکاری در راه خدمت مردم، وطن و جامعه سهم گرفته و مکلفیت های اخلاقی و اجتماعی خود را انجام داده اند چنانچه شهادت چندین تن از اعضای بر جسته این ریاست در مرکز و ولایات کشور شاه این ادعای ما است.

وی اضافه کرد که در حال حاضر ریاست شئون اسلامی وظایف ذیل را عهده دار است: همکاری با رادیو و تلویزیون در زمینه تبلیغ مسایل دینی و اجتماعی، اشتراک در جلسات مرکز و ولایات، تسو ضیح شرایط و مسایل حج به حجاج و سفر با آنها هنگام عزیمت، نشر مجله پیام حق که طی آن تبلیغ واقعیت های دین مبین اسلام صورت می گیرد بهمین قسم اعضای این ریاست به نمایندگی از علماء و روحانیون کشور در کنفرانس های ملی و بین المللی اشتراک نموده و در کار آنها سهم فعال گرفته و با جمعیت اعلیای ممالک دوست و همه کشورهای اسلامی رابطه و همکاری دارد.

و بالاخره این ریاست افتخار دارد که سهم خود را در اعمار جامعه نوین ادا مینماید و در راه تبلیغ آرمان های انقلاب ثور و در جهت تسو ضیح رهنمود های اساسی دین اسلام رسالت دینی و اجتماعی خود را انجام میدهند.

تو کلی در مورد وظایف علماء و مکلفیت های اجتماعی آنها گفت: علمایی که در جهت انجام رسالت اجتماعی خود کار نکنند اصلاً از مزایای علم بهره نگرفته اند.

موصوف علاوه کرد که در سابق علمای آنه تنها مورد احترام قرار نمی دادند بلکه در رژیم امین ناشیست علمای وطنپرست ما مورد تو هیستن تحقیر و اهانت قرار گرفته و چه بسا که زندان ها افتاده و سر به نیست گردیدند. مگر اکنون دولت مردمی ما کامل احترام را به علماء، علمایی که از علم بهره خوب گرفته اند و علم خود را در راه خدمت مردم وقف کرده اند، دارد و آغوش وطن برای پذیرفتن علماء و سهمگیری آنها در راه خدمت مردم باز است.

همچنان موصوفی محمد سالم علمی در باره حقوق مدنی اسلام و روابط گوناگون سیاسی و اقتصادی و غیره بین دولت های اسلامی و سایر دول دارای عقاید مختلف بیانیه سو دمندی ایراد نموده و گفت که روابط افغانستان با اتحاد شوروی و کمک های محدود نظامی آن کشور به افغانستان از نگاه حقوق مدنی اسلام یک مساله کاملاً روا و جایز می باشد زیرا مردمی که در راه منافع دین و دولت و منافع مردم خود می جنگد کمک با آن کاملاً جایز و ضروری است موصوف همچنان اظهار داشت که دعوت دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان از علماء و روحانیون در جنبه ملی و وسیع پدر وطن از جهتی است که دولت ما به دین اسلام و حفظ آن علاقه مفرط دارد.

بهمین ترتیب چند نفر دیگر درین کنفرانس پیرامون جنبه وسیع ملی پدر وطن سخنرانی نمودند و در آخر قطعنامه ای صادر گردید که طی آن علماء و روحانیون و طنیر ست کشور هرگونه حمایت و پشتیبانی شانرا از دولت مردمی خود ابراز داشته و آمادگی خود را بخاطر سهمگیری در جنبه و وسیع ملی پدر وطن اعلام نمودند.

عدم تعهد یعنی جنبش ضد استعمار

و ضد امپریالیزم

کنفرانس وزرای خارجه کشور های غیر متعهد درین اواخر در هندوستان یعنی یکی از کشور های مؤسس این نهفت در حالی برگزار شده که کار زار تبلیغاتی خصمانه امپریالیزم به شدت و بشکل هستریک علیه جنبش جهانی صلح و سوسیالیزم و نهفت های آزادیبخش ملی ادامه دارد .

همان طوریکه می دانیم جنبش عدم تعهد از همان بنو پیدایش خویش گرایش ضد امپریالیستی و ضد استعماری داشته و دارد. و این موضوع سبب می شود که امپریالیزم و ارتجاع جهانی بسرمداری امپریالیزم امریکا علیه آن موضع گیری نماید و دست نشاندهان امپریالیزم در نقاط مختلف جهان (چون سادات خائن) چرندیات بی معنی در مورد ابراز دارد هر باریکه اعضای جنبش عدم تعهد گرد هم جمع می شوند موضع گیری ضد امپریالیستی و ضد استعماری این نهفت بیش تر از پیشتر میشود. چنانچه کنفرانس سران کشور های غیر متعهد که سال گذشته در هاوانا و تحت ریاست فدل کاسترو رهبر ارجمند کشور کوبا برگزار شد. نسبت موضع گیری صلح جویانه و ضد استعماری آن، سبب شد تا عیاهو وند به های محافل حاکمه امریکا و کارشناسی مائولیس های بیکنگ اوج گیرد و «پای دو» های امپریالیزم در داخل جنبش نیز از سنگ اندازی های بی نتیجه دریغ نورزیدند. هکذا داخل شدن دو کشور دیگر چون ایران و نیگاره (پس از انقلاب های پیروزمند ملی و ضد امپریالیستی شان) رونق و جلای خاص به کنفرانس هاوانا داده بود .

تصمیماتی که در کنفرانس هاوانا (کوبا) اتخاذ شد علاوه از آنکه به رشد و کارائی این جنبش افزود دارای اهمیت خاص نیز بود بخصوص که این تصمیمات بروشنی نشان داد که نسبت تغییر تناسب نیرو ها در جهان امپریالیزم دیگر نمی تواند اراده خود را بر مردمانی که بیاخته اند، تحمیل نماید. برای اینکه خوانندگان گرامی را به تاریخچه و

چگونگی تشکیل و ماهیت این جنبش آشنا سازیم اینک به گذشته این جنبش روشنی مختصری می اندازیم .

تا باشد که ماهیت دروغین غوغای بی مورد امپریالیزم را در قبال جنبش غیر متعهد رسوا ساخته باشیم .

در اپریل سال ۱۹۵۵ در باندونگ اندونیزیا ستگپایه جنبش غیر متعهد گذاشته شد. کنفرانس باندونگ که با شرکت کشور های آسیائی و آفریقائی گذاشته شد. (این کشورها اکثرشان تازه به استقلال رسیده بودند) این حقیقت را نشان داد که نظام استعماری قدیمی دیگر از هم فرو پاشیده و کشور ها یکی پس از دیگری به شکل مستقل در صحنه گیتی تبارز نموده است.

هکذا کنفرانس باندونگ این پیش بینی رهبر انقلاب کبیر اکتوبر را نشان داد که : «زمانی فرا می رسد که خلق های آسیا و آفریقا دیگر آله دست سیاست های کشور های امپریالیستی نخواهند بود، و خود به فعالان سیاست بین المللی تبدیل می شوند.» در باندونگ بعد از مباحثه های فراوان بپایه پیشبرد صحیح و همکاری جهانی به تصویب رسید که در آن اصول احترام بحق حاکمیت کشور ها، شناسایی برابری حقوق همه ملت ها و نژاد ها، محکوم کردن هر نوع مداخله در امور داخلی کشور ها، احترام بحق هر کشور برای دفاع از خود بر طبق اصول منشور ملل متحد، خود داری از یکبار بردن زور یا تهدید به استفاده از زور و حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات مورد تاکید قرار گرفت. هر چند باره از اصول فوق مبهم بود اما تصمیمات اتخاذ شده

نقش بسیم در پیشبرد مبارزات ضد استعماری و ضد امپریالیستی و تحکیم صلح جهانی ایفا کرد. باین همه در میان شرکت کنندگان اختلافات شدیدی مشاهده شد و امپریالیزم و سرسیردگان آن که در کنفرانس رخته کرده بودند بر این اختلافات دامن زدند، اما باین همه کنفرانس باندونگ بطور کلی از خلق سلاح، منع آزمایش

های ذروی برچیده شدن پایگاههای خارجی حمایت کرد و سیاست بلوک بندی نظامی امپریالیستی را بپاد حمله گرفت یعنی از سر- سیردگان امپریالیزم امریکا در باندونگ برای منحرف کردن مسیر ضد امپریالیستی و ضد استعماری کنفرانس به اصطلاح «خطر شوروی» را پیش کشیدند و هدف آن بود تا «اعیست واهی امپریالیزم جهانی و در راس آن امپریالیزم امریکا پنهان شود، اما این تلاش ها بجائی نرسید و کنفرانس باندونگ اصول

همزیستی مسالمت آمیز را مورد تأیید قرارداد این کنفرانس از اهمیتی بسیار پر خوردار بود. و توانست در تثبیت سیاست بیطرفی مثبت و فعال که سمت گیری ضد امپریالیستی دارد. کمک کند. این بیطرفی که با مبارزه پیگیر و قاطعانه علیه سیاست استعماری و نو استعماری امپریالیزم همراه است بخودی خود همکاری میان کشور های سوسیالیستی و کشورهای غیر متعهد را تضمین می نماید.

امپریالیزم که در باندونگ در وضع دشواری قرار گرفته بود، به کمک نو کران خود به تلاش وسیع دست زد تا با اصول بیطرفی مثبت و عدم تعهد مقابله کرده و سد راه مبارزات کشور های آسیائی و آفریقائی شود. زمامداران غرب بخصوص زمامداران ایالات متحده اصول بیانیه باندونگ را بیاد انتقاد گرفتند و حتی جان فوستر داس کار را بجائی رسانید که ادعا کرد بیطرفی «اصل غیر اخلاقی است!» ولی این توطئه ها نتوانست مبارزات ضد امپریالیستی کشور های آسیائی و آفریقائی را متوقف سازد و مخالفان همکاری کشور های «بیطرف» با کشور های سوسیالیستی نتوانستند جریان تاریخ را به عقب برگردانند .

موفقیت کنفرانس باندونگ باعث شد تا فکر تشکیل جنبش عدم تعهد بطور جدی مطرح شود و پس از یکمرتبه مذاکرات و تماس های مقدماتی، در جون سال ۱۹۶۱ نماینده ۲۲ کشور در قاهره گرد آمده و پس از یک رشته بحث و بررسی عدم تعهد را چنین

تعریف کردند: «سیاست کشور غفو باید مستقل و بر اساس اصول همزیستی مسالمت آمیز و عدم تعهد باشد و کشور غفو باید از جنبش های آزادیبخش حمایت کرده، در هیچ پیمان نظامی عضویت نداشته و اتحاد نظامی دو جانبه نیز با هیچ قدرتی منعقد نکند و به هیچ کشور خارجی اجازه تأسیس پایگاه در خاک خود ندهد .»

در سپتامبر ۱۹۶۱ رهبران ۲۵ کشور غیر متعهد در کنفرانس بلگراد شرکت کردند. چند رهبر سر سیرده امپریالیزم در کنفرانس بلگراد نیز مانند کنفرانس باندونگ تشکیل یک «بلوک نظامی سوم» را به عنوان مقابله با کشور های سوسیالیستی و سرمایه داری مطرح ساختند. این توطئه با مقاومت سرسختانه اکثریت شرکت کنندگان رو برو شد و بدین ترتیب امید سیاست مداران غرب که نتوانستند جنبش عدم تعهد را از همان آغاز از مسیر ضد امپریالیستی منحرف سازند، نقش بر آب گردید. کنفرانس بلگراد و تصمیمات آن از جمله اعلامیه نهائی آن در مورد تهدید به جنگ و تلاش برای صلح، قدرت های غربی را نگران ساخت .

چین نیز در مقابله با این جنبش با امپریالیزم همراه شد. در نیمه اول دهه ۱۹۶۰ - ۱۹۷۰ تحریکات در آسیا و آفریقا افزایش یافت. مداخله و تجاوز ایالات متحده در هندو چین گسترش یافت و چین نیز به هند حمله کرد. اما این توطئه ها و تحریکات نتوانست در جنبش عدم تعهد خللی وارد سازد و در دومین کنفرانس کشورهای غیر متعهد که در اکتوبر سال ۱۹۶۴ در قاهره برگزار شد، ۴۷ کشور از جمله ۹ کشور از امریکای لاتین شرکت کردند جمال عبدالناصر در نطق خود نقش کشور های غیر متعهد را در مبارزه خلق های علیه استعمار، استعمار نو و برای صلح و تشنج زدائی مورد تاکید قرار داد .

بسیاری از سخن رانان تجاوز چین به هند بقیه در صفحه ۵۴

در مقابل ماحول خویش بی‌تفاوت باقی خواهیم ماند. در مقابل احساس بی تفاوتی بسیاری انسان احساس نیست هرگز.

علاوه کلمه بنام سبیل انگاری نیز وجود دارد. فرض می‌کنیم شخصی چیزی بدست آورد که بوسیله آن برای یک مدت کوتاه احساس خوشبختی می‌کند. اما بتدریج احساسات نیک تغییر شده و تصور می‌شود گویی اصلاً چیزی وجود نداشته. در نتیجه حادثه تخریبات درونی بوقوع پیوسته امکان زیاد بوجود می‌آید تا شخص در مقابل اجتماع خویش قرار گرفته و اثرات سو مانند بیکاری را از خود باقی بماند.

حال پیرامون پرابلم مهم دومی سخنی چند ارائه می‌کنیم.

ایا لازم است تادرسیر زندگی همه نیروی خویش را بخرج داد؟ ممکن است ارزش آنرا نداشته باشد تا خسته شده و زحماتی را درین زمینه متحمل شویم؟ اگر درین راه از شدت فعالیت استفاده شود ممکن است هرچه زودتر احساس خستگی خواهیم کرد؟ اگر مطابق به سوالات فوق تصور شود دچار اشتباه بزرگ شده و درغلاب اندیشه های نادرست بی نتیجه دست و پا خواهیم زد.

نظریاتی وجود دارد مبنی بر این که اگر انسان کار را سریعتر انجام داده و از شدت عمل کارگیرد زودتر احساس خستگی خواهد کرد. اما نه. انسان با این عمل از یک مرحله تا مرحله دومی هرچه بیشتر احساس سلامت و نیرومندی می‌کند. انسان تهرین دیده کارهای متعددی را خویش و زود تر پایان گذاری می‌کند اما در مقابل شخص تنبل در اجرای آنها بکلی عاجز می‌ماند حال اینکه اولی به بسیار سهولت با خرج نیروی بسیار چیز و به نحو احسن همه را سر برآورد می‌سازد. پس نباید از بارهای شدید جسمانی و روانی در عراس بود. شدت کار قبل از همه تصمیم و اراده انسان را آبدیده ساخته و نه تشادد انتخاب هدف خویش از استقلال کافی بهره‌مند می‌باشد بلکه به زود ترین فرصت یکی از ثمرات شیرین آن را می‌چشد یعنی به هدف خویش تا یل می‌شود.

پس برای اینکه خوشبختی، ما را با چنین کشاده ملاقات کند بایست نخست کارها را با جدیت و سرعت تام انجام بدهیم. همچنان کارهایی تحت اجرا قرار گیرند که خصلت و جنبه اجتماعی داشته باشند.

بسیاری عقیده دارند خوشبختی احساسیست که به بسیار سادگی در دسترس قرار گرفته می‌تواند آنها جنبه هایی را تحت نظر می‌گیرند که بکلی سطحی بوده و از آن لذت می‌برند. بلی خوشی های کوچک نیز انسان را تا اندازه خوشبخت می‌سازد اما بقیه در صفحه ۵۱

زمان پدیده های گوناگون و فضای ماحول مجدا تغییراتی را در احساسات موجود برآورد می‌آورند.

بالاخره در اوایل نو جوانی دوره چهارم تحولات در احساسات یعنی مرحله آموزش خود بخودی فرا می‌رسد. اینجا ست که تمام خاطرات، سرگذشت ها، مورد ارزیابی مجدد قرار می‌گیرند.

به این ترتیب دیده می‌شود که سه چهارم دوره تکامل احساسات بلاواسطه تحت تاثیر مستقیم جامعه قرار می‌داشته باشد.

احساسات نیز طبقه بندی می‌شوند که هر کدام آن بشکل مشخصی تبارز می‌کنند. یکی احساسات اجتماعی است که هر شخص از آن برخوردار بوده و در عین زمان انسانی را از خود جدا می‌گذارد که دیگران تا اندازه از آن سود می‌برند. اما احساساتی نیز وجود دارد که مطلق بشکل خود خواهی تبارز می‌کند. این نوع احساسات فقط و فقط نفع شخصی را در نظر گرفته و دیگران زیان های را ازین ناحیه متحمل میشوند. درین ضمن از بغل، تنبلی و نمایشی که غرض کسب مقام بلند از هر نوع وسایل جایز و ناجایز کار گرفته می‌شود نام برده می‌توانیم این نوع احساسات از خود خواهی ناشی شده و اشخاص بغیل و تنبل تلاش می‌کنند تا از برکت زحمات دیگران نفع ببرند. و اما در مقابل همدردی با دیگران و کار و فعالیت مشخصاتی اند که نه تنها شخص علیحده بلکه مردم نیز از آن سود می‌برند.

ایا میتوان زندگی را در فضای مسرتو خوشبختی سپری کرد؟

ما همه در جامعه گرد هم جمع شده ایم و انسان خصلتاً موجود اجتماعی است که از برکت منا سبات خویش با محیط ما حول احساس خوشبختی می‌کند.

شخصی که دیگران از فعالیت کردار و اعمال او نفع می‌برند خوشبخت مکمل گفته نمی‌شود بلکه خوشبختی مکمل زمانی فراهم رسد که این همه اعمال مورد ارزیابی دیگران قرار گرفته و ارزشی را در زمینه قابل شوند.

برای لحظه تصور کنید که در مورد کار و فعالیت های تان هیچکس اطلاعی ندارد و همه راجه تنهایی خویش بدون اینکه دیگران با خبر شوند پیش می‌برید. واقعیت است که از کار و فعالیت تان احساس نارضایتی خواهید کرد. اما اگر برای شخص خویش موفقیت هایی را نصیب شده و در فکر دیگران نباشید چه خواهد شد؟

اگر شخصی فقط غرض بلند بردن حیثیت و پرستی خویش کار کند و در پهلوی این ارزش هایی را نیز در سر بیوراند که با وجود آنها خوشبخت شود به عملی دست می‌زند که به احتمال زیاد باعث خصومت دیگران گردد اگر در مرحله اول در مورد کدام موضوع از خود ابراز بی تفاوتی کنیم بالاخره بتدریج

باکارهای اجتماعی می‌توانید درهای خوشبختی را بروی خویش بکشاید.

ترجمه: وحید

خوشبختی

مفهوم خوشبختی چیست

تا جهان با قیست — انسان آزادی خوشبختی خواهد داشت. خوشبختی را هر یک از دریچه نگاه خود می‌بیند و تعریفی در زمینه ارائه می‌دارد.

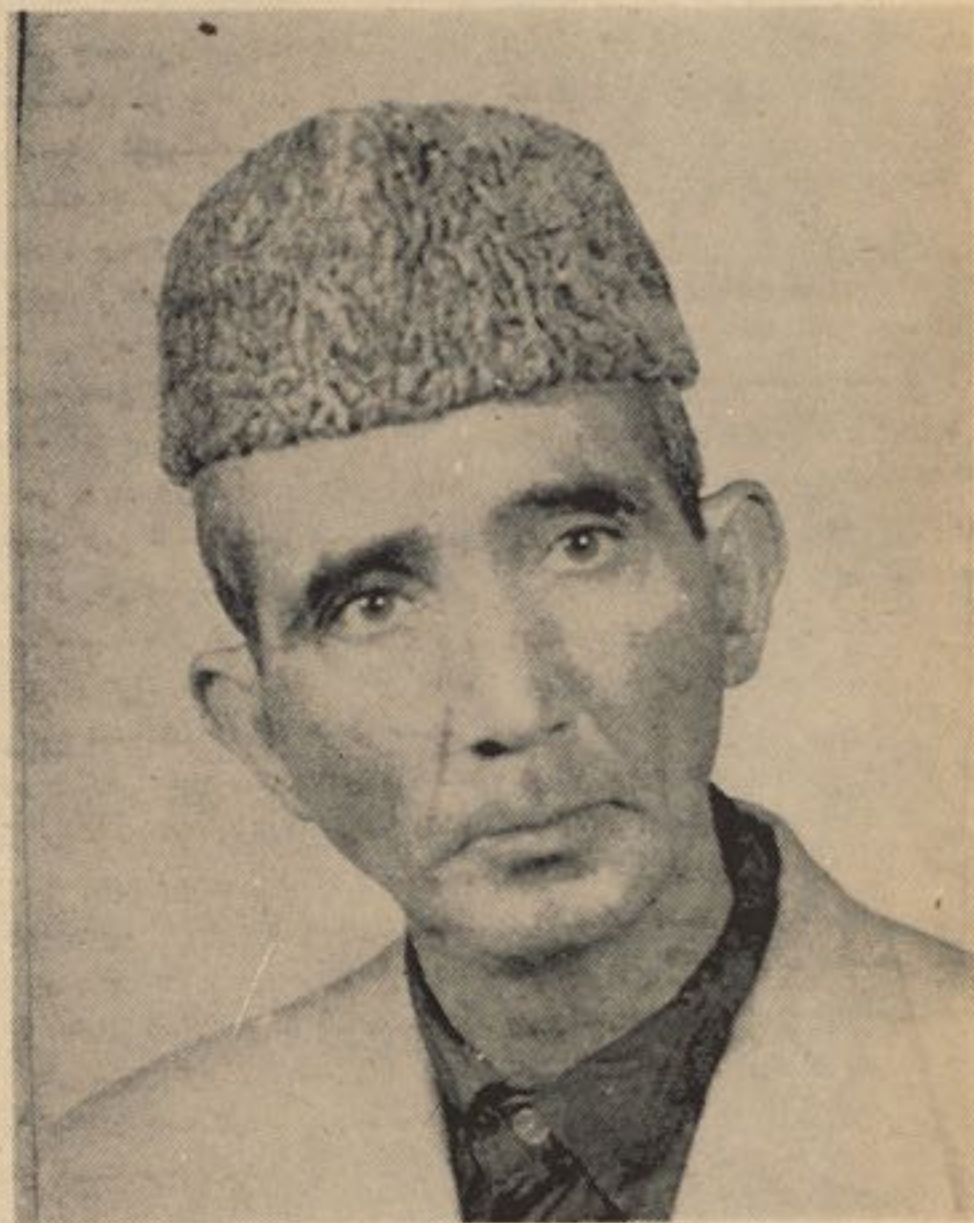
مردم و خاصاً جوانان با سوالاتی مواجه میشوند. خوشبختی یعنی چه؟ کلمه خوشبختی جنبه عمومی نداشته بلکه مفهوم مشخصی را ارائه می‌کند. انسان بدون هیچ ویی مورد خوشبخت نمی‌باشد وحتماً از کدام لحاظ احساس خوشبختی می‌نماید. درین زمینه میتوان از عشق آتشین سازندگی ها، موفقیت ها در زندگی روز مره و بالاخره از آثار زحمات نام برد که بوسیله

انسان از زندگی خویش بکلی احساس رضا یت و آرامش خاطر می‌کند. احساسات بصورت عموم طبیعت بیولوژیکی دارد. هنوز طفل بدنیا نیامده اما از احساس کم و بیش بهره مند است. سپس در اوایل طفولیت نشانه های ابتدایی آن در اثر اولین خاطرات زندگی تغییراتی را متحمل می‌شود. هنوز دیری نگذشته که توبت آموزش در مکتب و تاثیرات فامیلی فراهمی رسد. درین

کار اجتماعی باعث خوشبختی انسان میشود

... خرابات یکبار دیگر گریست

مرحوم استاد فقیر حسن

استاد فقیر حسن می‌گفت:

دو چیز را زیاد دوست دارم: هنرم را

و مردم را

ماهی بیش نمی‌گردد یادم است که در آن روزم خرابات در زیر پوشش برف، زیبایی دل انگیزی دارد، حالا دیگر کوچه‌های ایسن محله فقیر نشین هنر پرور با سیدی خیره کننده بی که در همه جای آن گسترده است با محلات دیگر شهر تفاوتی چندان ندارد و برف سخاوتمندانه همه‌کوی و برزن رادر خود پنهان داشته است.

از آخرین دفعه بی که به اینجا آمدم چ ماهی بیش نمی‌گردد یادم است که در آن روزم خرابات در زیر پوشش برف، زیبایی دل انگیزی دارد، حالا دیگر کوچه‌های ایسن محله فقیر نشین هنر پرور با سیدی خیره کننده بی که در همه جای آن گسترده است با محلات دیگر شهر تفاوتی چندان ندارد و برف سخاوتمندانه همه‌کوی و برزن رادر خود پنهان داشته است.

از آخرین دفعه بی که به اینجا آمدم چ

ز عشان رادر نگاهم عمره زدند و بعد یکی نجوا اشک در چشمم لانه می‌کنده آرامی فرو میریزد کنان بدیگری گفت:

ساختار نویس استند، از خانه استاد - محمد عمر می‌بند!

و دیگری بی آنکه يك لحظه نگاه سرد و سنگینش را از چشم بردارد، جواب داد:

باید کسی بمیرد که اینجا در این کوچه ها پیدا شوند.

و حالا این پیش بینی طنز آمیز به حقیقت پیوسته، غول مرگ در خانه استاد فقیر حسن سایه گسترده و من هم می‌روم که دروازه خانه اش را بکوبم.

استاد فقیر حسن را می‌شناسم، مردی مهربان و کم حرف بودم گنگ و پراهم همیشه در حالت نگاه افسرده اش نمایان بود و لبخند بیرنگ و پر معنی در روی لبایش پهن بود. شیار های فراوان روی چهره اش حکایت سال

من احساس می‌کنم که سبک شده ام که عقده هایم دیگر خفه ام نمی‌کند و از رنج بیگناه شده ام، همین احساس و امیدم که برای دیگران هم بتوانم، غم شان را سبک سازم، اندوه شان را کاهش دهم و از اینکه لحظه بی‌دیگران را به شادی کشیده‌ام راضی باشم.

و باز روزی دیگر را بیاد می‌آورم که نزدیک خانه اش با او روبرو می‌شوم. اصرار می‌کند چاست است بیایم با هم بخوریم این تعارف از بس صادقانه و بی‌ریاست خجالت می‌کشم که آنرا رد کنم، می‌پذیرم و با او وارد خانه اش می‌شوم خانه بی که صفای فقیرانه بی دارد. هنوز نان آماده نشده که یکی از شاگردان استاد از راه میرسد و هنوز این یکی جا بجا نشده که دومی می‌آید و بعد سومی.

استاد با مهربانی آنان را می‌پذیرد سادگی

بزرگترین شادی استاد در این بود که بتواند لبخندی رضایت بخش و مسرت انگیز را بر لبان مرحوم می‌بیند که بزرگترین هدیه زندگی برایشان رنج بود و اندوه.

های رفته رادر ذهن پخته‌ها می‌گردد و گرد سیدی که در موعای او جاودانه نشسته بود از تجربه هایش سخن ها داشت، می‌گفت:

دو چیز را زیاد و به يك اندازه دوست دارم هنرم را و مردم را او چه صادقانه و بی‌ریاست می‌گفت این سخن را هنر آفرینی که بزرگترین لذت او در نشان لبخند روی لبان پینه بسته مردمی بود که بزرگترین هدیه زندگی برایشان رنج بود.

یکبار در يك محفل هنری از استاد پرسیده بودم:

استاد دست می‌لرزد، پیری ناتوان ساخته است و رادیو هم حاضر است معاش تقاعدی را ببرد از، چرا استراحت نمی‌کنی و می‌گوشی در همه برنامه های آرکستر محلی حاضر باشی و هنر نمایشی کنی؟

در جواب گفت:

وقتی می‌نوازم، وقتی انگشتانم تار های سارنگ را می‌لرزاند از خود بیخود می‌شوم انگار که غم هایم بیرون ریز می‌شوند و انگار که این غمها در صدای ساز من حل می‌شوند، لذتی عجیب و باور نکردنی در ذره ذره وجودم می‌دود، لذتی که با هر بستن به همراست

را که اولی با خود آورده سور می‌کند، با دومی در ناختن یکپارچه محلی کمک می‌کند و سومی را هم هدایاتی میدهد و بعد همه را به نان فرا می‌خواند، تکیه کلامش است که: روزی مهربان پیش از مهربان میرسد.

وقتی شاگردانش می‌روند همین طور که استاد روی توشک رنگ و رو رفته و بستره‌یی که روی آن نشسته لم میدهد و به خلل کردن دندانپایش می‌پردازد، از او می‌پرسم:

استاد ما خانه چقدر از بابت رهنمایی به شاگردانت عاید داری؟

و او با خنده جواب میدهد:

کم دعا.

منظورش رانمی فهمم، ملتفت می‌شود توضیح میدهد:

اینجا خودمحتاج اند. عایدی کم دارند که گاه با آن می‌توانند سیر باشند و گاه هم گرسنه می‌مانند، از این پول کم من چه را بگیرم؟ بگذار شوق شان خراب نشود به امید به اینجا آمده اند...

و من تعجب می‌کنم این حرف ها را از کسی می‌شنوم که خود خانواده هفت نفری دارد و عاید ماهانه اش از دو هزار افغانی تجاوز نمی‌کند.

تعداد فرزندان استاد را میپرسم ، جواب

میدهد :

سه شش فرزند دارد ، سه دختر و سه پسر
که خرد ترین آنها سه ساله و بزرگترین شان
سیزده ساله استند .

سوال میکنم :

ساز استاد چیزی برای فرزندانش مانده است؟

جواب میدهد :

بلی ، مقداری قرص که دقیق نمیدانم چقدر
است .

این صفات استاد مرحوم است که همه
دوستش دارند و حالا در نبودن او استاد در
چشمشان لانه کرده است و از من هم
احساس میکنم که زیر چشم مرطوب شده
است .

• • •

نزدیک خانه استاد بیروباد است ، شب
جمعه اول را بر گزار میکنند و عدهایی زنان
چادری پوش و کودکان زولیده لباس تک تک وارد
خانه اش میشوند .

از یک مرد پیر که تازه از راه رسیده و
میخواهد وارد منزلش گردد میپرسم :

می توانم چند لحظه وارد خانه استاد شوم؟
کنجکا وانه نگاه میکند و سوال را با پرسش
دیگر جواب میگوید :

برای چی؟

از زوندون آمده ام ، رفیقم عکاسی می کند
و من مطلبی از خانه استاد برای مجله تهیه
میکم .

لبخندی بی اراده روی لبان بهم فشرده اش
می نشیند ، به چشم خیره میشود ، دستش را
روی شانه ام میگذارد و جواب میدهد :

شب جمعه اش است ، دوستان و مهمانان
هم زیاد است . بگذار به وقت دیگر .

و بعد آهی میکشد ، لحظه ای سکوت میکند ،
چند طفل خردسال را که به تماشای گامره عکاسی
مشغولند با مهربانی اندکی دور میراند و ادامه
میدهد :

خدا بیامرزه اش ، خدا بیامرزه اش ، آدم
خوبی بود ، به کسی بد نکرد ،

و بی آنکه در انتظار جواب بماند وارد خانه
میشود . مانند فایده بی ندارد با عکاس برآه
میافتم - هنوز چند گام برنداشتم که
کودکی چهار پنج ساله با لباسی زولیده بی
آنکه به تن دارد جلو عکاس را میگیرد :
یک عکس از من بگیر !
و هروی میگوید :

فرزند استاد است ، عکاس میخواهد از او
عکس تهیه کند که پسرک میگریزد و با چند
کودک دیگر بازی مصروف میشود .
از هروی که حالا نزدیک درب خانه استاد رسیده
است و میخواهد وارد آن شود خواهش میکنم
لحظه ای توقف کند . خواهش را قبول میکند ،
از او میپرسم :

چه نسبتی با استاد مرحوم دارید ؟
یکی از اقوام نزدیک استم .

کرده بود .

• - این استادی در چه زمینه ورشته یی

بود ؟

• • در سارنگ نوازی .

• - استاد غیر از سارنگ کدام يك از آلات

موسیقی را نواخته میتوانست ؟

• • ویلون ، هار مونی و دلربا .

• - در حالیکه به قول خود شما مادیگر

استادی در سارنگ نوازی نداریم درجه استادی

فقر حسن به وسیله چه کسانی تایید شده که
حق این داوری را دارا بودند ؟

• • بسیار ضرور هم نیست که حتما مثلا

استاد سارنگ نواز استادی سارنگ نواز

دیگری را مورد تایید قرار دهد این کار را يك

کمپوزیتور ماهر يك دایرکتر موزیک و يك

نوازنده توانا و یا آواز خوانی که به شکل

اساسی موسیقی را بداند ، هم میتواند .

• - استاد ، فون موسیقی را می فهمید ؟

• • در موسیقی کلاسیک کاملا وارد بود او

نوت نمی فهمید اما کم و بیش با آن آشنایی

داشت که همین قدر راهم هنرمندان خراباتی

بسیار کم میداند .

• - آیا استاد در خارج از کشور هم در رشته

موسیقی تحصیلات اختصاصی داشت ؟

• • بلی سه سال در هند در زمینه موسیقی

به تحصیل پرداخت .

• - از شاگردان استاد چه کسانی در ارکستر

های افغان موزیک به کار نوازندگی اشتغال

دارند ؟

• • فواد که خوبترین ویلون نواز کشور

ماست از شاگردان استاد فقیر حسن است .

• - چند سال استاد در موسسات هنری به

کار نوازندگی پرداخت ؟

• • چهل و يك سال .

• - آیا امکان ندارد حد اقل بیاس خدمات

چهل و يكساله استاد چند گشت از پارچه های

ویلون نوازی وی در بازار عرضه گردد و عاید

آن به خانواده اش پرداخت گردد ؟

• • گشت های تك نوازی مشتری زیاد ندارد

و فکر نمیکم از این راه شود کمکی موثر انجام

داد .

اداره زندگی خود ندارند افغان موزیسین
در این زمینه و برای تهیه و تدارك يك کمک
موثر چه میتواند ؟

• • این شرایط خاصی استاد نیست در واقع

بیشتر خانواده های هنرمندان در عین موفقی

قرار دارند اما ما اکنون لایحهای را برای تقدیم

به مقامات مسوول در دست تدوین داریم که

به اساس آن امکانات کمک به تمام هنرمندان

را ستی که انرژی و توان خود را در راه هنر

صرف کرده اند فراهم آید و آنان بتوانند از

حقوق و مزایای تقاعد مانند ماموران دولت

استفاده کنند .

• - با توجه به اینکه استاد فقیر حسن هیچ

پشتوانه مادی سواي معاش خود نداشت افغان

موزیک در مراسم تدفین وی چه کمکی به

خانواده اش کرد ؟

• • در ایام بیماری استاد پنج هزار افغانی

به وی کمک کردیم و در همین مدت با آنکه در خانه

در حال استراحت بود و به وظیفه اش حاضر

شده نمیتوانست معاشش را نیز اجرا کردیم

پیشنهادی هم به مقامات صلاحیتدار تقدیم

داشته ایم که در صورت امکان کمکی به خانواده

اش صورت گیرد که تا کنون فیصله

بی در زمینه صورت نگرفته است .

• - چرا افغان موزیک به ابتکار خود زمینه

تهیه کمک را برای خانواده استاد فراهم

نمیاورد ؟

• • مثلا چطور ؟

• - مثلا از راه تشویق هنرمندان به اجرای

کنسرت های به نفع خانواده استاد و فراهم

آوری تسهیلات لازم در این زمینه و یا مشغول

يك حساب بانکی به همین منظور و جلب کمک

آنانیکه مایل به این کار هستند ؟

• • در این موارد خود هنرمندان باید تصمیم

بگیرند و این کار از راه دستور ادار امکان

ندارد ، اما خودم حاضر در چنین کنسرت های

در صورتیکه دایر گردد سهم داشته باشم .

• - مقام استادی مرحوم فقیر حسن رسمی

بود ؟

• • بلی وزارت اطلاعات آنرا به وی اعطا

ترجمه و تلخیص: سخی کاوان

چاکاهان

وقتی که چاکاهان بروی ستیز ظاهر می‌شوند و همراهی دسته آرکستر پاپ بنام «دوفیس» به اجرای پروگرام شروع می‌کند سالون که پیرایه تماشاجی است آواز بلند آرکستر و غامضات تماشاجی بسیار به زحمت می‌توان آواز این خواننده خوش صدراشتید. چاکاهان در ۲۵ سالگی در سال ۱۹۷۸ شروع به کنسرت‌های جداگانه نمود و اولین ریکاردش به تیراژ یک میلیون ثبت شده بود و همچنان لباس‌های فوق العاده است حرکات موزون او تماشاجی را سحر می‌کند *

چاکاهان آواز خوان پاپ با استعداد و مشهور با لباس‌های فشننگ و متنوع با حرکات فریبنده و لبخند ملیح.

ستاره گان

افسانه

ساز

ناتالیا سایکو

اکتریس مشهور تیا تر ناتالیا سایکو در سال‌های اخیر جای خاصی در بین ستاره گان سینما احرار نهوده است *

زافکنه نباید گذاشت این معجزه موفق را مادر فلمی « فولاد چگونه آیدیده شد » دیدیم *

یلینا و بر ازت سووا

هنرمند یکه از

شکستهایش

آموخت و بر قله

های پیروزی

رسید

یلینا و بر ازت سووا هنرمند بر آواز اتحاد شوروی که قلبش آکنده از عشق به مردم است در بر تو دید تو و خلاق بر نامه‌ها یش را تنظیم می‌کند و بقول یکی از مبصرین هنری ((سوال درین نیست که یلینا کدام تصنیف را میسر آید زیرا او هر چه میسر آید برای مردم میسراید از قلبش تراوش می‌کند با تارها و آهنگ دلپذیر موسیقی می‌آمیزد و بیننده را مجذوب می‌سازد))

یلینا و بر ازت سووا هما نظور - یکه آهنگ‌های جدیدش را به شوروی هیچان می‌خواند. ترانه‌های کلاسیک حتی از موسیقی دانان و شاعران کشورهای غربی را هم با او از دلنشین‌ترین‌ها می‌داند.

یلینا برای اجرای برنامه‌ها - یش سر و وقت حاضر می‌کرد کسی بیاد ندارد که یلینا برنامه را کانسئل کرده و یا برای اجرای آن ناوقت رسیده باشد در ارتباط به اجرای برنامه‌ها یش دوستان او مریضی و کسالت او را بخاطر نداشتند احساس عمیق و ریشه دار مسئولیت در خون و عرقش ریشه دوانده است او چنان با تصمیم و با اراده است که دیگرها او را از بهترین نمونه‌های هنری حساب می‌نمایند.

ژوندون

یلینا آواز خوان معروف و با استعداد

در کنسرت ها و پروگرام های هنری علاقمندان نش او لتر از همه نام او را در پروگرام جستجو میکنند. وقتی یلینا روی سنج می آید کف زدن ها و صدا های تحسین آمیز بیننده گان طنین خاصی در سالن می اندازد تا خودش با نزاکت خاصی به پروگرام آغاز نکرده است این عمل به او ادا می یابد.

یلینا با تغییرات مفاهیم آهنگها، تغییرات زیبا و دلنشینی بسط چهره اش میدهد و تماشاچیان را به وجد و هیجان می آورد. روستا-یش چنان پخته و هنرمندانه است که اثر هاتش در قلب ها نفوذ میکند. به گفته یکی از نویسندگان ((قیافه و او از هیپنوتیک است)) هر ساله میگردم مقام هنری او را بلندتر میبرد و اما سال ۱۹۷۶ پیروزیهای شکر فی برایش به ارمغان آورد.

یلینا درین سال در اوپرای له سکا لا و متری و پو لسن دو کمپنی بزرگ اوپرای جهان پروگرام هایش را با چنان قوت و عظمت اجرا کرد که نظیر آنرا کمتر بخاطر دارد. وی موفقیتش را در یکی از پروگرام هایش در خارج از کشور چنین میگوید: ((وقتی به آواز خوانی آغاز کردم استقبال تماشاچیان تنها کف زدن ها و صدا های تحسین آمیز نبود بلکه عده از آنها چو کیمپا یشا ترا ترک دادند و به طرف سنج بحرکت آمدند.))

یلینا از موفقیتش در یکی از تیاتر های درمیلان میتویسد مردم میلان در استدیوم ها و تیاتر ها معمولا هنرمند را با صدا ها کف زدن ها و با اشپلاق ها حتی خنده ها استقبال مینمایند این در واقع جز کلتور مردم این شهر شده و بستگی بمقام بلند و یا پائین هنری هنرمند ندارد. زیرا چند لحظه بعد از شروع پروگرام وضع تغییر میکند، این صدا ها یا تحسین آمیز میشوند و یا هم میتوان گفت استهزا آمیز و مایوس کننده و شکست آور برای هنرمند، وقتی من با کمک موسیقی دانا نایتا - لوی اولین کلمات تصنیف رابزبان آوردم استقبال بینندگان بعدی زیاد و تحسین آمیز بود که فکر کردم در سالن تیاتر تنها یک چیز شنیده میشد و آنهم آواز کف زدن ها و جملات تحسین آمیز.

فر دای همان شب ساعت سه صبح از دایر کتر نمایش پروگرام نامه دریافت کردم که ضمن کلمات دلنشین و تحسین آمیز زیاده با احترام تذکر میداد که اسسم مرا در اولین ستون تمام پروگرام هایش تحریر کرده و احترام ما نه موافقت مرا می طلبد.

یلینا با اینکه در فامیلی تولید یافت که به موسیقی علاقه داشتند اما یکی از آنها هم موسیقی نواز نبود با ری پدرش که انجنیر، تو ربین های برقی بود به ایتا لیا رفت و مجموعی از ریکا ردهای آواز های دلنشین آواز خوانان مشهور ایتا لیا گلگلی و کارو سو رابا خود آورد.

یلینا که در آن هنگام در لنین گراد در یک مکتب موسیقی هم درس موسیقی را فرا میگرفت به شنیدن این ریکا ردها آغاز کرد و آنها را فرا گرفت و با خود خواند - باز هم خواند و به گفته خودش باز هم خواند و همسایگانش با کلمات طنیز آمیز او را ((خواننده)) صدا میکردند. اما یلینا آنرا بخود نمیگرفت و را هشی را بسوی قله های پیروزی می پیمود تا که امروز او را ((استعداد عالی و افسانوی میگویند)).

یلینا با لاخره پیروز مندانه راه خود را به بلشوی تیاتر باز کرده

و باز هم از تمرین دست نکشید طوری که یکی از ستاره های درخشان بلشوی تیاتر در موردش چنین گفته است ((کسی مانده یلینا کار هنری اش را تعقیب کرده نمیتواند اگر اوشبی در کنسرت آواز بخواند، فردا آنرا با ارکستر تمرین میکند و بعد از آن آنرا به تنهائی در اپارتمان تمرین میکند. پس او به عوض اجرای یکبار صد بار کنسرت می دهد زندگي او آواز خواندن است و هنرش پر شکوه و خارق العاده است.))

یلینا یکی از خاطراتش را چنین بازگو میکند. ((من از پروکین هنرمند عالی مقام شوروی بسیار چیزها آموختم اما آموزنده ترین آن این بود که این هنرمند واقعا بزرگ بمن چنین گفت: «آیا فکر میکنی با بردن مدال طلائی موسیقیدان شده ای این به هیچ وجه درست نیست و این تنها آغاز کار است و حالا تو باید ایترا بیا موسیقی که چطور کار هنری ات را پیش ببری و تکامل بدی.))

یلینا در پهلوی انجام کار های زیاد هنری اش مادر خوب و مهربان است از کار در سی و هشتوی لیتنهای یلینا دخترش واریسی نموده و امور منزل را هم اجراء می کند خود شغای خانه را می پزد و لباس ها را او تو میکند، اما شنیدن موسیقی را هم از یاد

یلینا در میان هنرمندان موقع اجرای پروگرام دیده می شود

برای شما بداند میوه اییم :

در هفتاد یک داستان بداند میوه اییم :

از ادبیات جهان

تبییه و تنظیم : ر. دریا

جگر خوار

«گریس اوگون» نویسنده این داستان در سال ۱۹۳۰ در مرکز کنیا زاده شد . پس پایان تحصیلات متوسط شامل یونیورسیتی نرس قابلیت گردید و چون از تحصیل در رشته فراغت یافت به تدریس پرستاری پرداخت و مدتی هم در دفتر افریقایی شرکت هوایی هند در نایروبی کار کرد .

داستان های کوتاه این نویسنده در افریقا خواننده فراوان دارد و در نشریه های (ترانز) کامپالا (ارقه سیاه) (اربیات) (افریقای سیاه) چند مجله و روزنامه دیگر چاپ کشور های افریقا بی به فراوانی نشر شده است .

داستان (جگر خوار) به وسیله بابک قهرمان بر مردان شده که با حفظ اصالت داستان مقداری تصرف شده و به خواننده ژوندون اهدا میگردد .

به بامدادی کمی قبل بر طرف شده بودو چون آفتاب گرم بر سطح مرطوب زمین تابیدن گرفت بخار آبرنگ بی رمقی از آن بلندشد ، بچه ها که در حال پرتاب کردن ماسه های مرطوب به همدیگر بودند يك ترانه محلی را باسر و صدا و فریاد میخواندند .

(تکایو) پسرش را صدا زد و گفت :

«او بی جا» بیا کمک کن تا پیش از گرم شدن هوا گاو هارابه کنار رودخانه برسانم .

جا آخرین مشت ریگ را نیز به سوی برادر گو چکرش پرتاب کرد و بعد به سوی پدرش دوید .

گاو هابه زودی به سوی بیرون ده رانده شدند و تکایو که نان چاشت خود را در یک کيسه جرمی باخود همراه داشت به دنبال آنها براه افتاد .

هنوز از خانه زیاد دور نشده بودند که عقابی بر واز کنار از بالای سر تکایو گذشت در جنگال عقاب قطعه بزرگی از گوشت دیده میشد ، پرنده برای اینکه محل مناسب خوردن

غذای خود را بیابد در ارتفاع کم پرواز میکرد ، تکایو باسرعت چوبدستی خود را به سوی عقاب پرتاب کرد ، چوبدستی به قطعه گوشت خورد و آنرا به زمین انداخت ، تکه جگر بزرگی بود که هنوز خون گرم و تازه از آن بیرون میتراوید .

تکایو آنرا در بر گهای جنگلی پیچید و به داخل کيسه اش فرو کرد .

باگاو ها به محلی رسید که بر از سبزه و علف بود ، تکایو گاو هارا در سبزه رها کرد و خود به زیر درختی نشست و آسمان را نگرستن گرفت ، هنوز وقت نان چاشت نشده بود اما تکایو احساس گرسنگی میکرد ، عوس خوردن گوشت درویش را میسوزاند ، تکه گوشت را بیرون کشید و آنرا روی آتش کباب کرد و بعد بانان ارزنی که زنش برایش پخته بود با اشتیای زیاد خورد .

تکایو با تعجب باخود گفت :

(عجب گوشت لذیذی بود) و بعد انگشتانش را بسید و عوس مقداری بیشتر از گوشت کرد ، سپس گیاهان تلخی را که بقیه غذايش را

تشکیل میدادند دور انداخت ، مزه گوشت چنان خوشش آمده بود که حیف دانست آنرا باطعم گیاهان تلخ از بین ببرد .

آفتاب کم کم گرم میشد ولی گاو ها تمایلی برای رفتن به رودخانه و خوردن آب از خود نشان نمیدادند ، آنها یکایک بزیر سایه امیدند و به نیشخوار پرداختند ، گرمای بعد از ظهر تکایو را نیز کزخت کرد و به خوابی آرام فرو برد .

در خواب رویای گوشت رامیدید ، مقابل سعله آتشی نشسته بود و باز هم گوشتی مانند جگری که از عقاب گرفته بود کباب میکرد ، دهانش از

منظره ریختن قطرات درشت چربی گوشت بر روی آتش پر آب شده بود ، نتوانست صبر کند تا گوشت خوب پخته شود و همانطور خام آنرا از روی آتش برداشت و با گارد شکاری اش تکه تکه کرد ، ولی درست وقتی که

میخواست اولین تکه را در دهان بگذارد از خواب بیدار شد . تکایو به اطراف نگرست و از اینکه گوشتی در اطراف ندید ، تعجب کرد .

آیا خواب دیده بود ؟

فریاد زنان گفت :

(نه غیر ممکن است ، آنقدر واقعی بود که نمیتوانست خواب باشد) راست نشست و برای اینکه مبدا اشتباه کرده باشد و تکه گوشتی بریان را بر روی آتش ببیند اطرافش را با دقت نگرست ولی به جز ریشه های بزرگ درخت بیر چیزی ندید .

گاو ها مسافتی دور را پیموده بودند ، تکایو برخاست و به دنبال آنها روان شد ، گاو های تشنه داخل رودخانه شدند و او روی تکه سنگ سپیدی نشست ، پا هایش را در آب فرو برد

تا سرد شودو همانطور با بیحالی به آب رودخانه خوشش آمده بود که به طرف دشت روان بود خیره شد .

آنطرف رودخانه جنگل (ارواح) بود ، عوس گوشت خوشمزه دو باره به سرانگش آمد و باخود زمزمه کرد :

(حیوانی که چنین جگر خوشمزه بی دارد حتما باید از این جنگل باشد) برای مدتی همانجا که بود نشست و فکر کرد ، و سوسه شکار حیوان به جانش افتاده بود ولی هر طور که بود و سوسه را در خود گشت ، نزدیک غروب بودو آنها تاخانه فاصله زیادی را باید میپیمودند .

روز بعد تکایو خانه را زود تر از روز های قبل ترک کرد و به اصرار زنش که از او میخواست تا آماده شدن غذا صبر کند توجهی نکرد ، باعجله از خانه خارج شد و نیزه شکار یش را نیز با خود برد .

تکایو حتی نگذاشت گاو ها بچرند ، باعجله آنها را به پیش میراند و اگر گاوی برای مدت زیادی در یک نقطه میماند از او شلاق میخورد و وقتی نزدیک (جنگل ارواح) رسیدند ، تکایو گاوهارا به خود رها کرد تا بچرند .

برای اینکه وارد جنگل ارواح شود هیچ گاو بازو گوره راهی پیدا نکرد ، بونه های در هم رفته و علفهای بلند که شبتم صبحگاهی رویشان را پوشانده بود دیوار غیر قابل عبول نفوذی در جلو جنگل ساخته بودند ، بجز صدای پرنده هایی که مشغول جفت گیری بودند آوازی شنیده نمیشد و این سکوت تکایو را ترسانده

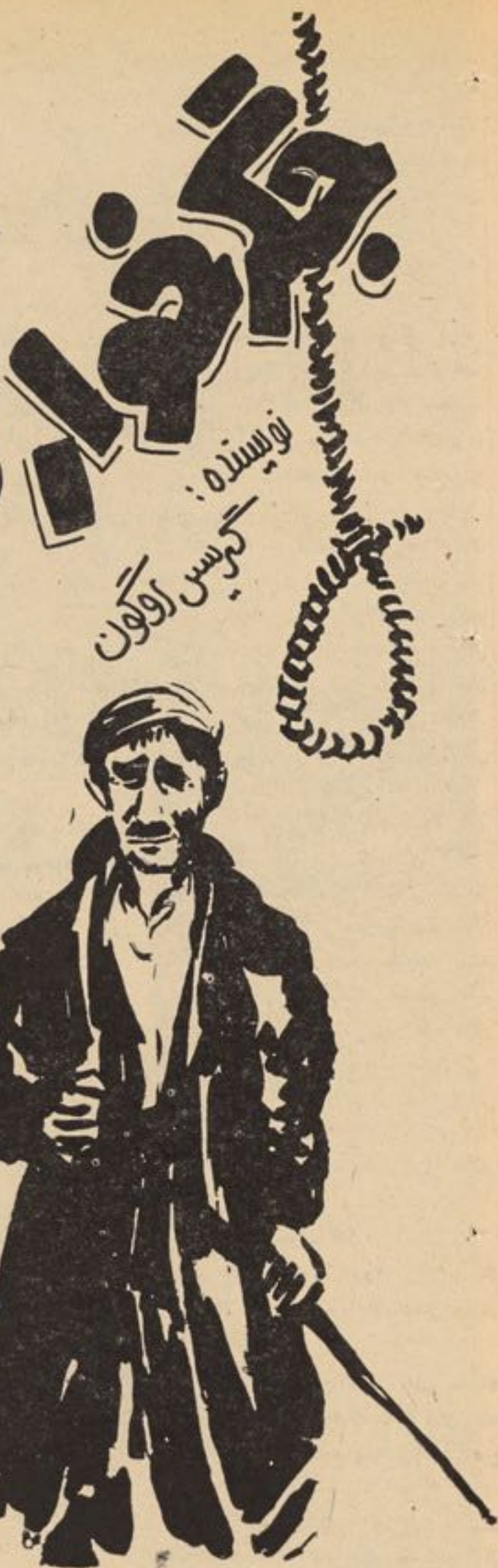
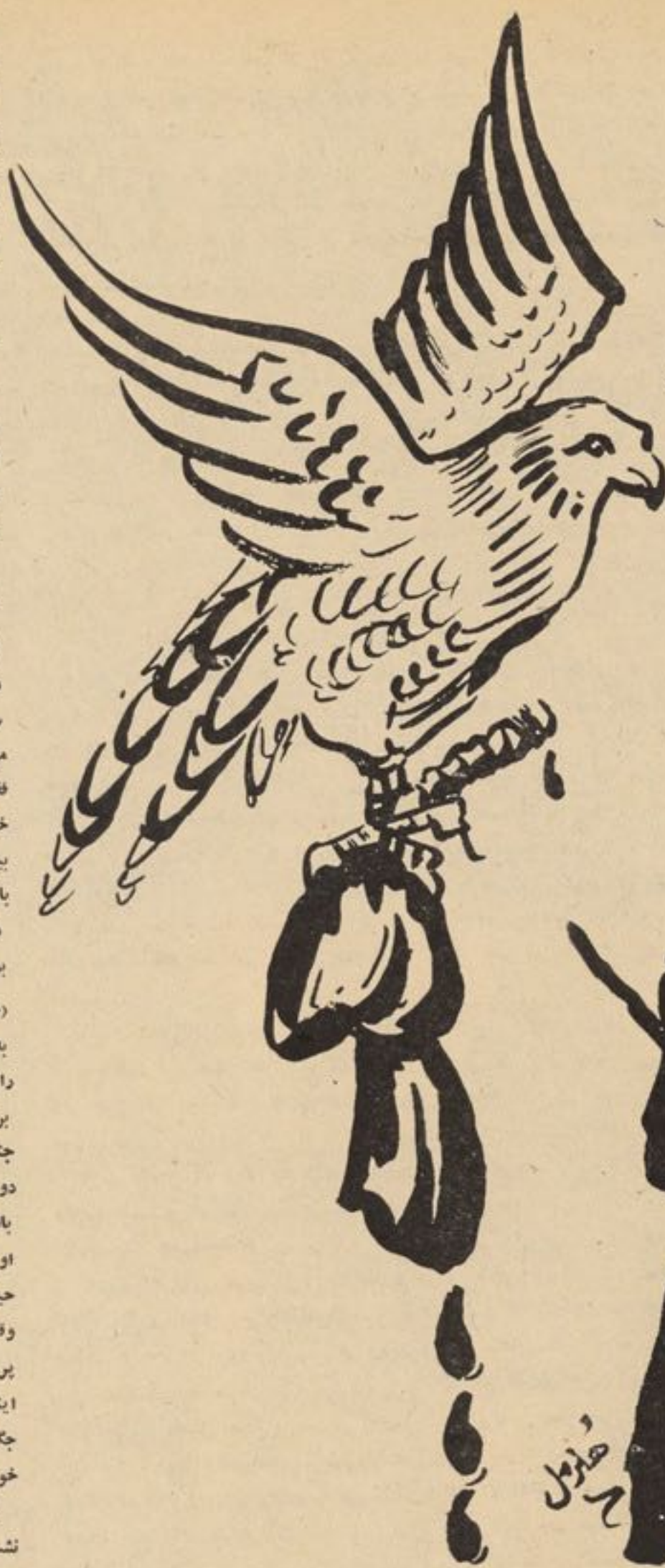
بود ولی عوس سوزانی که در درون او بود ، گاورانه وی را از لای علف ها بدخل جنگل کشانید . کمی که راه رفت ایستاد و گوش فرا داد ، حیوانی به سمت او میدوید ، خون گرمی

کردن آتش روی شعله آتش چوب پرداخت، به مجرد اینکه گوشت پخته شد تکایو تکیه‌ی از آنرا به دهان گذاشت و حریصانه به جویدنش پرداخت ولی آنرا نخورد و به سرعت تف کرد، جگر از بدترین علف‌ها هم تلخ تر بود، تلخی گوشت چنان آزارش داده بود که پشت‌زبان‌ش شروع کرد، تکایو بقیه گوشت را دور انداخت و با گاو ها بغانه باز گشت.

آنشب وقتی زن جوانش غذایش را جلوش گذاشت از خوردن امتناع کرد، تکایو حوصله هیچ کاری را نداشت و حتی زن جوانش که پهلوش خوابیده بود احساس دراز بر نهی- انگیزت، نزدیک صبح زن جوان مایوس از اینکه چرا مورد توجه تکایو قرار نگرفته به کلبه خود رفت.

تکایو بر خواست و از لای در به بیرون تگریست، در ب تمام کلبه ها بسته بودند، باد سردی به صورتش خورد و او به سرعت درب را بست. دیر شده بود و گوساله ها به سرو صدا افتاده بودند، ولی باران چنان به تندی میبارید که نتوانست شیر گاوهاش را بدوشد فقط روی رخت خواب سختش نشست و به خاکستر های سرد داخل اتاق خیره شده و بس بیرون رفتن و شکار در خیالش ناله داشت باران که استاد تکایو با عجله شیر گاوهاش را دوشید و بسته‌غذایی را که کنار کلبه‌اش گذاشته بودند برداشت و از دهکده بیرون رفت به (جنگل ارواح) که رسید باران دو باره شروع به باریدن کرد، مانند دهنه قبل گاو عایش را به چرا رها ساخت و راه جنگل را از لابلای برگها که آب از آنها می‌چکید پیدا کرد و وارد جنگل شد بعد برای اینکه از قسمت انبوه جنگل دوری جوید به سمت چپ پیچید، اقبال با او بود، یک مله گاو میش جنگلی در نزدیکی او به چرا مشغول بودند، برای اینکه به حیوانات برسد بروی زانوایش به جلو خزید و وقتی خوب به آنها نزدیک شد نیزه اش را پرتاب کرد و با بجایی از گاو عارا کشت اینبار نیز ابتدا پوست حیوان را کند بعد جگرش را بیرون آورد و بعضی قسمت های خوب گوشت را برای خانواده خود برداشت. تکایو مانند قبل بزیر درخت همیشگی نشست و بکباب کردن گوشت پرداخت مطمئن بود که اینبار موفق شده است ولی وقتی که قسمتی از گوشت را در دهان گذاشت سرش را از روی نویدی چشاند، گوشت خوبی بود اما نبود که بدبالتش بود، وقتی که ناگهان به اطراف تگریست از گله اش اثری ندید و چون تکایو دید که خورشید عقب کوه (باجوار) فرو می‌نشیند بدنبال گاو عایش دوید. ماده گاو ها که پستانشان از شیر انباشته شده بود خود بغانه رفته بودند. هوا تاریک میشد که تکایو بغانه رسید، (اودنیو) پرسید:

لطفا ورق بزنید
صفحه ۱۵

ابتدای مکت کرد و بعد خود را راضی کرد که آن راه را دنبال کند، هر قدر که جلو تر میرفت راه وسیعتر میشد و بدون آنکه خود متوجه گردد ناگهان به جوجه بزی جنگلی رسید که دنبال مله بزرگی که در دامنه یک کوه چرا میکردند، روان بود، تکایو حیوان را بدون دشواری کشت. پوستش را کند، جگرش را در آورد و لاشه حیوان را رها کرد. تکایو خود را به مله گاوش رساند و به کباب

را برای چنان نیافت بدنبال شکارش دوید. وقتی که سرعت ضربان قلب تکایو دوباره بعد از اولیش بازگشت به آهستگی و آرامی گفت: «برای شروع کارشگون خوبی نداشت، می‌ترسم حیوان رهایم نکند».

از همان راهی که آمده بود به سمت دشت برگشت از یوز پلنگ ترسیده بود هنوز به دشت نرسیده راهی را دید که از وسط جنگل میگذشت

برای اینکه حیوان را بکشد نیزه اش را بلند کرد، ولی چون دید که یوز پلنگ بزرگ ماده بی گاو میشی را تعقیب میکند از پرتاب نیزه منصرف شد، یوز پلنگ مانند آنکه بخواهد تکایو را به جنگ دعوت کند چند بار به او تیرید ولی تکایو همانطور که نیزه را در لای انگشتان لرزانش محکم چسبیده بود رویش را بر گرداند و چون یوز پلنگ حریفی

چرا امروز دیر بخانه آمدی ؟

تکایو اندیشناک جواب داد :

بلی آن گاو ترسیاه آنطرف رود خانه رفت میان یک گله دیگر ، برای اینکه برش گردانم .
مجبور شدم یک کمی وقت تلف کنم .
وبعد در سکوت به دو شیدن گاو ها ادامه داد .

موقع نان شب مردان و پسران خانواده گرد شعله آتش نشستند و به گفتگو پرداختند بعد از کلبه های افراد خانواده سبدهای غذا های اوزان و ظروف سفالی حاوی گوشت و سوپ سبزی ، آوردند ، برای نان شب هائی و گوشت خشک کرده و مورچه سفید سرخ شده و سبزیجات و گیاهان مختلف آورده بودند ابتدا مقداری غذا برای تیاکاشان بر روی خاک پرتاب کردند و بعد شروع به خوردن کردند در موقع صرف غذا مزه غذاهای مختلف را با هم مقایسه کردند و لذت بردن غذای یکدیگر را برخ هم کشیدند ، ولی تکایوساکت بود و غذا ها همه برایش طعم تلخ و بد مزه داشتند .

پس از ختم صرف غذا بزرگان برای بچه ها قصه جنگها و قبایل را گفتند و بچه ها به دقت گوش دادند ولی فکر تکایو جای دیگر بود ، نه به قصه ها گوش میداد و نه به صحبت ها توجهی داشت - او به ابرهای مینگریست که به شکل دود بودند و در آسمان بدنبال یکدیگر میدویدند .
تکایو با خود گفت : (بشت آن ابرها چقدر بزرگ من (اوکیو) خوابیده است) و بعد با اتماس از جد خود خواست که : پدر ، لطفا این عوس را از من دور کن ؛ برای اینکه دو باره بتوانم در آغوش زنها یم بخوابم مردی ام را بمن باز گردان ، آخر مرد ناتوان به چه درد می خورد ؟

قطعه ابری بزرگ ماه را پوشانید و زمین موقتاً تاریک شد ، اشک چشمان تکایو را سوزاند و او افراد خانواده را برای خود خوابیدن مرخص کرد ، وقتی وارد کلبه اش شد یکی از زنهاش تکه های هیزم را در آتش میگذاشت .

برای ارواح مرد گانش دعا کرد و لوسی عوس آن جگر اسرار آمیز از اندیشه اش بیرون نمیرفت ، روز ها پشت سر هم گذشت و او هر روز صبح با گاو ها از خانه بیرون میرفت ، آنها را به چرا رها میکرد و خود به دنبال شکار میدوید ، بزودی زندگی ناراحت و نوهیدی او به همه آشکار گشت ، ناگهان پیر شد و علاقه بزندگی را از دست داد وقتی که گرد آتش می نشستند هیچ نمی گفت و عوس زنانش را هم نمیکرد پسران تکایو پیش لا کج رفتند و به او گفتند :

(مادر با پدر صحبت کن) او مریض است ، با ما حرف نمیزند ، غذا نمیخورد ، نمیدانم با او چه کنیم ؟
با آنکه از دوران باردوری لا کج گذشته بود

و شبها به کلبه تکایو نمیرفت ولی او زن اول تکایو بود و تکایو او را دوست داشت ، از اینرو نزد شوهرش رفت و بر سید :

ساز چه چیزی رنج میبری ، مرد ؟
تکایو به لا کج نگریست ولی نتوانست در چشمان او خیره شود در عوض به گردن دراز زتش خیره شد و بجای آنکه جواب او را بدهد ، از او پرسید :

میخواهی آن آن حلقه های سنگین برنجی را از دور گردنت بردارم تا از قید آنها آزاد شوی ؟
لا کج تقریباً با تعجب پرسید : چرا ؟
برای اینکه خیلی تنگ به نظر می آید .
لا کج به آرامی گفت :

ولی اینها تنگ نیستند ، اگر تپاشند احساس برهنگی میکنم .
تکایو از زتش روی گرداند میخواست با او همه چیز را بگوید و این عوس دیوانه کننده را که درویش را میسوزاند با او در میان گذارد ولی جلو خود را گرفت و هیچ نگفت ، با خود اندیشید :

(لا کج چیزی از احساسات من نمی فهمد ، نباید برایش چیزی بگویم) فکر کرد با او دروغ بگوید - همان سوء هاضمه قدیمه ، هفته عاست که عذاب میکند اما مهم نیست زود خوب میشوم .

لبخندی استیضاء آمیز بر لبان لا کج نقش بست و تکایو فهمید که زتش قانع نشده است ولی چون عله بی بدیدن تکایو آمدند لا کج مجبور به ترک شوهر شد .

تکایو چندین ماه دیگر به شکار ادامه داد ولی موفق به یافتن حیوانی که جگری بان لبذی داشته باشد نشد .

یکشب که برای خواب دراز کشیده بود با خود در باره امکان وجود جاهای دیگری که میتوانست به شکار برود اندیشید ، اگر مکانش را می یافت دنبال چه حیوانی باید میگشت ؟ او تمام حیوانات (جنگل ارواح) را شکار و امتحان کرده بود ، اگر افراد قبیلهاش می فهمیدند که او جگر شیر ، یوز پلنگ و کفتار را خورده است کشته میشد ، گوشت این حیوانات برای اهل قبیله حرام بود .

آرام آرام خوابش میبرد و از این موضوع خوشحال شده بود که (آبی) بالای سرش آمد و گفت :

پدر بزرگ ، پدر بزرگ من !
تکایو بر خواست ولی اثری از دختر لاندید ، دوباره خوابید و دوباره آبی به سراغش آمد :
پدر بزرگ ، صدای مرا نمیشنوی ؟
تکایو برای بار دوم بیدار شد ولی کسی آنجا نبود ، اینبار دراز کشید ولی چشمانش را نبست این مرتبه انگشتان دست آبی پوست پیروار

را لمس کرد ، تکایو برای سومین بار درخواست نشست و با طرف اتاق نگریست ، ولی او تنها بود ، خروسی برای سومین بار خواند و بعد صبح شد .

بالاخره بدون آنکه از راز شوهر آگاه گردد مرد و چون زن اول بود در وسط دهکده دفن شد .

تکایو برای مدتی طولانی صبح و عصر بر مزار زتش نشست و به این وسیله اندوه از دست دادن او را جانشین عوس جگر حیوان تپاشناک ساخت او به آرامی میکریست ، انکار عوس جگر باز زتش بخاک رفته بود .

در همین دوره از عزایود که تکایو تصمیم گرفت هر گز بدنبال شکار نرود . در خانه ماند و از نواسه هایش که بدران و مادرانشان رای کارروژانه به مزارع میرفتند تکبدری کرد .

بعد یکروز که تکایو نزدیک انبار غله نشست بود و خود را در آفتاب صبح گرم میکرد حاش از بوی گندمهای در حال جوانه داخل گدام بلند سرو صدا و آواز نواسه هایش توجه او را بخود جلب کرد .

همانطور که بازی کردن آنها را تماشا میکرد با خود فکر کرد آیا در روی زمین موجودی بوده که او جگرش را نه چشیده ؟ عوس دیرینه چنان شدید بسویش باز گشت که درویش بندر آمد

در این موقع (آبی) دختر کوچک پسر بزرگش بیشتر نظرش را به سوی خود جلب کرد ، تکایو بچه های دیگر را بازی فرستاد و آبی خواست که پیش او بیاید و گفت :

- بیاییزیم ، برو به کلبه مادرت و یک کدو آب را به ماور .

آبی برای آوردن آب بطرف کلبه مادر براف افتاده و داخل آن شد ، دخترک به دنبال آب میگشت که پدر بزرگ بدون آنکه آبی متوجه شود بداخل کلبه خزید ، بعد دستان خشن پدر بزرگ بدور گردن او حلقه شد و پس از چندی بدن بیجان آبی از دستان خشن تکایو بیرون لغزید و با صدای خفه بی روی کف کلبه افتاد ، تکایو به جسد که زیر پایش افتاده بود نگریست و در خود احساس ضعف و دل بدی کرد ، گوشها یش صدا میکرد و چشمانش همه چیز را کدر و تاریک میدید جسد را برداشت و در کنار تپه ای که مور چکان به عنوان خانه برای خود ساخته بودند در قبری کم عمیق دفن کرد .

بچه ها هنوز در محوطه وسط دهکده بازی میکردند که تکایو با کیسه حاوی جگر نواسه اش باز گشت ، او جگر را در کلبه اش به تنهایی کباب کرد و با اشتها خورد و اعجب اینکه این همان بود که سالها در پی اش گشته بود .

بعد به آرامی در انبار غله به استراحت پرداخت . بزرگتر ها عصر بخانه باز گشتند و بچه ها برای دیدن پدر و مادر هایشان به استقبال آنها شتافتند ولی آبی در میان آنها نبود .

نصیه را با نوهیدی تمام به پدر بزرگ خبر دادند ، ولی تکایو جواب داد :

ساز بچه ها پیرسید ، آنها با هم بازی میکردند و باید بدانند او کجاست ؟

هوا کاملاً تاریک شده بود ، برادران و خواهر ان آبی رو بروی آتش نشستند و همراه مادر شان گریه کردند ، آنها نه خوردند و نه نوشیدند در بیرون جیر جیر که هاداستان غم انگیزی را باز گو میکردند و تکایو احساس میکرد که صدایشان از شب های دیگر بلند تر است .

برای چند روز پدر و مادر آبی تمام جاهای ممکن را برای یافتن فرزند شان پالیدند ولی اثری از او بجای نبود ، آبی گم شده بود ، ماهها گذشت و کم شدن آبی آرام آرام فراموش شد فقط مادر او بود که هنوز آرزوی پنداشتن دی را در دوردل میبرد و رانید .

تکایو عملش را از یاد برد و وقتی که دومین بچه راه همان روش پیش برای فروشانشان اشتباهی حیوانیش گشت . اصلاً متوجه کاری که میکرد نشد .

پس از این و آن که پسران تکایو یکدیگر گفتند : (بچه های ما را کی میدزدند؟ کدام حیوان ممکنه باشند؟ شاید کفتار و شاید هم یوز پلنگ ولی این حیوانات فقط شبها شکار میکنند - شاید هم عقاب باشند ، این پرند ه روز ها به شکار میره اما باید پدر بزرگ او را میدید .)

پس از کمی تفکر (آکاندا) به برادرانش گفت :

- شاید هم یکی از آن حیواناتی کشفی باشند که توسط ارواح شیطانی فرستاده شده ؟

«وسوگو» در جواب گفت :
ساکر اینطور باشد پدر بزرگ برای مراقبت از فرزندان ما خیلی پیره ، او خودش هم در خطر قرار داده

از آن زمان به بعد پسران تکایو مخفیانه پدر و بچه هارا زیر مراقبت شدید قرار دادند این مراقبت ماهها ادامه پیدا کرد ولی هیچ خطری متوجه آنان نشد پسر ها تقریباً از پاسداری دست می کشیدند که نوبت به پدر آبی رسید - تکایو تمام بچه هارا برای بازی به بیرون فرستاد ، بجز یکی ، او آن طفل را برای آوردن پیش به کلبه خود فرستاد

و همینکه طفل به سمت کلبه دوید تکایو او را تعقیب کرد ، تکایو کودک و حشت زده را گرفت و او را به سمت اجاق کشاند ، با طفل در تقلا بود که ضربه بی شدیدی او را از پشت به زمین انداخت ، او که هنوز گردن طفل را در دست داشت به سرعت روی گشتانده و پسر

بقیه در صفحه ۴۶

ژولون

گنبد بزرگ « مدرسه ملاکاری » بفا
ترمیم و اصلاحات عمرانی در سمرقند .

اگر چه آثار و بقایای معماری کهن بنیاد آسیای میانه جلوه خاص و چشمگیر دارد، ولی از نظر ریزه کاریهای هنر ساختمانی، با عظمت و شکوهمند به نظر میرسد که این همه نمود دارها در حقیقت گنجینه بزرگست از فرهنگ ملی و مظاهر سطح فهم و درایت معماران ادوار گذشته تاریخی که با گذشت سالها حتی قرنهای بازمورد توجه و پذیرش بینندگان داخلی و خارجی ازبکستان قرار دارد و خود همه آن جلوه های رنگین، انسانرا بواقعیت های تاریخی، خوب متوجه و ملتفت میگرداند. در بین میان کلیسا های اسقفی و معابد مذهبی روسیه قدیم، بقایای قصور و کاخهای مطمئن شهر های رنگین خیال حوزه بحیره بالتیک (لتوانی، استونی، لتوی)، فلاح و حصار های سایبریا، کلیسا های جویین شمال روسیه، نیز در جمله این آثار باستانی اهمیت بارز خود را از نظر باستان شناسی و مطالعه منابع تاریخی، بارها تبارز داده و ثابت کرده است. ولی هنر معماری مسلمانان چون مساجد مدارس، میناره ها، مقابر، قصر ها و دیگر ساختمانها چه از لحاظ ارزش هنری و چه از رعکذر مقام عظیم تاریخی، هر یک در حوضه خود سلسله های تاریخی روشنتری دارد و هنر و فرهنگ مسلمین را در آسیای میانه بخوبی نمایانگر میباشد. چنین یادگار هایی ارزنده در هر گوشه و کنار این سرزمین جلوه پرداز است و انسانرا یاد گذشته های درخشان هنر پر دازان خلافت و هنر آفرین یگنلم متوجه می گرداند. بنا بران چنین مظاهر شکوهمند چه در امتداد ولگا و حوزه قفقاز و اوکراین و چه در جمهوریهای آسیای میانه، از تمدن قیمتدار روزگار ان ماضی به اشکال مختلف حکایت می کند.

چون از نظر احکام قانون اساسی کشور شوروا ها به حفظ آثار تاریخی و ابدات باستانی اهمیت زیادی داده شده، لذا ادارات اختصاصی مربوط درین حوضه بسیار متوجه اند و موسسات فرهنگی در روشنائی مقررات

ژوئنون

نمایی برجسته از «مدرسه شیردر» واقع سمرقند .

در تکاپوی آثار باستانی :

خیر نیار عبدالله «محب حیرت»

نگرشی بر معدودۀ از

آثار مدنیت معماری

آسیای میانه در درازای سالها و قرون مختلف

حفظ گردیده است. آرامگاه یاد شده در بخارا واقع است و بخارا در اواخر قرن نهم پایتخت سامانیان و قبل از انقلاب اکتوبر (۱۹۱۷) مرکز امراء و شاهان بخارایی بود ولی امروز در وادی رنگین خیال و زیبای «زرافشان» نه تنها بحیث یک سر زمین توریستیک و تاریخی موقع پرازنده دارد، بلکه بصفت یک شهر مرفی و عصری هم قابل دیدن می باشد. همچنان این سرزمین پرازندها و افسانه ها بازیهای گوناگون و یکپارچه بودن تعمیرات خود را در ادوار مختلف باستانی از شهرت فراوانی برخوردار است.

بر وفق معلومات منتشره مطبوعات ازبکستان در اراضی اتحاد شوروی جمعا بیش از یکصد و پنجاه هزار آثار تاریخی، باستانشناسی معماری و هنر یکپارچه به ثبت رسیده که از آنجمله تپهادر ازبکستان اضافه از پنجهزار فقره آثاری چنین مربوط به اعصار مختلف موجود می باشد که بسیاری از آنها بحیث شاهکار های واقعی فرهنگ جهانی معرفی گردیده اند مانند آرامگاه

منظره از «مسجد قلیان» مربوط قرن ۱۶ دومی و بزرگترین مسجد آسیای میانه (بعد از مسجد بی بی خانم) که ارتفاع میثار آن به چهل و شش متر میرسد و مرتفعترین ساختمان قدیمی بخارا شمرده میشود. (طرف راست)
سمت چپ: مدرسه میرعرب از آثار معماری مسلمانان در حوزه آسیای میانه و قزاقستان بوده و در یکی از گوشه های آن آرامگاه «شیخ عبدالله یمنی» قرار دارد «میرعرب» کنیه وی بوده و بعد از آن لقب موسوم و ملقب شده است.

کارهای ستاینده مسلمانان این مناطق در مرور سالها و قرونتمادی بر شمرده شده، نیز از خاطره ها فراموش نشده است. از جمله آثار بازمانده در شهر بندری و سر حدی «ترمز» (واقع کرانه دریای آمو، حذفاصل بین افغانستان و ازبکستان) که قسمت اعظم آن مربوط به قرون ۱۱ و ۱۲ و ۱۷ و ۱۸ تشخیص شده، یکی هم مقبره «ابو عبدالله محمد ابن علی ابن حسین الحکیمی ترمزی» مؤسس و پیشتاز طریقه «صوفیه» با مقابر برخی حکما و سادات ترمزی قابل یادآوری می باشد همچنان مسجد و مقبره حاجی احمد (اصیلی) در شهر ترکستان هم مزایای غیر قابل انکاری را متضمن است. طوری که استاد تاریخی نشان میدهد بلخ

مشخصی به تحقیقات علمی و تبیین پیگیر خود ادامه میدهند و متخصصان و کار شناسان صائب نظر و صاحب نظر در موارد یاد شده موفقانه بکار خود منهدم و مصروف اند و حتی برای دستیابی مواد کار آمد از شهری به شهری سفر های علمی میکنند و هراتری را از نزدیک تحت بررسی و مطالعه قرار میدهند.

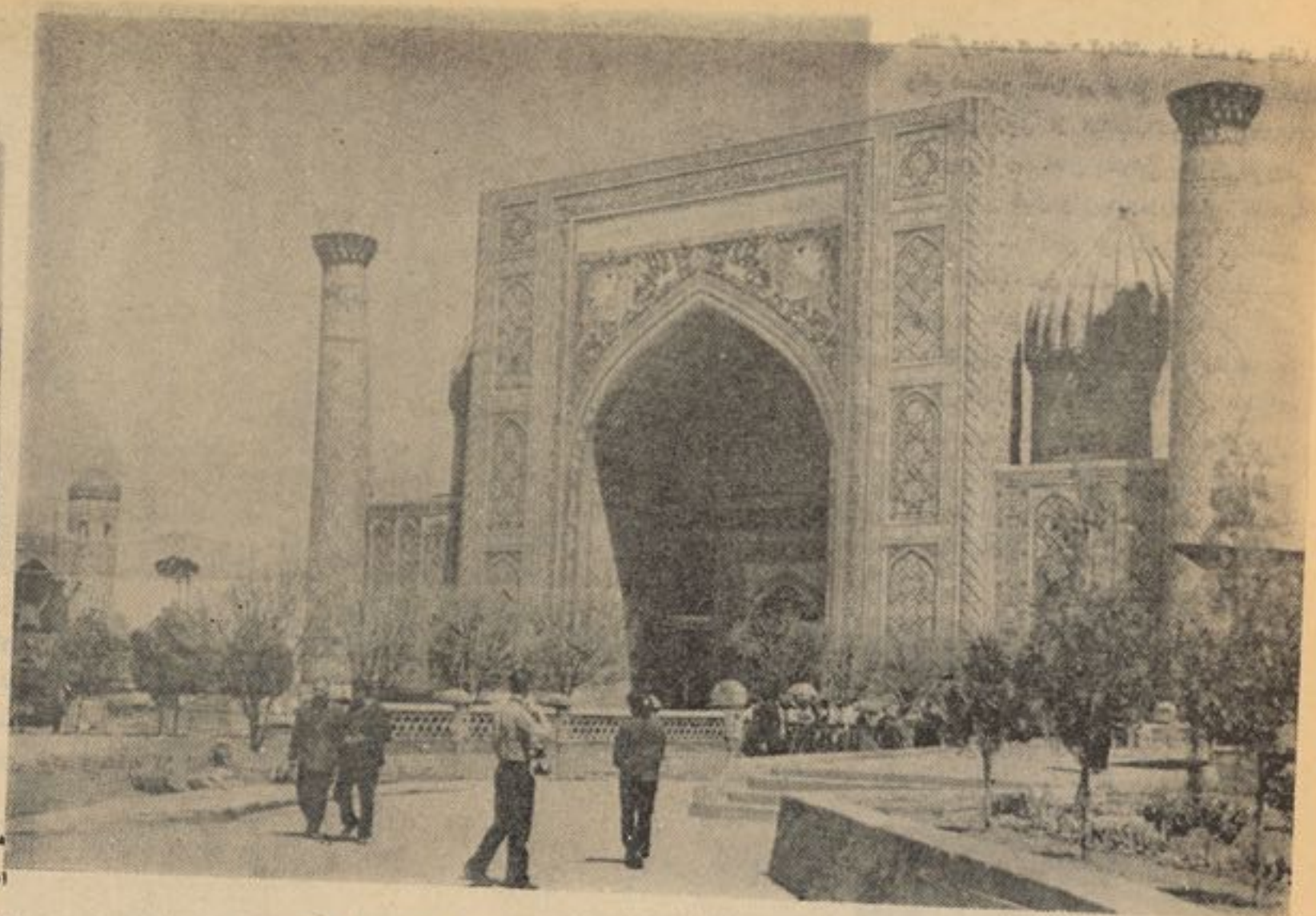
البته بهترین آثار تاریخی آسیای میانه در شهر های بخارا، سمر قند، خیوه و اورگنج مربوط جمهوریت ازبکستان بیشتر مورد بحث میباشد ولی در جمهوریت های دیگر آسیایی شوروی چون ترکمنستان، تاجکستان، قزا - قستان و قزغزستان، چنین آبدانی که محصول

سیاحان تازه وارد خارجی نزدیک مساز چشمه ایوب در بخارا.

میناره کالته در خیوه .

سمرقند : گوشه از ایوان مدخل «مدرسه شیرمرد» بامیناره های گاشی کاری آن .

مذکور بیاد الغ بیگ موزیمی نیز ساخته شده است . در موزه آن ترجمه دفتر اول کتاب «روضه الصفا» تألیف محمد بن خاوند شاه میر خواند عرو، کتاب «ظفر نامه» اثر شرف الدین علی یزدی و مینا تور مکتب سمرقند درین موزیم جالب است که من در ماه سپتامبر ۱۹۷۸ از آنجا مشاهداتی بعمل آوردم و بر رسم خاطرات علمی از آن یاد داشت‌های برداشتم . (۱۴ سنبله ۱۳۵۷ شمسی) .

با یست متذکر شد که یک مدرسه الف-بیگ در بخارا ، دیگرش در ریگستان سمرقند و مدرسه دیگر آن در شهر گز دیوان است . دیگر از آثار معماری آسیای میانه که طرز ساختمان با عظمت آن موجب دلچسپی و تعجب

وسیع آن مقابر تومان آغا همسر تیمور، شادی ملک آغا خواهرزاده و شیرین بیگی آغا خواهر تیمور و دیگر وابستگان او به نظر میرسد، میدان باستانی ریگستان که با تخته سنگهای مستحکم مفروش گردیده و با سه مدرسه و مناره احاطه شده ، محل زیبای دیگر یست که آغاز ساختمان آن بدوران زمانداری ، الغ بیگ بشردوست مربوط قرن پانزدهم میرسد . قرار معلوم یکی از مناره های مدرسه الف بیگ چندین

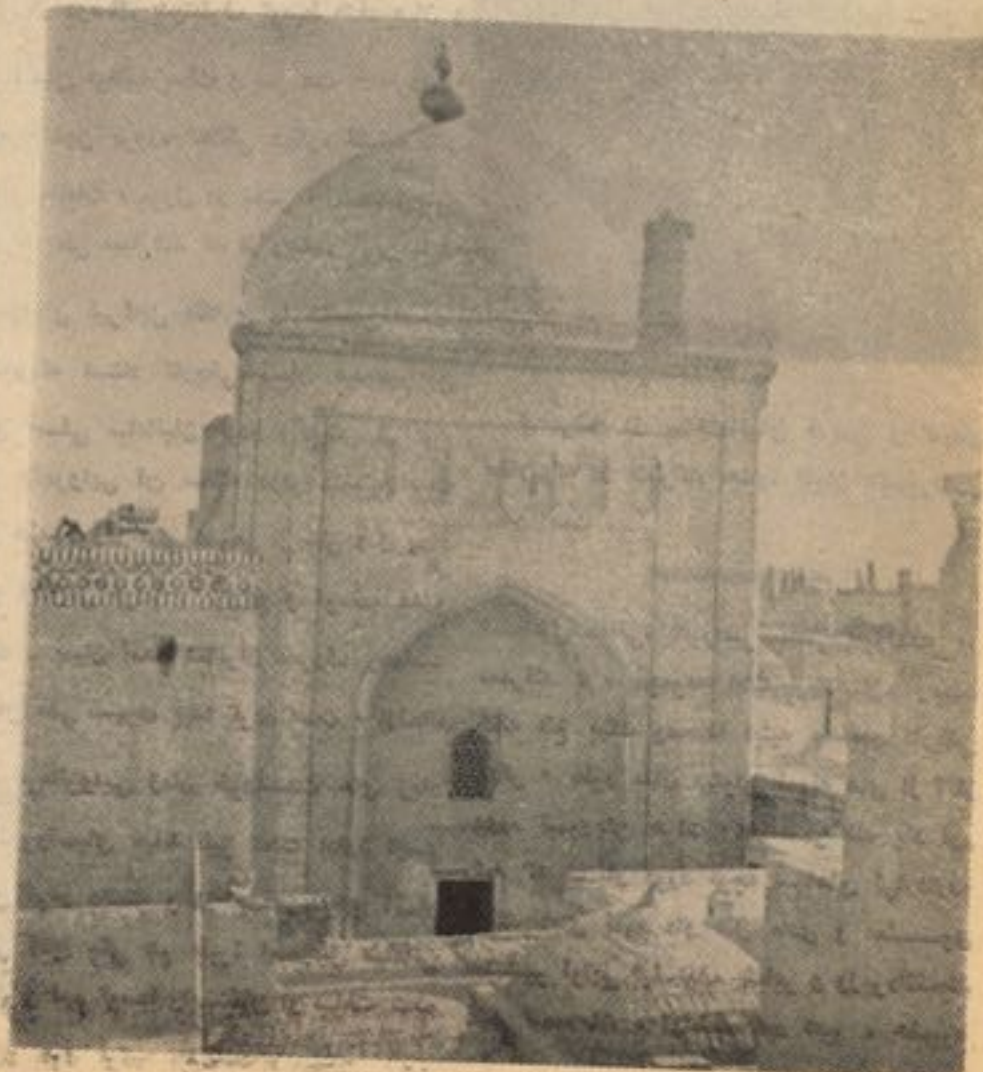
قرن متعایل بود ، مانند برج بیزان ایتالیا که هر لحظه احتمال سقوط آن میرفت ، ولی با مساعی پیگیر انجینیران شوروی ، منار مذکور بکمک جکهای قوی و نیرو مند ، بلند ساخته شد و منار دوم آن مدرسه نیز جدیداً ترمیم و اعمار گردید . ویرانه های مسجد بزرگ بی بی خانم یکی از همسران امیر تیمور لنگ که بین سال های (۱۳۹۹ - ۱۴۰۴) ساخته شده بود ، در قرن هفده ویران گردید و زلزله آنرا از بین برد ، ولی اکنون مطابق پروژه معماران از یکی کار ساختن ، تحکیم و نگهداشت آن تجدید و تکمیل گردیده است . علاوه در سمرقند که آنرا گهواره و مهد باستانی هنر و فرهنگ آسیای میانه میدانند (۲۵۰۰) سال عمر دارد و آنرا عمسال بابل ، روم و آتن وانمود کرده اند الغ بیگ در قرن یازدهم آنجا رصد خانه ساخت و کتلاک و تابلوی ستا رگان را تر تیب کرد . این رصد خانه که در هشت کیلو متری سمرقند (سمرقند) واقع است با آلات مکمل زمان خود مجهز گردیده بود ، از آنجمله یک قسمت مسافه سنج عظیم که در خندق مختص آن قرار دارد ، تاحال باقی مانده و در نزدیک بقایای رصدخانه

سلطان از سلاله تیموریان هرات و مقبره «میر سید پیر» که معلم و استاد امیر تیمور قرار دارد که به سبک معماری دوره تیموریان توسط معماران اصفهانی اعمار شده و قسمت درونی گنبد آن طلا کاری و مینا توری شده میباشد . مجموعه معماری شاه زنده را که از آثار قرن (۱۵-۱۴) میباشد آرامگاه ها ، مساجد و دیگر مظاهر مدنیت احتوا کرده است که در احاطه

تیموریان که توسط معماران معاصر ازبکستان شوروی نیز مثل سایر آثار تاریخی آسیای میانه سراز نو ترمیم گردیده است . در محوطه گور امیر که گنبد مرتفع آن با گاشی های سبز زهرگون بسیار تماشایی است ، بر علاوه مقبره امیر تیمور لنگ که بعمر (۶۹) سالگی سال ۱۴۰۵ در سمرقند فوت کرد ، مقابر شاهرخ میرزا ، الغ بیگ ، میر انشاء ، محمد

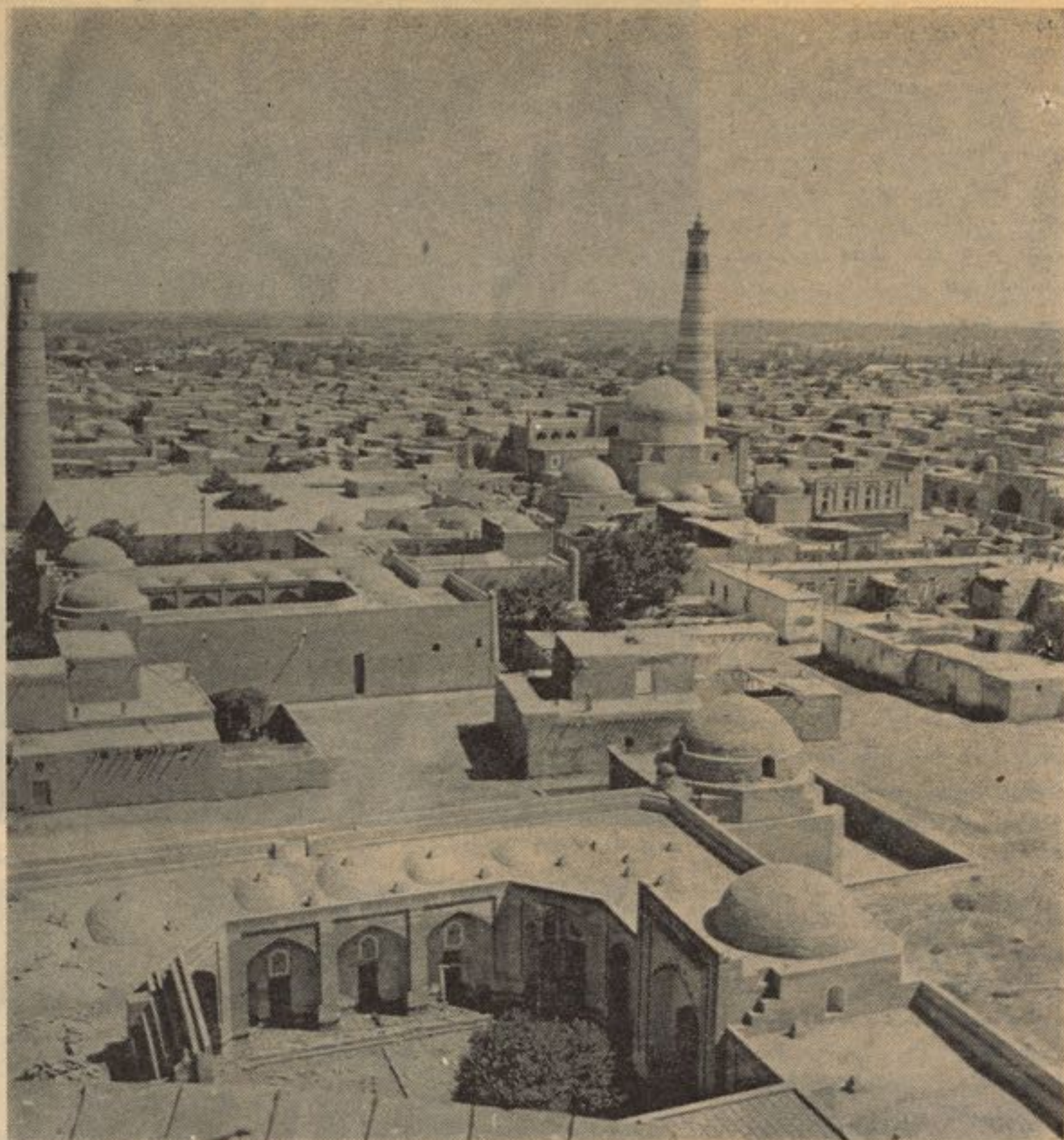
یکی از الحاقیه های مسجد حاجی زین الدین هانکه واقع بخارا .

مقبره پهلوان محمود ، شاعر دری زبان که به سبک عمر خیام اشعاری سروده است . (خیوه)

برخی ستونهای چوبی مثبت کاری شده
مسجد تاریخی «بالاخوش» واقع بughara .

نمایی از منطقه آثار تاریخی و شهر قدیمی خیوه .

«یلان نوش بهادر» حکمران سمرقندساختمان
گرددیده است . در ناحیه خیوه که در سی کیلو
متری ولایت اورگنج ، نزدیک جمبو ریست
سوسیالیستی ترکمنستان شوروی واقع است
در قرن شانزده پایتخت خانی و خانان خیوه
بود و قسمت ایچان قلعه ناحیه قدیمی بوده و
کنجینه معماری شرق بشمار میرود . همچنان
کاخ مقرالله قلی خان تاشکاولی با آرامگاه
علاوالدین (قرن ۱۴) و آرامگاه پهلوان محمود
(۱۲۴۷-۱۳۲۶) شاعر ، نو یسته و فیلسوف
معروف ازبک که به سبک عصر خیام نیز اشعاری
سروده است و در عین حال پهلوان زیر دستی
بود ، در ردیف نقاط جالب توجه سیاهان قرار
دارد .

«باقیدارد»

سیاحان تازه وارد ان خارجی قرار می گیرد
عبارت از مدرسه «شیر در» است که توسط
بهادر یکی از حکمرانان سمرقند اعمار شده
واز جمله ساختمانهای قرن هفده میباشد و
دیگر بقایایی مدرسه «تبله گوری» از یادگار
های باستانی قرن هفده می باشد که بوسیله

بughara : چند منظره تاریخی دیگر از یادگارهای معماری مسلمانان در آسیای میانه .

« تابلوی از خطوط پرواز های هوایی بین تاشکند ، اورگنج و خیوه .

کار بردن شیوه های بی رحمانه روی گردان نبود. با این وجود این فیلم زندگی بطور عمیق و نزدیک به یکس، سیاست، فتوحات نظامی و اصلاحات مدنی او را زیر نور افکن می گذارد. فصل های مربوط به واهی (دمیدوف) جایی که پوست سه رعیت را زنده می کنند و فدای دهقان به خاک تیره فرو می غلطد بخش کوتاهی است که تاثیر هنری آن به اندازه تمام فیلم است. ژانوف شستیف و مردمی ظاهر میشود که قدرت خود را بر نیمی او کشور اعمال میکرد. خطای منشیکوف با نظر نیرومند و آسون باز بگری ژانوف تخفیف می یابد از سوی دیگر در این فیلم گزاف لاش الهام بخشی از دست آورد های تاریخی بطور ارائه می گردد صحنه های تنظیم بر جمعیت جنگ پالتا و جنگ دریایی هانگو کار سازندگی بطور مبین دوستی اصلاح طلب بزرگ و فداکاری جانبازانه اش نسبت به دولت روس به طور الهام بخشی و پر کششی با دریافت و اجرای دقیق فضای تاریخی به تصویر درآمده است صحنه های برخورد میان بطراول و فرزندش الکسی قهرمان رسوم کهن و عظم پیمان اشراف محافظه کار بر جستگی خاصی دارند این برخورد که بار هادر ادبیات و نقاشی پیش از انقلاب مطرح گشته بود در این صحنه جایز دید گاه آرکیستستی و به عنوان تصادم ازولنیته کهن روسیه نوبه بیان می آید اما این به هیچ وجه از ظرافت روانی و سرشت فردی آن نمی گاهد.

سیمونوف نقش بطر را استادانه ایفا کرده است او از تمام تدابیر موجود برای یسک بازدیدگر بهره گرفته است تا ابعاد گوناگون شخصیت تزار را نشان دهد. رهبر نظامی

سینمای شوروی ابعاد مختلف زندگی مردم شوروی را منعکس می سازد.

پیوسته گذشته

نگرشی به سینمای شوروی این سینمای انسانی

صحنه ای از یک فیلم

شوروی بود. نمایشنامه تاریخی فروش سولویف کورنی چوک شتروم و دیگران نیز اهمیتی به سزا داشتند همچنین باید از آثار سمفونیک سرگی پروکوفیف و شاپورین و اشعار و نقاشی هامفاله هاو مجسمه های بسیاری از هنر متدیان یاد کرد. بطر کبیر: فیلم بطر کبیر (۱۹۳۷) که بطروف آن را بر پایه رمان الکسی تولستوی ساخته است جایگاه بسیار والایی در تاریخ سینمای شوروی دارد سازندگان این فیلم به پیروی از مشی «رادیش جف» «پوشکین» «بلسینکی» مورخین شوروی دارد. بطر کبیر رابه عنوان سینمای متری که اقداماتش با آرمان های تاریخی مردم شوروی منطبق بود معرفی نمودند.

اما آنها تلاش برای پنهان کردن تناقضاتسی که از زمان نانی می شد بکار نبردند و گوشتیدند تصویر عینی از بطر عرشد کنند. مردمی که در مبارزه با وحشی گری و فساد خود از به

ایتا لیاو آلمان و نیرو های نظامی گرای جاپانی خود را برای جنگ بر سر اتحاد شوروی آماده می کردند و ارتش های مجبزه خود را در مرزهای کشور شوروی به حالت آماده باش در می آوردند و دولت های همسایه شوروی رابه عملیات ضد شوروی وامی داشتند در رویا رویی بایسن کشمکش فزاینده اتحاد شوروی به بسیج تمام نیروهای خود برای احیای شور انقلابی، روحیه وحدت ملی و مبین دوستی اهالی نیاز داشت. در فضای متشنج و تب الود بلافاصله پیش از جنگ مورخین و هنرمندان شوروی بطور طبیعی نگاه خود را به گذشته دوختند به سوی مردمی که در راه تحکیم دولت شوروی جانفشانی کردند و با مجاهدت هاو پیروزی های شان در جنگ های حق طلبانه نام ورشدند انتشار زمان بطراول نوشته الکسی تولستوی که تصویری به غایت زنده و روشن از تاریخ روسیه در قرن هجدهم عرضه می کرد، واقعه بی هم در تکامل فرهنگ

تجربه فیلم های انقلابی تاریخی سال های دهه بیست به کارگردانان سینمای شوروی کمک کرد تاروشی برای نمایش رخ داده های سترگ تاریخی بیابند و بتوانند نقشی را که یک قهرمان فردی در جریان تاریخی ایفا کرده است نشان دهند اقدام قهرمانانه ای یک شخص یا نماینده توده عظیم کارگران را بررسی کنند. به پاس فراوانی مضامین و سخن های فیلم های تاریخی و انقلابی، استفاده از دست مایه باز هم متنوع تری، در بردارند سوژه هایی از دودتری از تاریخ کشور شوروی کاملاً امکان پذیر گشته است.

گرایش به مضامین تاریخی نه تنها به تکامل خود سینما بلکه بیشتر به اقتضای شرایط موجود صورت می گرفت ساختمان سوسیالیسم در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و قدرت روز افزون حکومت شوروی طبعاً بر سیاست محافل مروج سرمایه داری تاثیر گذاشت، فاشیسم

کارگر خستگی ناپذیر، ایدئالیست، عیاش پدر دردمند، عاشق پرشور، وهمه با مهارت کامل گروهی از بازیگران چهره دست رشته کاملی از سیما های تاریخی جالب می افروزند طراوت فیلم بطر کبیر در این حقیقت نهفته بود که این اولین اثری بود که نقش فرد در تاریخ را حل می کرد. این سیاستمدار آینده نگر نماینده آگاه متری ترین جناح های

بازیگر ورزید چرکاسف سر کیف برگردان
جسورانه و روشنی از شخصیت سردار نامی روس
عرضه گردیده جای هوس کاری های او برهوشمندی
قدرت اراده و مبین دوستی او تکیه کرد. تعداد
زیادی فلم در باره گذشته تاریخی اتحاد شوروی
تهیه شده است که از آن میان فلم برجسته
ایگور ساو چنگوبه نام یوگدان خمل نیتسکی
(۱۹۴۱) براساس فلم نامه ای نوشته گورنی
چوک قابل ذکر است

ناتمام

پایدار با تصویر می آمیزد آهنگ شتابنده جنگ
را برمی تابد خصلت جنگجویان را بیان میکند
درخیزش پیروزمندانه فرومی رود (تیسه) فلم
برادر (وشپیتل) صحنه آرای فلم موفق شدند
توده های وسیع را چنان سازمان دهند که نه
تنها جریان نبرد بلکه همچنین سر نوشت
افراد سر باز به نمایش درآید. نواخت های
خیره کننده، صحنه جنگ روی یس—خ
به ویژه هنگامی حیرت انگیزتر می شود که بدانیم
صحنه واقعا در گرمای عرق ریزان تابستان
فلم برداری شده است (وسه ولود بودوفسکی)
سیمای برجسته دیگر سیمای شوروی به
موقعیت های خیره کننده ای دست یافت. او نیز به
مضامین مبین دوستانه توجه داشت و مانند
ایزنشتین هدفش ارائه تصویری عمومی از
رویدادها و استخراج جنبه های موضوعی معاصر
آن ها بود. به گفته ی خودش: (مادر پی آنیم
که گذشته را برای زمان حال قابل فهم سازیم
و حال را در بر تو گذشته فهم پذیر کنیم) در
سال (۱۹۳۹) بودوفسکی فلم هیتلر و پوزارسکی
نامه ای نوشته شکلوفسکی تهیه کرد. صحنه
های جنگی این فلم مانند گریز جنون آسای سواره
نظام لپستانی از برابر پیشروی سربازان
شاهزاده پوزارسکی اهمیت تام دارد فلم تاریخی
بعدی بودوفسکی سووروف (۱۹۴۰) نام داشت

فلم با موضوع وفاداریت شگرفی شخص گشته
است. ایزنشتین مهارت کاملی در حسل
مسله دشوار باز سازی شهر نوو گورودفرن
سیزدهم از روی شعا یل هاو تقاضی های
واز تنسوف واریک و هنرهای کاربردی روسیه
قدیم نشان داد و به پاس شناخت و درک در
ستش از روند ها و خ صایل تاریخی موفق
شد تمام خصایص ویژه این عصر بسیار دور
را بدون غرق شدن در جزئیات ریز زندگی روزانه
بر پرده سینما جان بخشد. نیکلای چرکاسف
تصویری متعالی و رومانسک از الکساندر نوسکی
عرضه کرد. ایزنشتین در این فلم نیز استادی
خاص خود را در کارگردانی صحنه های پرجمعیت
اشکار ساخت جنگ روی یخ در یاجه چودسکویه
نمونه ای کلاسیک از بسک ترکیب جامع
عالی از تمام وسایل بیانی هنر سینما گشته
است. فلم در شرایط پر کشمکش در اهائیکه،
شپسواران (توتونی) را که درستون های تیغه
ای فشرده در تلاش رخنه در صفوف سربازان
روس پیش می آیند، نشان می دهد الکساندر نوو-
سکی با بسک تیرنگ نظامی آن ها را معاصره
و نابود میکند. موسیقی پر محتوای سرگی
پروکلیف هم پیشروی بی رحمانه ی مهاجمین
توتونی و هم قدرت روحی و شجاعت مبین
دوستان روس را برمی تابد. موسیقی به شکلی

جامعه بود ایسن فلم تصویر مبین دوستی
شوروی است زمان حال و عالی ترین صفحات
گذشته قهرمانانه مردم روس را به هم پیوند داد
این فلم عمیقاً مبینی که از احساسی کاملاً
روسی برخوردار است زمینه را برای رشته
کاملی از فلم های حماسی برجسته رمان هاو
نمایشنامه هایی که تصویری روشن از مجاهدت
های قهرمانانه گذشته می کردند فراهم نمود.
سال های دهه سی شاهد تهیه تعدادی فلم در
باره جنبش های رهایی بخش دهقانی از اعصار و
خلق های گوناگون بود. پس ما چف
به کارگردانی پتروف بایتوف از روی فلم نامه
(ورش) و بازی سکورو بوکاتوف در نقش اصلی
ستیان رازین (۱۹۳۲) به کارگردانی پریوبراز-
نسکا یا ویراوف براساس فلم نامه چاپی گین
بابازیکری اریکوسوف در نقش اصلی سالوات
یولایف (۱۹۴۱) به کارگردانی پروتازانوف
از روی متن زلویین و فلم کامرلوک اثر تاسمین،
و همچنین از تعدادی فلم های زندگی نامه ای
بر پایه زندگی رجال فرهنگی باید یاد گردمانند
فلم جوانی شاعر درباره پوشکین فلم صبوخی
درباره میرزا فتحعلی اخوندوف نویسنده اذرن-
بایجانی و فلم (ایوان فدروف اولین چاپچی)
در باره اولین مخترع چاپ در روسیه.

الکساندر نوو سکی : فلم الکساندر نوسکی
(۱۹۳۸) به کار گردانی ایزنشتین که فلم نامه آن
را با همکاری باولنکو نوشت حتی از نظر موضوع
اهمیتی معاصر داشت ایزنشتین بنا بر حرفه اش
پرداختن به مضامین موضوعی مهم داستان
جنگ اهالی نو و سکورو دو پیسکوف سر ضد
شپسواران توتونی (از اقوام ژرمن) را به اعلام
جنگی علیه فاشیسم تبدیل نمود. عنوان مقاله
ای او در باره فلمش که نگاشت چنین بود:
مضمون مامبین دوستی است شعارهای
(الکساندر نوسکی) نیز طنین موضوعی معاصر
داشت: بمیرید، اهائیک و جب از سر زمین
مادری راند عید! بر سر زمین ملی خود بمیرید!
اما هرگز آن را ترک نگویید! کسی که با
شمشیر به سراغ ما بیاید با شمشیر هلاک میشود
جمله سواران درنده خواباد اور پیشروی تانک
های فاشیزم بود در حالی که شکست سربازان
صلیبی بریخ های دریاچه چودسکویه اعلام
این اخطار بود که کسانی که جرات می کنند به
حریم مقدس اتحاد شوروی تجاوز کنند سر نوشتی
مرگبار دارند.

ایزنشتین که آگاهانه بر آن بود که فلمی
تبلیغاتی بسازد هدف خود را وضوح ترکیب
ویر هیزاز تعقید های روانی در شخصیت های
قهرمانان قرار داد و باز نمایی شخصیت های
موضوع دار خود را پهلوی به پهلوی سینما
هایی که به قلمرو داستان های خیالی قومی
تعلق داشتند به همان سادگی فهم تراکت های
تبلیغاتی پیش برد، در عین حال ایسن

یک صحنه پر هیجان از فلم های کشور دوست اتحاد جماهیر شوروی.

است واجب و ضرور ، و به همین دلیل هم تا جایی که آکا میسی استعداد من برایم اجازه میدهد ، میکوشم در این راه تلاش و رزم .
.. مثالش : «تیریا چاره ام کن» بومی و محلی بیشتر منظور است آهنگهای فراموش شده و از یاد رفته است که باید احیاء و بساز آفرینی گردد و یا آهنگهای تازه روز که کوشش میشود در قالب فولکلور ریک به اجرا آید ؟

- تلاشم در این زمینه این بوده است که آهنگهای ناب و غرا- موش شده بومی را از پوته نسیمان بیرون کشم و آن را دریاد ها و خاطره هر باز آفرینی کنم- برای اثبات ادعایم هم یاد آور میگردم که در دوکستی که با آواز من ثبت گردیده و یکی آن به باز از عرضه شده و سر نوشت دومی تا تعیین سر نوشت فرهاد موزیک نا معلوم است بیست و شش آهنگ ناب و اصیل هراتی را، با آواز هراتی و موسیقی محلی هراتی خواندم که در این شمار حتی یک کمیوز جدید هم شامل نمیشد .

.. چه گفتمی دلیلش بیار ، توهم

مددی در حال اجرای یک آهنگش در استودیوی رادیو افغانستان

موسیقی محلی هم جزء این فرهنگ است، خواه از بکی باشد و یا تر کمنی، دری باشد و یا پبنتو

چند آهنگ ناب از آن ما نند که گفتمی و ادعا کردی مثال بده؟
.. مثالش : «تیریا چاره ام کن» در باب «گل افروز» باش کجا میروی سیاه موی و جلالتی و خیلی آهنگهای دیگر که بعد از مرگ هنرمند محلی خواند و خالو، به مرور از یاد ها میرفت و با اجرای من دوباره باز آفرینی گردید .

.. باتوجه به اینکه عده بسی معتقدند که موسیقی بومی هرات بامایه پذیرد از موسیقی سرزمین های دیگر تا حدودی اصالت خود را نگهداشته و اکنون تعداد فراوانی آواز خوانان محلی هرات پارچه

در نشست کوتاه مدتی که با مددی دارم سخنرا از موسیقی محلی کشور باوی به آغاز می گیرم و از او میپرسم :
.. تو در جریان سال های فراوان همکاریات با رادیو بیشتر به اجرای پارچه های ناب محلی و بومی کشور تمایل نشان داده ای ، می توانی بگویی سبب این کار از نظر خودت چه میباشد ؟

من به فرهنگ باز و با لنده این کشور عشق دارم موسیقی محلی هم جزء این فرهنگ است ، خواه از بکی باشد و یا تر کمنی ، دری باشد و یا پبنتو و احیاء و نگهداشت آن از دیدگاه من کاری

آشنا شویم

وهاب مددی چهل و دو سال دارد از هفده سالگی به عنوان آوازخوانی تازه کار در رادیو به شناخت آمده و حاصل بیست و پنج سال همکاری صمیمانه وی با این دستگاه نشراتی بیش از دویست پارچه آواز مسمی باشد.

رشته خاص تخصصیات و یژورنالیزم رادیو و در بخش پرو د یوس پرو گرام های موسیقی است که در مدت پنج سال در کشور آلمان به پایه اکمال رسیده است و اکنون بسمت مدیر عمومی موسیقی رادیو و تلویزیون ایفای خدمت میکند و کارهای نابی در زمینه جمع آوری آهنگهای محلی افغانی و تنظیم آرشیورادایو افغانستان دارد .
از مددی تاکنون شش بار چه تلویزیونی نیز به ثبت آمده است .

این گفت و شنود شنا سنامه کامل کار های هنری وی و نظراتش در زمینه های موسیقی است.

نمی‌توانیم در خط نویسی میر عماد و میرعلی شویم به روش آنها هم حد نویسم .

یک علت عمده هم در کاپی گری ها این است که ما هنگام حرفه یی نداریم .

— همچنان که در واقع فافسد آرکستر هنری نیز به مفهوم واقعی آن می‌باشیم و آنچه داریم انسا مبل های محلی موسیقی است و نه آرکستر هنری .

.. انسا مبل و آرکستر از نظر خصوصیت های تشکیلی خود چه فرق و تفاوتی از هم دارند ؟

— انسا مبل ساز های محلی به گروهی از ساز های محلی یک محل گفته میشود که بیشتر از سایر ساز هادر آنجا رایج باشد ، مثل انسا مبل ساز های محلی لوگری که متشکل است از چهار ساز :

هارمونی ، رباب ، سرند و دهل که هیچوقت زیر بغلی و یا طبله جای دهل را در آن گرفته نمی‌تواند .

البته امکان دارد گاهی برای زیبایی یک آهنگ یکی دو ساز دیگر هم در جمع این ساز ها افزوده گردد اما هیچوقت ساز های مهمان چی ساز های اصلی رادر انسا مبل محلی گرفته نمیتوانند .

به همین ترتیب یک آرکستر محلی هرات متشکل است ، از : دایره ، دو تار ، تنبور و رباب .

یادر شمال کشور : دمبوره ، غیچک ، زنک ، چنگک و زیر بغلی .

در شرق : رباب ، منگی و تال . که به این ترتیب می‌بینیم در چهار گوشه کشور خود ما چهار نوع زنک داریم :

در غرب ، داریه ، در شرق منگی در جنوب دهل و در شمال زیر بغلی که هیچوقت اینها جای خود را با هم عوض نمی‌کنند .

در یک آرکستر هنری باید تمام انواع ساز های ضربی ، بادی ، برده یی و تازی وجود داشته باشد اما این کار در یک انسا مبل محلی ضرور نمی‌باشد . حتی نیم آن هم دیده نمیشود .

.. شما بیشتر ادعا کردید که مادر کشور خود آرکستر هنری به مفهوم واقعی آن نداریم ، در حالیکه در آرکستر های جاز رادیو آلات گوناگون چهار گانه ساز های ضربی ، بادی ، تازی

بقیه در صفحه ۵۲

که میکوشی آهنگ هایت را در چار چوبه معین موسیقی و آرکستر محلی اجرا کنی — چرا آرکستر همکار ت را کاملاً از ساز های بومی انتخاب نمیکنی تا به عنوان مثال در میان ساز ها ، هارمونی هم که گمان میکنم در آرکستر های کنونی بعنوان یک ساز هندی پذیرفته شده است دیده نشود ؟

— اول توجهت را به این نکته جلب میکنم که هارمونی نه یک ساز افغانی است و نه هم هنری ، بلکه سازی است ازو بایی دوم هم اینکه مادر هرات سازی از گروه بادی نداریم که جای نشین هارمونی شده بتواند ، از این مسائل هم که بگذریم موجودیت هارمونی در یک آرکستر افغانی معنی آن را ندارد که آرکستر محلی نباشد ، به دلیل اینکه :

مادر جهان صرف دو ساز داریم که ساز مادر نامیده میشود یکی ویلون که به عروس ساز ها ی جهان شهرت دارد و دیگری «پیانو» که سلطان ساز های جهان لقب یافته است .

امروز در جهان کشوری وجود ندارد که در آرکستر های شما از پیانو به شکلی از اشکال استفاده نکرده ، یا به شکل پیانو ، بسا ، هارمونی که به اشتباه هارمونی نامیده میشود ، یا آرگن ، یا هارمونیکا ، یا میلودی گا ، یا اکوردیون که هر یک از این ساز ها در عین حال که دارای خصوصیت خاص به خود میباشند خصوصیت پیانو را هم دارند و فرزند این مادر گفته میشوند .

البته در کشور های ثروتمند از ساز های مانند پیانو و اکاردیون بیشتر استفاده میگردد و در کشور ما ساده ترین شکل آن یعنی هارمونی رواج فراوان دارد .

.. نظر تودر باره کابی خوانی و تقلید های هنر چیست با توجه به اینکه عده یی آنرا رد می‌کنند و دزدی اش می‌خوانند و گروه دیگر در شمار یک کار هنری مورد پذیرش قرار می‌دهند ؟

— من کابی خوانی را کار بدی نمیدانم ، به دلیل اینکه چه ما نفعی وجود دارد که اگر فردی نتواند خوب ابداع کند خوب تقلید هم نکند ، البته هیچ عقل سالی تقلید و کابی رادر حدابداع و خلق یک اثر ارج دهی نمیکند اما وقتی نتوانیم خلاق باشیم لااقل مقلدی کار خوب که باشیم . این به آن میماند که چون

وجوه اشتراکی میان موسیقی هرات و جاهای دیگر از خراسان قدیم موجب گردد که خصوصیت های محلی و اثر گذاری آن را در فرهنگ اختصاصی مردم از یاد ببریم .

.. شما به وجوه اشتراکی موسیقی بومی هرات و خراسان اشاره کردید ، میتوانید مواردی از این جهت های مشترک را بیسان کنید ؟

— اگر قبول کنیم که خراسان یکی از بارور ترین دستان های قدیم کشور ما در زمینه های هنری و فرهنگی است ، با توجه به اینکه هرات حیثیت مرکز این دستان را دارا بوده است ، امروز طبیعتی به نظر میاید که خصوصیات فرهنگی و هنری آن و در این شمار موسیقی محلی بابخش های دیگر خراسان ریشه های واحدی داشته باشد .

به عنوان مثال موسیقی اوچ کنونی هرات که هیچ مشابیهتی با موسیقی ایران ندارد ، اما در ریشه با موسیقی خراسانی یکی است .

... بر سبشی دارم که باید پیش از این به طرح میآمد و آن اینکه تو

وهاب مددی

های موسیقی محلی خراسان را زیر نام آهنگهای بومی هرات به اجرا می‌آورند ، فکر نمی‌کنید اصالت این نوع موسیقی به مرور از میان برود ؟

— چنین روشی در هر موردی که باشد دشمن اصالت است نباید

مددی در حال اجرای یکی از کنسرتهايش در آلمان غرب

رسالت خانوادها

و خواست فرزندان

ایجاد نکردد، باید در هر بخش وسکتور متوجه باشیم که خط سیر تکامل چه خواسته ها دارد و چگونه باید مراعات گردد البته در ک نیازمندی های تکامل و خواسته های عصر و زمان دقت همه جانبه

و بینش روشن و ترقی پسند را می خواهد، و باید همه عناصر منور الفکر و طرفدار ترقی، چنان کارها و فعالیت های اجتماعی خویش را عیار سازند، تا در پروسه تکامل همه با شور و شوق درین طریقه کوشا باشند و این زمانی میسر میگردد که چنین درکی ایجاد گردد و این هم فقط از راه مبارزه و کار و پیکار شبها روزی و خستگی نا پذیر امکان دارد.

بقیه در صفحه ۵۱

کشد، بناء باید متوجه بود که مخالفت والدین درین جا دو علت اساسی دارد، یکی اینکه والدین همیشه سخت گرا اند و آنچه را در گذشته ها و در زمانه های طفولیت و جوانی خویش دیده و عمل نموده اند، برای همیشه مفید میدانند و از جانی هم عدم درک درست از رازهای تکامل و پیشرفت و ترقی و تطبیق نادرست آن که باز هم به تربیه علمی ارتباط می گیرد، باعث میشود، تا ایشان سر آشتی را با خواسته های عصر نداشته باشند و هر آنچه از دست شان می آید برای حفظ سنت های گذشته، اگر چه کهنه و بوسیه شده و خرافی شده باشد، می کوشند. برای اینکه چنین وضعی ایجاد نکرد و سکتگی ها در راه تکامل

که عده زیادی از کلاسسالان در هر زمانی که زیست نموده اند تجارب خود را بدون در نظر داشت تکامل و پیشرفت برای همیشه جسدان می دانند و آنچه را خود می دانند و از آن استفاده نموده اند در زمانی تطبیق آنرا آرزو دارند که از نظر زمانی غیر قابل تطبیق بوده و از همین جاست که اختلافی بین فرزندان واقعین و عصر گرا بوجود آمده و درزی در روابط خانوادگی و اجتماع رونما می گردد.

مثال های زیادی در باره، می توانیم ارایه نماییم که خوانندگان به رنگهای مختلف و شیوه های گوناگون در محیط پیرامون خویش همه روزه به آن مواجه اند.

پدر یا مادری که در عصر و زمان خود شان سینما وجود نداشته، رفتن فرزندان شانرا را به سینما گناه شمرده و این جا و آن جا از چنین روشی انتقاد می نمایند. یا اینکه آمیزش فرزندان را با همصنفان و همسالان و گشت و گذار شانرا تحریم می نمایند و دید و بازدیدها را که خواسته عصر و زمان است کار بی فایده تلقی می نمایند.

مسئله ورزش و سپورت نیز در گذشته به وسعت امروزی رایج نبوده و زمانی که فرزندان به بازی فوتبال و یاتینس و غیره میپردازند و بصورت منظم به علاقمندی شان اضافه می گردد بدین شده و با نا آرامی ها مخالفت خویشرا روشن می سازند. تبادل کتاب و تبادل افکار، نسبت جوشش اجتماعی از خواسته های عصر و زمان است، هر گاه فرزندان امروز مجالس تبادل کتاب و تبادل افکار را بین خویش بوجود می آورند به مزاق والدین خوش نخورده و سر شکایت را هر جای که خواستند باز می نمایند.

اگر همینطور مخالفت های والدین را در حصه خواسته های عصر و زمان بررسی کنیم و همه مثال هارا بیهم بیآوریم سخن بدراز می

از آن جایکه زندگانی اجتماعی تعیین کننده شعور اجتماعی است و به این ارتباط ناموس زندگانی اجتماعی را تکامل و پیشرفت تشکیل میدهد، بناء شعور اجتماعی نیز پیوند با روند تکاملی اجتماع، راه ترقی و ارتقا را می پیماید و زیر بنا های اجتماعی رو به تکامل همیشه رو بنا های متکامل را باخود دارد، هر گاه زیر بناهای زندگانی اجتماعی راه ترقی را باز نماید و مواسات مربوطه مستقیما به روبنای جامعه پیوست است مانع حرکت و ترقی شوند، وضوح بحران بوجود می آید و باعث دگرگونی های عمیق اجتماعی می شود. در طول زمانه های طی شده، بارها و جمع انفجاری رخ داده و صفحات تاریخ از واقعات گوناگون درین مورد، سخن های زیادی را به حافظه سپرده است.

خانواده های اجتماعی نیز ازین حالت و آمدن دگرگونی ها مبرا نبوده و لازم است تا مسوولان اجتماع و والدین متوجه باشند، تا نظم، پیشرفت، و ارتقا را در نظر داشته و مطابق به خواسته های عصر و زمان در تربیه فرزندان نشان بپردازند. نیازی به اثبات ندارد که سیر تکاملی تمامی پدیده های اجتماعی و واقعیت های عینی از اصل های قانون طبیعت و جامعه بشری سر چشمه گرفته و هیچ مانعی قادر نیست این خصیصه اصلی تمام واقعیت ها را از بین ببرد و سدی در مقابل تکامل شود، اگر گاهگاهی، مشکلات و بطی شدن جریان رشد تکامل رو نما می گردد، هیچگاه این معنی را ندارد که پیشرفت و ترقی از صفحه اجتماع و جهان بدور شده است، بلکه این حالات زود گذر است و تکامل و ترقی طبق قانون راهش را از میان کوره راه های تاریخ باز نموده به جلو می تازد.

آنچه درین جا به ارتباط یادآوری مختصر تذکرات لازم نیست اینست

این زن در لحظات دشوار تاریخ کشور خودش قرارداد در حالیکه در یک عده از کشور های مرفه جهان صلح، مساوات و برابری مطلق حکمفرماست. در گوشه دیگری از جهان زنان به این زندگی فلاکت بار دست و پا می زنند.

رسالت عظیم ما

درباره ابر جامعه

جهت گونا گونا گون حیات زنستان را
منور ساخته و جیش هسی
رو شتفکرانه و هدفمندانه قاطبه
مختلف زنان کشور در حیات مدر
مان بحساب آید .

در شرایط کنونی که همه زنان
و مردان کشور در يك مرحله حیات
نویں بسر می برند و درجه هسی
تحقیق ارمان ها و آرزو های حقیقی
وراستین مردم راه پیشرفت و
مسیر تکامل همگانی را در پرتو
همکاری های متقابل و همفکری های

هدفمندانه تعیین نموده است و
پروگرام های اصلاحی و پلان های
تطبیقی مترقی دولت جمهوری
دموکراتیک افغانستان
متوجه حال و تنویر جامعه زنستان
است گام برداری هاوتلاش پیگیرانه
خود زنان نیز مسیر راه پیشرفت

حال و آینده شانرا بیست و
هدفمندانه پیر یزی مینمایند و
اینجاست که تعقیب و بسر رسانیدن
ارمان ها و پلان های اصلاحی و
مترقی دولت در پرتو رشادت عمل
و تبارز استعداد های گونا گون

خود زنان سریرا ممکن گردیده و
تعمیم پدیده های مترقی و انکشافی
هرچه زود تر جامعه زنان افغان را
در شئون حیات اجتماعی ، اقتصادی
و فرهنگی رشد و تکامل می بخشد
و رفاه مادی و معنوی را فراهم می

آورد درین مرحله نو سازی حیات
مادی و معنوی کشور و ظایف و
مسوولیت های زنان رو شتفکر در
قیال جامعه عقب نگذاشته شده زنان
افغانستان عزیز حساس و

پر محتوی بوده مجاهدات و فداکاری
های عمیق ایشانرا ایجاب می دارد
تا همه مصممانه به تحقق آرزو ها و
نیاز مندی های اکثریت مردم
خویش اقدام نماییم و درین راه

رشادت فکر و عمل را تبارز داده حب
وطن و عشق به مردم را در سراسر
اعمال و کردار خویش شعار قرار
داده رسالت عظیم و دوزا نساز
خود را موفقانه تحقق بخشیم .

گوهر اصیل

یاد زمانه های جوانی و عشق را
در پیش دیدگان پریشان و -
خسته ام
تکرار می کند .
آری !

ای ماه پر غرور
چشمان نازنین فریبا و دلکشت
زان لحظه های خوب
وز روز های دور
تکرار می کند

تکرار يك محبت دیرین و پایدار
زان لحظه ها که روح من و روح
تو ز شوق
باهم یکی بدند
آن دیدگان پر هوس و مهرجوی

با يك نگاه خویش
در پیش چشم من
اظهار عشق يك و محبت همی نمود
اکنون نگاه گرم تو ای مهر
بر فروغ
آن لحظه های خوب و دل انگیز

عشق را
تکرار می کند

تکرار می کند.

تکرار می کند.

تکرار می کند.

تکرار می کند.

تکرار می کند.

ای زن!

ای فرشته زیبای عشق من
ای تا بناك اختر پرنور زندگی
در لابلای موج چشمان مست تو
راز هزار عشق و محبت شگفته

در ساغر لبان هوسریز مست تو
کیف شراب باده و مینا نهفته
است

اشکی ز روی شوق
از مردمان دیده نمناك و دلغریب
در لای مژه ها
ز آنجا فرو بریز
بر گونه های پاك تو ای اختر تو

چون شبی که بر روح گل های
نو بهار
ریزد ز آسمان
وان گوهر اصیل
آنجا رسیده است

اما . . .
دانی که این زمان
چشمان پر فروغ تو ای ر شک

بایک نگاه مست و فریبنده اش
بناز

باز

باز

باز

باز

زنان که نیمه از پیکر اجتماع را
تشکیل می دهند در عمران جامعه
و ترقی کشور نقشی بزرگ و
برازنده ای دارند که باید باشتکار
و زحمتکشی های پیدریغ قدم بقدم
پروسه های تحول و تکامل را پیمووده
و در راه تعمیم و تامین نیاز مندی
های اکثریت جامعه شتافته و نا-
بسا مانی ها و عقب ماندگی ها را
مصممانه و خرد مندانه به زوال و
نابودی مواجه سازند و آنچه را که
یاس و اندوه می آفریند با مجادله
وسیع و مبارزه دامنه دار و پیگیر
منهدم سازند و در عوض به تنویر
افکار مردم پیر دازند .

باید گفت که گروه کنیری از
زنان در شهر ها و دهات و روستا
های کشور مان در تیره گی جهالت
و بیسوادی بسر می برند که کمک
ورهنمایی همه این زنان از وظایف
و وجایب زنان و دختران جوان و
منور است .

زنان رو شتفکر باید شالوده يك
جامعه روشن و مترقی را که
باشتراك اعمال و ایدیال های زنان

و مردان میهن پر ست و دا را ی
افتخارات و مدنیت های اصیل و با
ارزش افغانی مان باشد اساس

گذاشته ، بار شادت فکر و عمل
ایشان را از خود گذری در تعمیم
پدیده های نو بگویند که واقعا

پدیده های نو بگویند که واقعا

پدیده های نو بگویند که واقعا

زن از نگای يك شاعر

اطفال امروز

همبازی های دوران کودکی بخشی از جنبش خاطرات ما را می سازد

آموزش کودك از همان ماههای نخستین زندگی آغاز می شود و تد ریکا و گسترش می یابد . این آموزش در ابتدا به ایجاد عادات منظم خوردن و خوابیدن محدود است اما رفته رفته ایجاد کنجکاوی و علاقه نسبت به اشیاء و افراد پیرامون در طفل پیدا می شود بعداً نور و صدا توجه طفل را جلب می کند آنگاه نوبت راه رفتن و سخن گفتن می رسد همچنین دوره آموختن ، غذا خوردن و پاکیزه بودن ، بازی کردن با اسباب بازی و اطاعت از دستورهای ساده فرا میرسد . از آغاز سه سالگی آموختن طفل پیچیدگی و اهمیت زیادی می یابد و به عبارات دیگر آموختن معنوی کودك از آغاز می شود .

تا پایان دو سالگی او راه رفتن را آموخته و سخن گفتن را آغاز می کند در صورت تطبیق پروگرام صحیح عادات می کند که در ساعت معینی بخوابد یا بیدار شود . او در ساعات معینی غذا می خورد و با اسباب

بازی خود بازی می کند . در این هنگام باید به کودك تلفظ درست کلمات آموخته شود همچنین باید او را به فعل ، لیتهای بدنی ، سبکی تشویق کرد تا بدنش و رزیده گردد . گفتن قصه های کوچک کودكانه و خواندن کتابهای قصه مصور نخستین و مهمترین گام در راه ایجاد شوق و مطالعه در طفل است . باید کتابهای مصور را در اختیار او قرار داد و کمک کرد تا آنچه را که از تصویرها می فهمد بیان کند .

از آغاز چهار سالگی باید حسن خودکاری در کودك تقویت گردد یعنی از سویی به او یاد داده شود که برخی کارهایش را خودش انجام دهد از قبیل لباس پوشیدن ، دست و رو شستن ، مرتب کردن و ساییدن و اسباب بازی و غیره و از سویی دیگر باید مسوولیتها و مناسب حال و احوالش را به وی بسپارید .

همچنین وقت آنست که کاغذ و قلم در اختیار کودك گذاشته شود تا برای خودش نقاشی کند

و برای کمک به رشد خلاقیت در کودك باید او را تشویق کرد تا طرح های به وجود آورد موم ، گل ، پارچه های تکه تکه کاغذ ، مقوا و تکه های چوب برای اطفال اسباب بازیهای خوبی هستند .

در سن چهار سالگی کودك باید تد ریکا اخلاق اجتماعی پیدا کند مخصوصاً قدرت سازش و بازی با کودکان دیگر رابطه دوست آوردن عامل مهم و اصلی چنین توفیقی ، تربیت شخصیت و علاقه به دموکراسی در کودكان است . وقتی کودك در محیطی عاری از ترس و تحکیم با آید در برخورد با چهره های تازه احساس ترس و نگرانی نمی کند همچنین زندگی در یک محیط دموکراتیک مانع از گرایش او به زورگویی نسبت به همبازیها می شود و به او قدرت سازگاری با دیگران را می دهد .

همبازی ها :

آموزش و پرورش در هر مرحله ای با دیدن با شدن که میل و رغبت کودك را برای انگیزد یعنی او از چیزی که در زندگی می آموزد احساس خرسندی کند و جریان آموزش هم برایش سرگرم کننده یا خوشایند باشد . برای کودك این مهم نیست که

در خانه بی مجلل زندگي کند جامه های گران بها بپوشد و اسباب بازی فراوان داشته باشد بلکه آنچه می تواند سازنده منش و شخصیت او باشد محیط پر از مهر و سرور رنگ و رو یا و بازی و حرکت است .

غالباً همه بازیهای خوب دوران کودکی بخشی از جنبش خاطرات ما را اشغال می کنند کودك در کنار این همبازیها نخستین گامهای خود را در راه کار دسته جمعی و حیات اجتماعی بر می دارد . با کمک آنان به خیال بازی ، تشن جسم می بخشند به خیال بازی دازیهای تازه می پردازد استعدادها را به عنوان شخصیت می سازد داستان نویسی سخنور ، هنر پیشه .. و غیره جوانه می زند . شناخت طبیعت و مظاهر آن دوست داشتن موجودات طبیعی از قبیل گل ، گیاه و پرند ، حیوانات و علاقه و دلبستگی به محیط زندگی از مهمترین عناصر صریح است که باید در کودك تربیت شود .

پرورش عادت به راستگویی و درستکاری حس تمیز و قدرت انتخاب هم از همین زمان آغاز می شود و با رشد قوای دماغی کودك تکامل می یابد .

جدایی از مادر

و غیره جاها می برند به او
امکان دهند که در چنین جا هایی
با کودکان دیگر آشنا و همبـ
زی شوند آنگاه دیگر در کود کستان
از کودکان نا شناس نمـ

تر سد .
همچنین پدر و مادر با ید قبلا
تصور خوشایند و در عین حال
درستی را جمع به مکتب در ذ هـ
کود کشان ایجاد کنند او را از
درس و مدرسه نترسانند و مدرـ
سه رفتن را در چشم او کاری
مهم و در خور احترام جلـ
دهند تر ساندن کودک از مکتب
مدیر و معلم بسیار خطرناک
است و گاه گاهی دیده شده که
بدین ترتیب اطفال از مدرسه
بیزار و گریزان گردیده
است.

اغلب خاطره نخستین روز مکتب
برای همیشه در ضمیر ما نقش می
بندد و در زندگی تحصیلی تا ثیر
اساسی بر جای می نهد از ینرو
آماده ساختن کودک برای مکتب
از مهمترین کارهای آموزشی و
مسوولیت خانواده است .

صحنه غیر منتظره و در یک
محیط نا شناس قرار می گیرد
طفلی که هرگز جز خواهر و برادر
یا فرزند همسایه ، با کودک کسی
دیگر همبازی نبوده ناگهان با
دهها کودک نا شناس رو برو می
شود و او که هرگز از کنار مادر
دور نبوده یکباره تنها می ماند
چهره های نا شناس از دحام
و هیاهوی مدرسه او را بیشتر می
ترساند .

اهمیت پرورش روحیه اجتماعی
در کودکان مخصوصا در چنین
موازیدی آشکار می شود .

یعنی لازم است تا پدر و مادر یکه
فرزند خود را به پارک یا غرض
گردش دسته جمعی به سینما

و سرانجام خسته و درماتـ
چشم پراده می مانند تا کی ما در
شان برای بردن آنان باز
گردد . این کودکان شبها در
خواب فریاد می کشند هر اسـ
و گریان از خواب می پرند بـ
خلق و کم اشتها می شوند .

این برای آن است که پدر و مادر
کودک خردشان را برای رفتن به
کودکستان یا مدرسه آماده نمیکنند.
در نتیجه کودک خرد سال
ناگهان در برابر

اگر در نخستین روزهای ماه
حمل به کودکستان ها ، شیرخوارـ
گاه ها و مکتب ابتدایی رفته
باشید یقینا به صحنه های جگر
خراشی رو برو شده اید
اطفال که به محیط نا نو سـ
آورده شده اند و احساس می
کنند که مادرشان می خواهد
برای نخستین بار تنها یـ
بگذارد از ترس می گریزند و
فریاد می کشند به دنبال مادر
می دووند یا بر زمین می کوبند

پیکر کبوت

برف مست مستان

رقص رقصان

می ریزد به آغوش زمین

نه خبری ز لبخند مهتاب

نه خبری ز نور اختر

نه خبری ز آغوش سیه آسمان

همه افکنده اند نقاب سپید

همه به تن دارد لحاف سیمگون

همه غطیه شده اند به آب نقره

در سینه جاده تاریک .

در پیچ و خم و پرا نه ها

در آغوش کلبه نمناک و تار

کودکی افتاده کرخت در سطح

اتاق

با تن لرزان و کبود

بالبان خشک و با چشمان بی نور

در پهلوی او نشسته پیر زنی
دست های استخوانی اش را
نهاده بر پشت جبین هر چیش
می گریست آهسته آهسته
بر حال سیه یتیمش که افکنده
مرک

سایه اش را بر سر بالینش

دردل نیمه شب

در فضای سکوت آن

که همه در خانه ها خفته اند و

خموش

شد ظاهر پرد سپید

بروی چشمان طغلك یتیم

بیا هم چسبید لبان خشکیده

او

شد جسم لخت او کبود

بر میکشد آرام ، آرام بر ف

شب کفن را بر پیکر کبوت .

۱۳۴۸-۱۱-۵

پندولاز

تب و تاب

دیزم زمره کو کب بی ماه رخت شبها
تاریک شبی دارم با این همه کوکبها
چون از دل گرم من بگذشت خدنگ تو
از بوسه پیکانش شد آبله ام لبها
از بسکه گرفتاران مردند بکوی تو
بادش همه جان باشد خاکش همه طالبها

از تاب و تب هجران گفتم سخنی وصلت
بود این هذیان آری خاصیت آن تبها
نادست بر آوردن آن غمزه به خولریزی
بر چرخ رود مردم از دست تو یاربها
شدنخ خط یا قوت اکنون همه رعنا یان
تعلیم خط از لعلت گیرنده مکتبها

جمعی

عذاب

ای ملهم تغزل و ترانه های من؟
من از نگای گرم تو خوانم این سخن
کاند: بهار عمرو،

تنهایی زیستن

عذاب بیست جانگداز

گفتگو با...

فروغ از دیدگان من بستان
همچنان ترا باز خواهم شناخت
شنوایم را تا بود کن
آزایت را خراهم نشند
و بی آنکه یایی داشته باشم ، بسوی او
خواهم آمد
اگر دستهایم را بشکنی
با قلب خویش از تو خواهم آویخت
قلبم را از جنبش باز دار
منم لبیدن آغاز خواهد داد
مقزم را بسوزان
من ترا بر خون خویش حمل خواهم کرد .

تمام طول راه لحظه های پر تپش
به رهگذار خواب من
به سوی مهر
یابه گونه بی سقوط
سختل او فتادنی به چاه -
سنگ بود و
سنگ بود و سنگ
سنگ های خامشی که او فتادیم بروی
شان نمی نبود
خواب من چه تلخ بود -
رفت حسینی

۱۳۵۵

۴۵ می پوښته

څه می پوښتی له څرنگوا لسی څخه
زه به په دی هکله نو څه ووایم
ته می به و پر کاڼه یی څه یی کڼه
که تا ته زه د تپی زړه ووایم .

ما به ډیر ډاډ ته دخپل خان گڼلی
خو غو لید لی ووه ته پو عید م
ښه را څر گند شو دوه مخو نه دی ستا
چی د بیلنو ن گندی ته وغور ځیدم .

ورځه ورځه نوره را ځه به مخه
بی ننگه یاره دنیسی لا ری آشنا
زما لاریله ده ستا لیسا ره بیله
ما پر یکه کړیده بی لا ری آشنا .

ښه دی چی ستا ته نور بی غمه شو مه
ورځه ورځه خپلی میلی دی کوه
په لیونی دهریو لاس ناوکی
څه څر مستی کوه چر چی دی کوه .

۱۳۵۲ کڼد مار - فتح خان کوڅه

دهقان

تو مژدور شریف و سخت جانی
تو نعمت رابه عالم میر سانی
تو نیروی جهان ساز استی بیشک
تو یار و یاور هر نا توانی

باش تا

زخم گرم است ، درد آن اندک
باش تا اندکی ، که سرد شویم
حرف ما آن زمان کنست تا نیر
که سرا پای سوز و در دشویم
باش تا در ره محبت دو ست
خاک ره بود ایم و گمر دشویم
باش تا در تنو ر گمر م نبرد
پخته گرمیم و آنکه مـر دشویم
باش تا بهر آ زه و ن و فا
دور گر دیم ز جمع و فـر دشویم
جان و دل بارها نثار کنیم
تاسر افراز در نبرد شویم
مرگ ما آن زمان بو د حتمی
که ز آغوش خلق طرد شویم
مردن سر خروی صد بار به
از حیاتی که رنک زرد شویم .

شېبال

۱۳۵۷

شماره ۴۶

وطن

وطن هم خا هم کور من و تو

غمش د قلب پر شور من و تو

بیابا هم بیک سنگر بر بیم

شرکت دشمن از زور من و تو

تنها کجاروم

گفتی برو ، نگفتی تنها کجا روم؟
باین دل بلا کش رسوا کجا روم؟
تنها تویی ز همگان آشنای دل
ای آشنا ز کوی تو تنها کجاروم؟
می رفتم از به حجر تو دل را شکیب بود
افسو س دل جو نیست شکیم کجاروم؟
از لعل شاه خیز تو پر همز مشک است
من ، می پرست ، بی می و مینا کجاروم؟
تادیده را غبار رخت روشنی د هد
دل شادم از همین به تما شا کجاروم؟
اکنون که می نخواهیم اندر کنار خویش
دامن کشان همی روم ، اما کجا روم؟

آزمایشهای مای رنگ لایمان

تکامل مغزهای الکتریکی و کمپیوتری

خیلی ها معتقدند که احتیاج ما در ایجاد است ولی درحقیقت باید گفت که تلاش بشر از یکسو و آرزوهای بی پایان اوازطرف دیگر موجب شد که هر روز قدم جدیدی در راه تمدن گذاشته شود. البته بشر ابتدایی قادر به مداومت درمنازل سرما و تغییرات ناگهانی آب و هوای محیطی که در آن زندگی میکرد نبود لذا خانه و پوشاک را اختراع کرد و آنکه آرزومند داشتن لباس بهتر شد و در نتیجه خانه هارا تبدیل به آسمان خراش های سربلک تشبیه و پوست حیوانات را تبدیل به پارچه های مرغوب و عالی نمود. برای فرونشاندن حس کنجکاوی در مورد گیاهان و عسل و توانایی اش در صعود به آسمان تلسکوپ را اختراع کرد. ضعیفان در منازل محرم میگردیدند و با کمتری ها و دانش نمود تا میکروسکوپ را بسازد و آنرا بخدمت خود بگمارد.

پس از آنکه اختراعات گوناگون هر یک به نوبه خود به کمک یکی از حواس بشر در آموختن تفکر و دانشمندان متوجه شدند که هیچ يك از این وسایل قادر به انجام دادن کاریکه يك مغز (ولو مغز کوچکترین و ناچیز ترین حیوانات) انجام میدهد نیستند یعنی قادر به تفکر نیستند. ساختن يك موجود مصنوعی که لایمان بتواند همان کارها و اعمال نمونه طبیعی را انجام دهد از قرن ها قبل جزو آرزوی بشر بود.

اولین کسی که به فکر ساختن يك چنین موجود مصنوعی افتاد و فکر خود را به مرحله

خود در پی آورد قرن ها ازین مقدمه گذشت تا اینکه يك مکانیکین مشهور فرانسوی بنام ژاک دوکانسن که بین سالهای (۱۷۰۹) و (۱۷۸۲) میزیست در سال ۱۷۳۸ (۱۱۱۷) شمسی يك مرغابی مصنوعی ساخت و آنرا در پاریس به معرض نمایش گذارد این مرغابی راه میرفت با لایمان خود راه هم میزد صدای

عمل فرار دانه (هرو) بود این لایمان عالمی قرن اول میلادی خوانست يك مرغ مصنوعی بسازد که بتوانست حرکت کرده و حتی صدایی از نمود و حتی از زمین دانه برمی جید و اکنون

آیا میدانید؟

همه میدانیم که انسان در چه مدت تی دو سه بار داری را تکمیل نموده و ولادت مینماید مگر بسیاری کسانی هستند که در مورد دوره بار داری و زمان ولادت حیوانات مختلف آشنا نیستند اینک غرض معلن ما ت بیشتر خوانندگان محترم این موضوع را به نشر میرسانیم:

۱- زنبا بعد از ۲۷۹ روز ولادت مینماید - شتر بعد از ۴۱۰ روز وضع حمل می کند مگر بعد از ۳۶۵ روز نو زاد به دنیا می آورند پشك در ۶۳ - ۶۵ روز دوره بار داری خود را طبعی میکند. سگ برای پروش واکمال حمل خود ۵۸ - ۶۳ روز ضرورت دارد پس ۱۵۱ روز بعد ولادت می کند گوسفندان نو زاد گوشتی ۱۴۴ - ۱۴۵ روز بعد میش های نو زاد پشمی ۱۴۸ - ۱۵۱ روز بعد چه میدهند. اسب ثقیل برای اكمال دوره جنین مدت ۳۳۳ - ۳۴۵ روز ضرورت دارند اسب خفیف بعد از جفت گیری مدت ۳۳۰ - ۳۳۷ روز بعد مثل خود را بدنیایا وارد گاوهای بران سو پس بعد از سپری شدن ۲۹۰ روز چه میدهند گاوهای هولستان قرن پس بعد از مدت ۲۷۹ روز وضع حمل میکنند گاوهای هری فورد ۲۸۵ روز را یگوت را به مرحله يك گوساله تکمیل شده ما نند خود در رسا نده و بدنیایا می آورد. اما پرندگان در تحویل دهی نو زادان خود بسیار عجله میکنند مرغ خانگی بعد از ۲۰ - ۲۲ روز چوچه را از تخم بیرون میکشد. مرغای بسیك کمی استراحت طلب است زیرا مدت ۲۶ - ۲۸ روز بکار دارد که يك چوچه مرغای بعد از ۲۶ - ۲۸ روز چوچه اش را میکشد اما کبوتر چا لا کتر از همه است ۱۶ - ۱۸ روز ضرورت دارد تا چوچه خود را از تخم بیرون آورد.

پس از آزمایش موفقیت آمیز این مرغابی به فکر ساختن انسان مصنوعی شد و پس از چند سال زحمت موفق شد که دوانسان مصنوعی یکی به شکل يك دختر و دیگری به صورت يك پسر بسازد دختر مزبور میتوانست ماند و دین بتواند و با پای خود ضرب بگیرد و حتی او از بخواند سینه این دختر مانند کس که نفس میکشد بالا و پایین میرفت.

این شخص با هوش و بشکارت در ساختن انسانهای مصنوعی تلاش زیاد نمود ولی آنچه را که

هرگز به تعبیه اش موفقیت بدست نیامد مغزی بود که بتواند فکر کند و دستور انجام عملی را به اعضای مختلف بدن برساند.

پس از واکالسیون یکی از دوستان و همکار دانش بنام (هاتری لوپس دروز) به همکاری پدرش میرزا که دروز اقدام به ساختن ماشینهای مشابهی کرده بود و عدد آنها مخصوصا در دربارهای فرانسه و انگلستان بالاست و زیادی رو برو شد. یکی ازین دستگاه ها بصورت مردی بود که نوازندگی میکرد و دیگری

نر بصورت انسانی بود که تنها نقاشیهای زیبایی مینمود بلکه هنگامیکه حروف الفبا را بوی نشان میدادند میتوانست همان حروف را بنویسد تعجبقلتی که درین زمینه بعد از آمدن نشان میدهد که او یکنفر را در داخل ماشین مزبور پنهان کرده و این شخص تمام کارها را انجام میداده است این اختراع نه تنها مورد استقبال گرم قرار نگرفت بلکه او را به جرم بکار بردن حیل محکوم به حبس کردند بالاخره اولین کسیکه بتواند دستگاهی بسازد که قادر باشد کار را که قسمتی از اعمال مغز انسان را انجام دهد (بلز پاسگل) فیلسوف بزرگ فرانسوی بود.

پاسگل پس از انجام دادن آزمایشات متعدد هائین حساب ساخت که میشد به کمک آن

شد که در آن عهده هزار حساب الکترونیکی به کار رفته است نتایج حاصله از کارهای این ماشین بقدری عالی بود که دول بزرگ جهان بلافاصله شروع به ساختن انواع آن کردند بطوریکه هفت سال بعد هفتاد و پنج عدد از آنها در سراسر جهان مشغول کار و محاسبه بودند *

بدیهی است کار دستگاهی که می تواند در عرض يك ثانیه پنج هزار عمل جمع را انجام بدهد و یا دو عدد دوازده رقمی را در صدم ثانیه ضرب نماید *

کوشش شیادوژی دانشمندان در ساختن دستگاهی ساده تر و کامل تر الکترونیکی و استفاده از منابع جدید و بی پایان انرژی آینده درخشان تر و مرفه تری را به نسل بشر نوید میدهد *

کمپیوتر جهت تفهیم و اطمینان بودن پرواز

اداره تدارکات جمهوری اتحادی آلمان يك سیستم جدید کامپیوتری را ، مجهز با دستگاه رادار ، که از طرف شرکت ذیمنس به همکاری موسسه ای رازی دیون ساخته شده است در چهار واحد اداری محلی خویش یعنی در مونیخ ، فرانکفورت ، دوسلدورف و برلین نصب کرده است که تا ملاقات چوی حرکت ابرها و محاسبه ها در طول مسیر خطوط اتصال هوایی ، بواسطه بی دستگاه رادار آن امتحان و کنترل شده و معلومات جمع آوری شده طور مشهود بروی پرده ی تلویزیونی آن قابل رویت است . بدین اساس قسمتی از خطوط هوایی که وضع جغرافیایی شان ثابت بوده و مانع پرواز نگردد ، با روشن شدن اشاره سرخ توام با بخش آواز مخصوص ، به مشاهده رسیده ، و در کارت مخصوص توسط کمپیوتر درج میشود . در انشای پرواز طیارات هرگاه تغییری در وضع چوی پدیدار شود تصویری از محل واقع که بطور عموم مطابق به بزرگی دو صد تا چهار صد کیلو متر است ، بروی صفحه نمایشات دایروی شکل منعکس میگردد فعال بودن ، سرعت و ارتفاع طیاره از زمین با موقعیت آن بالای شهر ، کوه ها ، بحر و یا مزارع توسط دستگاه رادار کشف گردیده ، ذریعه یی (اشکال آواز) که هر کدام مقبوض را افاده میکنند ، بروی پرده های مربع شکل نشان داده میشود ، کمپیوتر معا سبات دقیق را در موارد فوق الذکر انجام داده و از قسمت مرسله دستگاه رادار فوراً به طیاره معلومات داده میشود ، یکی از خصوصیت ها های این سیستم آن است که هرگاه در یکی از نقاط مسیر هوایی ، هوا خراب باشد ، همان نقطه بروی صفحه یی منعکس گشته تاریخ با قیامانده ، و طیاره که درین مسیر در حالت پرواز باشد ، قبل از این که بایست صحنه ملاقی شود ، اطلاعات و هدایات لازم طور اتومات در اختیار پیلوت قرار گرفته و مسیر خود را عوض کند .

بودجه کافی در اختیار دانشمندان گذارده شد و دیگری نگاشت که مغز های الکترونیکی ساخته شدند که می توانستند در عرض يك ثانیه ده هزار عمل محاسباتی را انجام دهند پس از کشف خواص گوناگون الکترون ها و پس از زحماتی زیاد و شبانه روزی دانشمندان توانستند دستگاه هایی بسازند که حتی تصور آنها نیز تا همین اواخر امکان پذیر نبود دتلفون بیسیم هدایت موشکهای که چهل برابر صوت سرعت دارند تلسکو بهائی که قادر اند فضا را تا چندین میلیون سال نوری ببینند عکس برداری در تاریکی محض میکروسکوپ های الکترونی ، رادار و هزاران دستگاه و اختراع دیگر همه در سایه استفاده از الکترونها و ساختن دستگاه های بی نهایت دقیق امکان پذیر گردید *

اولین مغز الکتریکی واقعی که بنام (الکتریکل نوید یکل انتر اتوراند کمپیوتر) نامیده می شود در سال (۱۹۴۲) در تحت نظر دو مهندس بنام های لاموچلی واکرن ساخته

روی آن یکدست شطرنج دیده میشد . در روز آزمایش کمپلن خودش با آن شطرنج بازی کرد و دیگری نگاشت که مات شد . در آزمایشات بعدی نیز مجسمه ترک برد . و این جریان تنها دروین نه بلکه در پاریس - لندن - لایپزیک و شهرهای دیگر اروپا نیز تکرار شد . کمپلن در سال ۱۸۰۶ درگذشت و طبق وصیت نامه اس ماشین به یکی از شاگردانش سپرده شد و ماشین که فی السابق به برد خود ادامه داد تا پدییون که خود یکی از شطرنج بازان معروف بود به آن بازی کرد و باخت بالاخره ماشین مذکور در هر نقطه جهان که حمل میشد قهرمان بود *

نامهای صاحبش از بکار انداختن آن صرف نظر کرد و آنرا سوختاند . با شروع قرن بیستم و کشف برق و الکترونی ساختن مغز الکتریکی آغاز گردید احتیاجات علمی و فنی کشور های مترقی ایجاب می کرد که ساختمان این ماشین ها به سرعت هر چه بیشتر تکامل پیدا کند لذا

عمایات جمع و تفریق را انجام داد بعد از او (لایپتیس) ماشین مزبور را تکمیل کرد بطوریکه انجام عمل ضرب نیز به آن امکان پذیر شد و آنگاه نوبت به شخصی بنام (ولفنگنگ فون کمپلن) رسید تا به اختراع خود سروصدایی در جهان براه بیندازد این شخص که در نیمه دوم قرن هجدهم و اوایل قرن نهم یعنی بین سالهای ۱۷۳۴ تا ۱۸۵۴ زندگانی نمود تصمیم گرفت که انسان مصنوعی کامل بسازد و در سال (۱۷۶۹) یا (۱۸۸۳) شمسی در اطراف طرح و نقشه خود با کمک (آلبریش هانی ترز) مذاکراتی بعمل آورد و در ضمن به ملکه اطمینان داد که قادر به ساختن دستگاهی می باشد که واقعا معجزات عقل خواهد بود و ملکه مخارج آنرا تقبل کرد کمپلن بلافاصله شروع به کار کرد و دیگری نگاشت که انسان مصنوعی خود را ساخت این مجسمه به لباس اهالی ترکیه ملبس بوده و عمامه به سر و قلیا نی بدست داشت ، در مقابل او جعبه یی بود که

چند صحنه از نمایشات عجیب و شگفتی انگیز مسابقه اسکی بازان *

عملیات خطرناک اسکی بازان

فستیوال و جشن بزرگ اسکی در امریکا بر پا شده بود .

با اعلان شروع مسابقه ناگهان اسکی بازان با اسکی های خود بحرکت درآمده و بسرعت سراشیبی پیست را طوسی میکردند . نخست اسکی بازانها طور انفرادی عملیات و نمایش اسکی را انجام دادند . بدنبال آن اسکی بازانی که دو نفر روی يك چوب ایستاده بودند حرکت

تاما شایان زیادی با هیجان و بی صبری زیاد در کنار پیست بزرگ اسکی ایستاده بودند و از بریدن گوه های اطراف پیست موسیقی دل انگیز و آهنگ های سامعه نواز بخش می شد (البته آهنگ های که مناسب با حرکات اسکی بازان بود .)

این مراسم که در آن عجیب ترین و حیرت آورترین عملیات اسکی نمایش داده می شد که بمناسبت

خواری کسب جمال

در معجم «افغانیار»

جمال دیوه کسبگر سری زوی و چی بلارنی په هغی سیمې کې په (دادک) سره مشهور ؤ په ژوند کې ئې ډیر تراخه وختونه لیدلي وه له خپلو درو زامنو څخه ئې جمال ډیر ورته گران و . داځکه چې دهغه ځای په اصلاح اکثر اولاد ډیر گران دی دجمال پلار (دادک) اگر چه تعلیم یافته نه و مگر دډیر و تجربه بوختن سری و او کوم کار چې به یې له لاسه پوره ؤ له نورو سره به ئې مرسته کوله او هرچا به چې په کوم کار کې ور څخه مرسته وغوښته توده به ورسره ملاوتې له ډیر ځله به ئې خپل دکور فرش هم دهغو درستی په خاطر په بازار کې خرڅ کړ او هغوی ته به ئې دغلی اودانې پیسې برابرې کړې ډیر نیز دی خپل او خپلوان ئې چې په خواری او بدبختی کې به ئې ژوند کاوه هغوی ته ئې هغه څه ورزده کړل چې دده پخپله زده وده کسب دموټر تخنیک او دریوری وه خو پخپله ئې پخپل کسب کې هېڅ گټه لاسته رانه وړه داځکه چې ټولې پیسې به ئې دخوارو واپو گسانو په خدمت کې په کار اچولې او پخپله به ئې په ډیر گټور شپې او ورځې سبا کولې ، ده د پوهې او زده کړې سره ډیر مینه درلوده نوځکه ځونې خپل دوه زامن ښونځی ته ور شامل کړل او یوازې جمال یی له خان سره نږدې پر ښوونځه هغه کوچنی و او د ښونځی دتلونه و جمال لکه خرنګه چې ئې دنوم څخه معلومېږي هغه شان ښایسته موجودو او پلار به ئې ډیر پری هېر بانه و پلار ئې هېڅکله دشان فکر نه کاوه چې گوندی دجمال په ښکلی او نازک پوستکي به دوې او خاوری پر یوزې بلکه دانی هیله وه چې گوندی هغه به ښونځی ووانی او په یوه دوټر کې به کار کوي مگر دپلار ئې داهیله سر ته ونه رسیدله پلارنې دترافیکي حادثې له پېښېدو سره زنداني شو اودی یوازې دخپلې مور سره په کور کې یوازې پاتې شو او له یو

خو څر و او خبرنو دیوالو نو څخه ئې نوریا پلارته سترګې نه او ختی یوه ورځ دکلی د سړک سره څو تنه ښوونکي راغلي وغوښتل ئې چې هلکان ښوونځی ته انتخاب کړي هر چا به خپل زوی ورمعرفی کاوه او ورته ویل به ئې چې سر معلم صاحب زمازوی ډیر ښه فکر لري دابه خامخا ښونځی ته شاملوی ډیرو خلکو خپل زامن ور معرفي کړل اودهغوی نومونه یې په لست کې ونيول پدې وخت کې جمال چې پلارنې په زندان کې شپې او ورځې تیروي داسې څوک نه درلود چې هغه په ښوونځی کې شامل کړي اوددوی سره به ختګ کې حیران او په جرت کې ډوب ولاړدی وی تر څو ئې زه هم ورته معرفي کړي وای خود جمال پلار زنداني و !

جمال له خپل اخلاقي جرات څخه کار واخیست او پخپله یې سر معلم ته وویل : سر معلم صاحب ! زه له ښوونځی سره مینه لرم او غواړم ښونځی ولولم زما نوردوه وروپه هم په ښوونځی کې دی هغوی زماڅخه لري دی او کورته دکال په پای کې دژمي په رخصتیا کې راځي او که نه له هغوی څخه به می کتابونه لوستلای خوا وس مامم په ښونځی کې شامل کړه پدې وخت کې دجمال دخپلوانو څخه یونن راغی او سر معلم ته ئې داسې وویل :

سر معلم صاحب ! داهلک له ځانه خبری کوي دی نه پوهیږي دی ښونځی ته شی ویلای کوره چې نوم ئې دښونځی په لست کې ونه لیکي ځکه پلارنې زنداني دی او که چیر ته ښوونځی کې داخل شی نو بیا به دده قلم او کتابچې خامخا پرمونډر تاوان شی او زه نه شم کولای دده خرڅ ورکړم اوس می هم ډیری پیسې ورباندې په پورېانې دی هره ورځ زمونږ له کوره جواری غواړي، ډوډی نه لري نو ښونځی به څنګه ولولي ؟

جمال پته خوله ولاړ واودهغه سری خبری ئې اوریدي او له ډاره یې ځواب نه شووړکولي اوله ځانه سره ئې په ډډه کې پټې پټې اوښکې توبولي اوکله کله به ئې سخت زړې سړي ته نظر وکړ او هغه سړي به هم برګي برګي ورته کتلي سر معلم کله چې داخبرې تر غوږ شوي

نو دجمال نوم هم دښونځی څخه پاتې شو سر معلم او معلمان روان شول اودجمال نښردی سری خو له خلاصه کړه او داسې ئې وینا پیل کړه :

تاته وایم ! جماله تاته چا ویلې و جسی په ښوونځی کې خپل نوم ورکړه په خپل سر کارونه کوي مشرنه پیژني په کورکې گرد جواری نه لري ته مکتب وانی مکتب خو هر څوک نشي ویلای زمازوی ته نه کوري چې هره ورځ ورته پیسې ورکوم ښه ډوډی ورکوم ښکلی کالی ورته جوړوم قلم او کتابچې ورته اخلم ته وروایه چې دادو مړه پیسې به له کومه کوي په (کورکې یو یو غنم نه لري او په زړنده کې واریسې) سری خو لږ فکر وکړه

کړي او بیا داسې کارونه کوي څه څه خپله غریبي دی کوه دیو چا سره نوکر شه او که نه زما سره نوکر شه غواړلوغوايه به پیاوړی او ډډی به درکوم نور نوداغې غځي خبری پرېږ ده .

جمال چې دستخت زړې او خسیس سړی خبری واوریدي نو په څخه زړه کورته روان شو او جریان ئې خپلې مورته ووايه :

موري ! ماغوښتل چې ښونځی کې شامل شم خو همک راغی او سر معلم صاحب ته یې وویل چې داګر داوړه نه لري نو مکتب به څنګه ووانی ؟ او فکر ئې هم سم کار نکوي .

موري زه خو جوړو تیار هلک یم داممک ولي داسې درواغ وانی زما پلار خوویل چې دهمک زامنو سره می ډیری مرستی کړي دی کسب او کار می ورته ښودلی دی نو ما سره ولي مرسته نه کوي او کله کله چې شوړ ومې وشار یې نوهغه شوړومې هم نه راګوي اووانی جسی مونږ موزمه وارنه یو تر خوبه جواری در کوو ترڅو به شوړ مې درکوو .

مورنې په ځواب کې ور ته وویل :

زویه خیر دی داو ختو ته به هم تیرشي تابه خدای څلمی کړي بیا به کار کوي اودخپل لاس مټه به خوری اوتل خوبه ددوی محتاج نه یو .

جمال دمورد تسلی څخه آرامیږي اوله کوره دباندې دګو چنیا نو سر ټپ او یو پیل کوي مگر

دښونځی مینه ئې په فکر او خیال کې گرځي او راگرځي خو له لاسه ئې کوم کارنه کیږي . دژمي په موسم کې دجمال دوه وروپه په رخصتي کورته رارسېږي او دجمال دایمې څخه خبر پری وروسته له هغې ئې وروته په کورکې دلمړي کتاب څخه ورسره سرڅرګ کوي اودجمال دپینې تنده پری ماتېږي مګر د ښوونځی د کوټې زوړ او خوندي نه لیدلای نه ځي ځکه جمال کومه ورځ دټولګې سبق اوریدلي و .

ژمي خلاصیږي او دجمال وروپه بیر ته له کوره دښونځی دلوستلو لپاره مرکزی لیلیه ښونځیو ته دراتلو په هیله خپلو او خپلو - انو ته ورځي اود لاری خرڅ ور څخه غواړي چې بیا هم همک ته ورځي او همک داسې ورته وانی :

تاسر عجب خلک یې ، هېڅ په خبرې نه یو - هیري، هروخت پور غواړي څومره پور څومره پور آخرخو دډیرو پوروله لاسه زما کتابچه هم که شوه لږ فکر وکړي جسی مکتب نه شی ویلای ولي ځان شاملوی هغه بل ورور موهم غوښتل چې مکتب کې شامل شی خو ما نه دعا کوي چې هغه می له مکتب څخه منع کړواو سر معلم صاحب مزېوخواوه که نه دایمې هم زما په سررا لوبیدو .

زه پیسې نه لرم او نه ئې در کولي شم هر چیرته چې ځي او له هر چا څخه چې یې اخلی زه درته خلاصه نه ، تاسی شه مال لري، نه کورلري، چې نه ځمکه لري، نه باغ لري، نه موټر لري، بس سوالګر ! توزه به له تا سو څخه څه شي واخلم چې زما دپوریسې پری پوره شی څي څي په (روغ سرداغونه نه لګوم) چې زوری نه لري مکتب مه وایه داخواسانه خبره ده گوري دا زما خبره ومنی مکتب مکتب پریردی پدې قیوپیسی مه گر ځي خپله مزدوری کوي دادی خانانو کارونه دی وانی (آسونو نعلونه وهل، جونګیوهم پشی ورته پورته کړي) تاسو له «کتب سره څه خپله شپه تیروي .

زه پیسې نه شم در کولای او نور زما کورته رانشي زما نصیحت که منی دادی مادرته وویل او که نه هری خواته چې گر ځي پسی گرځي،

نور مائے ازار دانگری چي پيا به هوسخت خله
کريم .

جمال او دجمال ورونه ناامیده دمعك له كوره
راوړی او ددوی دكلی یوسړی چی دیرمهربان
سړی و دهغه موټر له كلی څخه مركزی ښار
ته حرکت كاوه دجمال ورونه دموټر ځاوند (ملنگ)
نومی سړی ته ورغلل او ورته وئې ویل:

ملنگ ماما مونږ خبر شو چي تاسي به
غير سره مرگزي بنارته سباوختي حرکت کوي
و مونږ ښوونځي هم پيل کيږي نوکه چيري
مونږ هم در سره بوږي نومونږ سره به دي
ډير احسان کړي وي ځکه چي بيا غير حاضر
کيږواو دغیر حاضري له امله زمونږ يو
کال خواږي عېث تيريزي مونږ اوس لسم
ټولگي کي لوست وايو اودلسم ټولگي څخه
وړوسته هم ډير کلونه پاتي کيږي چي بايد
هغه هم خلاص کړو ستا دموتړ کرايه هم نه
لرو هيله ده چي ته به زمونږ سره مرسته
وکړي چي پدي توگه سره دملنگ استاذ زړه
وړباندی رحميږي او ورته ډاډورکوي چي سبا
وختي راشي موټر حرکت کوي دموتړ کرايه
ناسو څخه نه اخلم بي غمه اوسي ځي اوس
ولاړ شي خپل کتابونه او کالي وټري او سبا
ختي له خبره سره راشي .

د جمال وروڼه ډیر خوشحالیږي او دملنګ
استاذ دمرستی وعدې په ډډه کې لاندې باندې
کوي کورته رسېږي او موږ ته وائي :
موږی موږن ته خوښه پېسي رانکړي ډیر
په غصه شوی و او له کورهنې هم وشړلې چې

بیا وروسته ملنگ استاذ ته وړغلو هغه سب
وختي دمركزي ښار خواته حركت كړ او موږ
ته ئې وويل چې ښا وختي راشي او له نا
سو څخه كرايه نه اخلم موږي ډيره خوشحاله
شوه اووږي ځبل :

داخو ډیره ښه شوه خدای دی ملنگ استاد
ته خبر ورکړی چې سو سره ئی د مرستی
وعدہ کړی ده ښه ده زامنو ته به درته وچه
ډوډی او یو څو دانې عگی جوش کړم بیا پر
لاری هغه وځوری ځکه دهوتل پیسی خوتاسی
نهلری په عهدی خپله گلزاره وکړی او زده به
نورځوی داوختونه هم تیر پری خدای مهربان
د یو وخت به ددی ختم ونو او احتیاج څخه
خلاص شی چې به دی توگه سره دجهال دوه
وړونه له کور څخه لری کپړی او دمور دلیدو
نعمت څخه یی برخی په مسافری کی شپې او
درځی تیروی تر څو ښونځی ولولی او دیوی
ښی ورځی خاوندان شی اود تر څو خبرو
څخه وزگار شی .

جمال ورو ورود خوانی او خلمیتوب تودو
خپو ته په رسیدو و خودده مهربان پلار پداسی
وخت می زندانی شو حی باید به عغه وخت

کي ئي دجمال روزنه او پالنه له پخوا څخه
زياته کړي وای خو هغسې چې ونشو نو د
جمال په خواږه ژوند طولاني خپري پيل شوی
دکلي هلکان به کله کله ورته برکت شول او
تکر ئي کاوه چې پلار خو ئي زنداني دی نو
څوک به ئي پوښتنه وکړي خو جمال گرجي
له عمر څخه کوچني و خودیر زې وراوای پر
واهلك و دچا ترڅه خبره به یې یې له ځوابه
نه پرېښوده اوله کوچنيوالي څخه دکار اوزيار
سره پوره مينه درلوده اودبل احتياج به یې
نه خو بيا وه له ځنگله څخه به یې لرگي
راوړل چې له ډيري مودی څخه وروسته به یې
پوږيو کي شان انبارتري جوړه کړه او بيا به یې
پر چا وپلورده او په پيسو به یې چيرته د
تافتي کالي راونيول مگر دتړونو او خپلواو
کورته به نه ورتلو او نه به یې څښي تری
غوښتل چې دده همدا ټينگ عزم ددی باعث
شو چې په يوه کليو الی پروژي کي دکارگر
په صفت شامل شی ده سره دکار قدرت نه و
څکه چې پوره ځملي شوی نه و ، په داسي
توگه سره چې هر سهار به یې سره اوتوده هواکي
دسپار له مخي دوه ساعته په منډومندوبو دکار
ساحي ته ځان رساوه اودمازگر او ماښام
ترمنځ به یې بيا يوم او ميتي په مڼايښي
داروان و او کله به چې دکلي خلکو وليده
نويول به یې :

پورته وگوره جمال په خپل پلار خو مره
تر خو يو کوچنی په منډو منډو دجمال گورته
وران و اوڅنگه به يې تر خپلې روزنې او پالنې
لاندې نيولې و او دپلار يې داهيله وه چې دې
په ښوونځي کې شامل کړي خو خپلو او
خپلو ټولو يې ورسره ډيره جفا وکړه او دې
په ښوونځي کې شامل نكړو اوس دادې په
خومره تكليف خپل ژوند تيروي بل به وين
دا هلك ډير كلك عزم لري پدې عمر كې چې
ځوان شوى هم ندى گار كوى او گور ساني مگر
دچا احسان پر ځاى نه منى او دانه خوښوى

چې بل ته یې لاس اوږد د کړی وی په رښتیا
 چې هر څوک چې اولاد غواړي باید همداسې
 اولاد وغواړي او هغه پلار او مور به ډیر
 بختوروی چې داسان اولاد ولري شایسته دی
 وی پداسې پلار او مور چې د جمال په شان
 بود ټینګ نژدې ځلمی یې زیربولی دی ځکه دی
 پدی خوښ دی چې په کارکی په دېو کی
 پټ وی مگر دېل چا محتاج نه وی او حتی
 خپلو نږدې ترونو ته هم سوال نکوي او
 یوازی پخپل مټ تکیه لري او په ډیره خوا-
 نمردي سره هره ورځ کارته ځي او راځي.
 پدی وخت کې د جمال دېلار دنده موده پوره

شوی و ددی ډیر خپلوان خبرو وچي به نږدی
وړوڅوکی به غه له زندانه خلاص شی او بیا به
کلی ته راشي مگر ددی لپاره چی عقوی
میخ به خوشحالی کی برخه نه وی اخیستی

دجمال پلار به ولسی قوانو دیسر نه
یو عیده وکله به چی د کلی خلکو تر مینځ
خه پینیدل نو دجمال پلارته به راتلل او غه
به یی سره جوړول حال داجی به بغوا وخت

کمی به دستان گزانه گیده هرچا به چی دندوو-
کسانو تر مینخ بوه فیصله وکره نو به عغه
صورت کی به بی ور خغه د «خلات» به نوم
یو خه بخشش پیسی اخیستی او به غیر
پیسو کی به بی دوه کسان سره نه جوړول
مگرد جمال یلار دستان سړی نه و عغه به
کله چی دوه کسان سره جوړ کرل نو خلالت
او یا حق الزحمه به بی نه اخیسته خصوصا به
عغه وخت کی چی به دعا جزا وپانگوال تر مینخ
دعوا شوه نوده به تل کوشش کاوه چی دعا
جز سړی طرفداری وکړی ځکه ده به ویل چی
عاجز هر څوک ملامتوی داڅکه چی څه نلری
نوخکه خو به جمال د عیجا خغه دد -
عواوو دخلامون خغه وروسته عیج بخشش نه
اخیست .

دجمال پلار يوه ټوټه ځمکه درلوده چې غه
نيمایي هم خرابه وه او گومه چې پاتسې
وه هغې ټوټې ځمکې به دکال شل منه جوار
نکول چې پدې توگه سره دجمال پلار په
سختيو کې شپې او ورځې تېرولې مگر د چا
څخه يې دناروا ووهيله نه درلوده گټه مټ دده
خوې او عادت دده دزوی سره هم موجود و
جمال درته بنسټ هو جمال هم دپلار پشان
دټينگ عزم خاوند هلك و او دپلارڅېرې به يې
تل په ياد کې ساتلې او په هغو به يې عمل
کاوه دجمال دپلارورونه مخکې له مخکې څخه
دځمکو خاوندان شوي وهغه داسې چې! دجمال
پلار څوکاله له کلې څخه په مرکزي ښاروکې
اوسيده او. هلته يې دخپل لاس مزد څخه
گټه اخیسته څه يې چې پخوا لاسته
راوړې و کله چې دکلې څخه مرکزي ناحيوته
په کار پسې ولاړ نوپه کورکې يې يوه لخوا
خووزې چرگې اونور فرش اونظر در لودل
چې غه يې دورونو لاسه ولويدل غه يې
کلې په کلې او په کرل او ځانونو ته يې د
ژوند لاره هواره کړه مگر دا يې په زړه کې نه
مخړخیده چې دجمال پلار سره دخپلوزامنو په
مسافري کې ژوند کوي اودوی به ورته دکور
سامان امانت وساتي بلکه غه يې دځان په
گټه هري خواته تیت کړ او خپل د مهربان
زړه څښتن ورور يې په مسافره ورځ کې هم
په قرار پر ښود. مگر غه خوشبختي چې
ددې کورنۍ په برخه شوه غه دجمال ددوو
وروزو دښوونځي څخه فارغيدل اوپه هاموريتو
کې شامليدل وو اوس هغوی ټول په ډيره
مينه سره په گډه سره ژوند کوي، جمال هم
موټر چلونکې دی، څوکا چې دجمال څخه وپوښتنې
چې څه کار کوي هغه ورته په ډيره سادگۍ
سره ځواب ورکوي، زه دخپل پلار وارث يم،
غه موټر چلونکې و زه هم موټر چلوم وايي
چې: دپلار نکیه له لارې څخه بلې خواته تلل
ښه کارندی، زه هم دپلار نوم او شلمه اوږه

است)) و قتی او مسیر بیضی شکل سیاره را کشف کرد و شروع بایشیبنی حرکت آن نمود و گفت فلان و قتی باید در فلان موضع قرار گیرد. در سال ۱۶۱۸ موفق بکشف سوم خود شد و در ۱۵ نوامبر ۱۶۳۱ در اطاق میخانه زندگی را بدوود گفت:

تهیه وتنظیم از: صالح محمد
کپسار

سرگرمی هادومسابقات

مشاهیر علم و ادب

در بین این کلیشه زیبا و قشنگ گلبرگ ها نمی پراگنده شده که در هر گلبرگ یکی از حروف الفبا نوشته شده است و اگر دقت نماید گلبرگ هایی مشابه را در کنار یکدیگر بگذارد خواهد دید که اسمائی مشاهیر علم و ادب بصورت پراگنده بر وی آنها ثبت شده است.

کاری که شما باید بکنید اینست که با در نظر گرفتن شرح مختصری که از بزرگان موصوف ذیلا ذکر گردیده اسم آنها را تشخیص داده برای ما بنویسید:

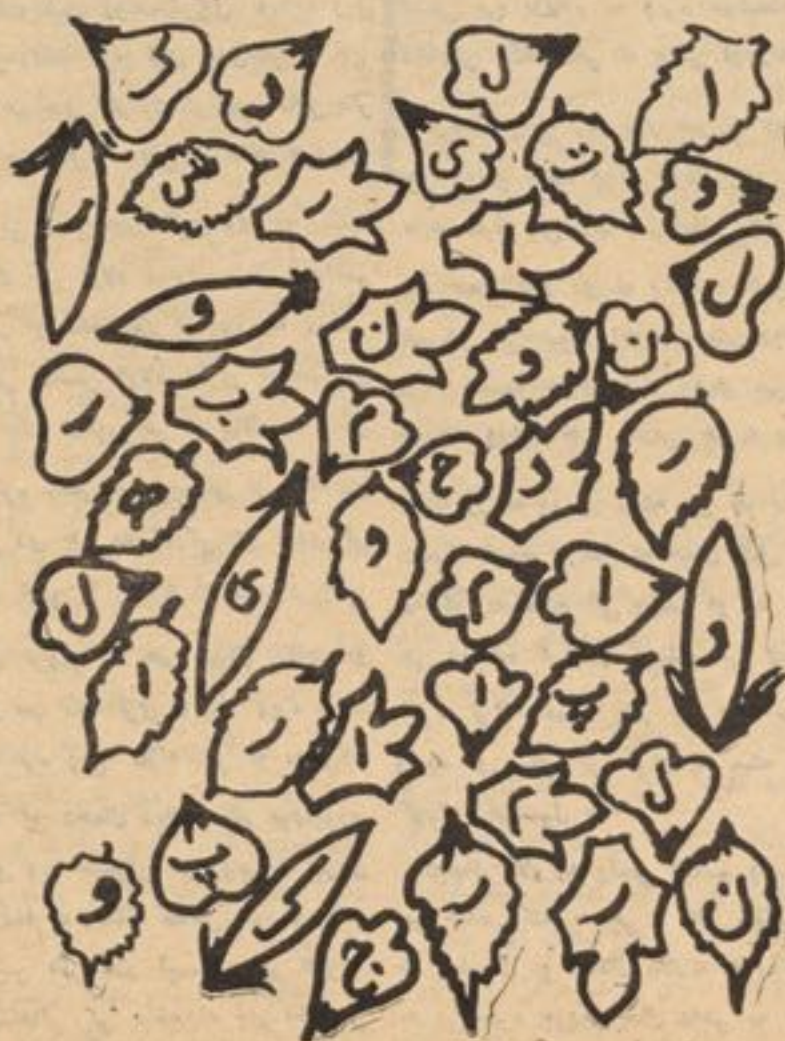
۱- او در ششم ربیع الاول ۶۰۴ هجری در بلخ متولد شد و از بزرگترین شعرای عرفانی مشرق زمین است تحصیلات مقدماتی را از پدرش آموخت پس از فوت پدر وی در خدمت یکی از شاهان گردان پدرش برهان الدین ترمزی که در سال ۶۲۹ هجری به قونیه آمده بود تحصیل علم و عرفان می نمود و پس از آن برهان الدین مشهور به شمس الدین تبریزی گردید اما شمس الدین با نبوغ معجزه آسائی خود چنان تأثیری درین شاعر نمود که مرید شمرگرددید و با احترام او بر تمام غزلیات خود بجای اسم خود نام شمس تبریزی را ذکر نمود پس از فوت شمس تبریزی او سفری به دمشق کرد پس از مراجعت مجدداً به از شاد مردم پرداخت او دو اثر بزرگ و برجسته از خود باقی گذاشت یکی مثنوی که به مثنوی معنوی معروف است و

صفحه ۳۶

که از خود نشان داد بوسیله استاد دانش روانه دانشگاه ((توبینگن)) شد او در سال ۱۵۹۴ به حیث معلم ریاضیات در مدرسه شبانه روزی پروتستان ((گرا-تزن)) انتخاب شد او در آلمان مطالعات در علم نجوم با خود گفت چون بموجب هیت گوبرنیک سیارات بدور خورشید دایره ای طی میکنند بنا بران مجموعه تمام اوضاع مریخ که بوسیله تیکور صد شده است با بدروی یک دایره فضایی قرار گیرد او در سال ۱۶۰۹ تا گهانه نیروی الهام متوجه حقیقت شد یعنی ((ستاره مریخ روی مسیر بیضی

دیگری غزلیات و رباعیات و ترجیع بند وی است همان طور که ذکر شد با احترام و عقیده ای که بمرید خویش داشت دیوان شمس تبریزی نام نهاد غزلیات او از بزرگترین آثار زبان فارسی بشمار میرود وی پس از ۶۸ سال عمر درگذشت.

۲- این دانشمند در ۱۶ ماه می ۱۵۷۱ متولد شد کودکی او با فقر و بدبختی سپری گردیده برای تحصیل بعد رسته پروتستان رفت و در آلمان استعدادی

((جهان نمایش وارده است)) کتاب اساسی دیگر منتشر نکرد او میگفت جهان و هر چه در او هست عوارض و حوادث و نمایش است و آنچه ما ادراک میکنیم مصنوع ذهن خود ما است او فلسفه را امر تقنینی نمی داند بلکه ضروری میخواهد او میگفت که انسان موجودی میتافزیک است بدین معنی که دوست دارد دنیا را با بعد الطبیعه پرورد. او از هستی بیزار بود او در شما رفلاکسفه بدبین قرار گرفته است او معتقد بود که باید دنیا را سوزاند و بشر را از رنج و درد نجات داد هنر و فلسفه جز این که زمانی انسانی را از درد بدور دارند کاری نمیتکنند او اولین کسی بود که گفت: بدبختی ها از اراده ما است...

آیا میتوانید ؟

آیا میتوانید گوگرد را در آب حل کنید (طوری که در آب حل شود) ؟
 در گیلان (طوری که در آب حل شود) ؟
 در گیلان (طوری که در آب حل شود) ؟
 آن موفق شدید طریق آنرا
 برای ما نیز ارسال دارید .

چند اختلاف ؟

به این دو تابلو که ظاهر باهم شباهت کامل دارند آنرا رسم ترسیم نموده است ولی در تابلوی دوم چند اختلاف وجود دارد اختلافات را پیدا و برای ما ارسال دارید .

این تابلو اثر چیست ؟

هنرمندان زیادی در کشور ما درخشیده اند و آثار جاویدانی از خود باقی گذاشته اند که ما یکی از آنها را این هنرمندان کشور خود را چاپ نمودیم تنها برای ما بنویسید که این تابلو اثر کدام هنرمند کشور عزیز ما میباشد .

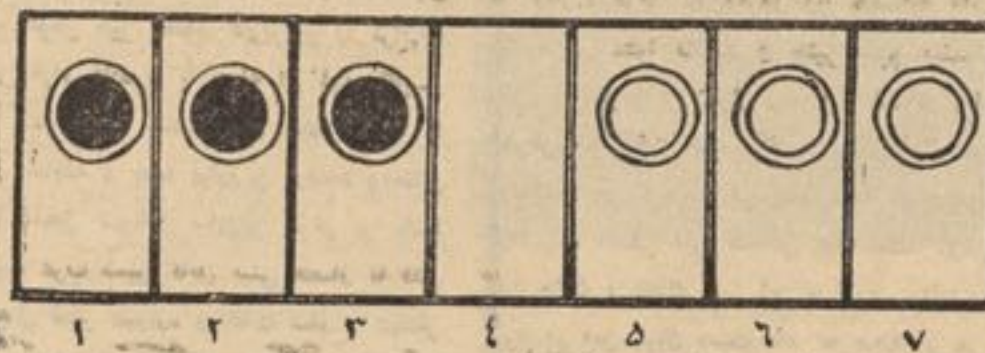
صفحه ۳۷

داشاعر هخو کدی ؟

داشاعر دخیل وخت دفضلا او پوهانوڅخه وه او خو په ژبی شاعره وه او دخیل تحصیلات اود هغه وخت متداول علوم هم له خپل عالم ورور څخه زده کړی او پایی ته رسو لی دی دایوه ناکامه او په زړه زخمی شاعره وه چی په خپل ژوند کی پی دڅو ښی مخندی لیدلی اونا مراد ده له دی غم لرلی دنیاڅخه تللی ده دامیر من فطرتا شاعره او له درده سره آشنا وه له ورکتوب څخه یی دشعر او شاعرۍ سره مینه درلوده او خوا په خوا په اشعار یی ویل مگر متاسفانه دی شین زړه فلک ونه غوښته چی یوه باعفته نجلی خوور ځی پدی جهان کی وځانندی به عین زلمیتوب کی یی دخیل ظالم مپه دلاسه دخوانسۍ گل مروی او له دنیا څخه په چاودلی زړه اوسور کفن دکله ارمانه ولاړه ددی نا مرادی میرمن ورور چی یو فاضل او شاعره په خپل کتاب «میکده» کی دخپلی غمدیده اونا کامی خور شرح حال په یوه موثر اوسو زنا که لهجه په یوه قصیده کی لیکي که څه هم دا قصیده ۱۴۲ بیته ده مونږ یوازی ددی کلام نمونه وړاندی کوو :

رفیقان بر لب آمد جان ز هجران دلفگار پرا
 که میگوید به آن بی رحم حال جان سپار پرا ؟
 نه از بختم سر یاری نه از دلدار غمخواری
 بود مشکل بسر بردن بدینسان روزگاری را
 توای صیاد یاد آور بقید افتاده دامت
 کشا از محنت هجران اسیر خسته زاری را
 جفا از حد فزون کردی بیا یکره وفا آموز
 دوا کن درد افکارا ن مسو زان داغ داری را
 گذر کن جا نب «.....» ای دلبر زیان نبود
 اگر باری بجا آری دل امید واری را
 اوس ددی شاعری نوم اودزیس ریدو ځای ولیکی

جابجا سازید ؟

به شکل ذیل خوب متوجه شوید که دارای هفت خانه میباشد که سه عدد دکه سیاه و سه عدد دکه سفید قرار دارد و خانه وسطی آن خالی میباشد مسا بقمه به این ترتیب است که باید دکه های سفید به یکطرف خانه و دکه های سیاه به طرف خانه های دیگر برود و خانه خالی ما بین باشد .
 شرایط - دکه های سیاه همیشه بطرف راست و دکه های سفید همواره بطرف چپ حرکت میکنند هیچ دکه ی حق عقب نشینی را ندارد یعنی در خلاف جهت گفته شده نمیتواند حرکت کند . دکه ها میتوانند اگر خانه بعدی را بدست آورند ولی هیچ دکه ای نمیتواند از روی دو دکه عبور نماید با شرایط فوق سر - گرمی را حل و برای ما ارسال دارید .

او یکی از ستاره های اروپا میباشند اگر او را در فلیم ها ویا در مجلات دیدم با شیبند تنها اسم او را برای ما بنویسید تا گفته نمائند که از چند فلمش نام برده برای ما ارسال دارید .

این کاشف کیست ؟

سوانح مختصر او را تذکر میدهم
 او انگلیسی است در سال ۱۵۱۵ به گویا نا سفر کرد و توانست دریای ((اورینو کو)) را کشف کند این دریا از کوه های اورینو کو از کوه های مرکزی ونزوئلا سرچشمه میگردد و طول آن (۱۸۰۰) کیلومتر است کشور ونزوئلا در شمالی ترین قسمت امریکای جنوبی و مشرف به دریای کارائیب واقع شده است کر نیغه کلمب قبل از او به خاک ونزوئلا بانها دولی موفقی به کشف این دریا نشد اسم این کاشف را که عکسش نیز چاپ شده برای ما بنویسید .

جوانان و روابط خانوادگی

زندگی خانوادگی مخصوصاً روابط زن و شوهر از جمله مسایل است که برای هر خانواده دلچسپ بوده و مطالعه آن خالی از فایده نیست. زیرا اکثریت عظیم جامعه و تقریباً اگر مبالغه نشود تمامی جامعه خواه ناخواه روزی صاحب خانواده خواهد شد و تشکیل زندگی خانوادگی را خواهد داد. بناً معلومات در این زمینه برای هر عضو خانواده مخصوصاً زن و شوهر لازمی پنداشته می شود.

مساله روابط خانوادگی چیزی نیست که بشود با يك دو موضوع حل گردد، بلکه این مساله ایجاب بحث و مناقشه طولانی را می نماید. خوب، برای اینکه از حاشیه روی پرهیز کرده باشیم و به اصل مطلب پرداخته باشیم بدنیست از زبان يك زن و شوهر که خود تشکیل زندگی خانوادگی را داده اند بشنویم و ببینیم که این دو چه گفتنی دارند و چقدر برای دیگران دلچسپ و مفید است.

زن به شوهر می گوید: عزیزم ممکن است برای من بگویی که آیا در طول زندگی مشترکمان که مدت تقریباً پنج سال از آن می گذرد خوشبخت بوده ای؟ از ت می خواهم پاسخت بدون غرض و بی شایبه باشد زیرا می خواهم که اگر نواقصی در کارم باشد خود را اصلاح سازم.

شوهر: همسر عزیز، زندگی زنا شویی و دادن تشکیل خانواده برای هر مرد دلپذیر و دلچسپ است، من در طول این پنج سال خوشبخت بوده ام و خود را انسان سعادتمند و موفق حس کرده ام. اما نمی دانم که پس از پنج سال چرا این سوال را از من میکنی و چطور شد که این فکر برایت پیدا شد که از من بپرسی آیا خوشبخت بوده ام یا خیر؟

زن: عزیزم، دیروز زن همسایه مایا شوهرش دعوا داشت و چنین معلوم میشد که زن و شوهر در طول زندگی مشترکشان هرگز خوشبخت نبوده اند، آنها یکدیگرشان را ملالت می کردند و هر يك بنوبه خود دیگری را مسبب اصلی این بدبختی میدانستند. وقتی من جنگ و دعوی این زن و شوهر را شنیدم برايم این خیال دست داد که مبادا تو در زندگی با من خوشبخت نباشی و صرف بخاطر اینکه سرو صدای بین ما ایجاد نشود و صبر نموده و شکیبایی بخرج میدهی.

شوهر: ببین خانم عزیز: خوشبختی و بدبختی دو پدیده اند که هر يك در مقابل هم قرار دارند و یا بهتر است بگویم که متضاد هم دیگر اند، حال این بسته به زن و شوهر است که کدام يك از این دو را می پذیرند. شاید بگویی که هیچکس نمی خواهد بدبخت باشد، این درست ولی بعضی از کارها و اعمال مابعدت بشود که

زن و شوهر یکه از تریه سالمی برخوردار باشند هرگز بین شان اختلاف پیدا نشود و اگر گاهی در اثر بعضی عوامل اختلافی بین زن و شوهر ایجاد می گردد، این اختلاف جزئی بوده و زود بر طرف می شود.

زن: فکر می کنی که این زن و شوهر همسایه مایا تربیت بوده یا از تریه عالی برخوردار نیستند؟

من اینطور نگفتم که آنها بی تربیت هستند من صرف روی این موضوع روشنی انداختم که تریه باعث میشود که از اختلافات خانوادگی بکاهد.

چرا نمی پرسی که چه چیز باعث اختلافات آنها شده؟ خوب، تو بگو چه باعث اختلاف خانوادگی این زن و شوهر شده؟ ساگریش اصلی این اختلاف را جستجو کنیم، باید به زندگی چند سال قبل این دو برگردیم، حتماً وقتی که این زن و شوهر فعلی هنوز کودک بیش نبودند بین خانواده شان اختلافات وجود داشت و بگو مگو های بین

بقیه در صفحه ۵۳

ژوئنون

پیوسته بگذشته

از تاریخ باید آموخت

جوانان آگاه و روزمنده وطن صفحات حماسی تاریخ پرافتخار وطن ما و شما آنقدر وسیع و آموخته است که می توان از آن به صورت متداوم بحث نمود، ولی نگارنده برای آنکه از یکتوختی پر هیز نموده باشد این تاریخ زین را بشکلی تقدیم جوانان وطن می نماید که علاوه بر دانستن این صفحه احساس خستگی نه نمایند امروز می خواهیم کار نامه های وطن پرستان و روزندگان افغان را که در دومین نبرد قهرمانانه افغانستان علیه استعمار انگلیس مجاهده نموده اند به شما معرفی نماییم، تا باشد که اصل تنوع را مراعات کرده باشیم.

در اواخر سال ۱۸۷۹ که انگلیس هاز هر طرف بر کشور ما هجوم آوردند رهبران ملی چون دیدند که دولت های ارتجاعی یا علیه دشمن نمی رزمند و یا اینکه عملاً به نفع دشمن کاری کنند به سیح مردم پرداختند در دومین نبرد تاریخی و رهایی بخش مردم ما علیه استعمار گران انگلیس این رهبران در مناطق مختلف کشور به فعالیت و مبارزه و بسیج و تشکل مردم پرداختند: بتاريخ دوم دسمبر اولین شخصیکه جهاد علیه فرنگی متجاوز را در غزنی اعلان نمود ملا مشك عالم، روحانی مبارز و وطن پرست بود که با این اعلان در هر گوشه و کنار کشور دسته جات سر باز و وطن پرست متشکل گردید. در کابل و کوه دامن و کوهستان رهبری مجاهدین در دست محمد کریم خان (که خودش افسر عسکری بود)، غلام حیدر خان کابلی، میر بچه خان کوه دامن، میر غلام قادر و محمد شاه خان قرار داشت، در لوگر غلام حیدر خان جرخ، سمندر خان و محمد حسن خان در راس دسته جات وطن پرست قرار گرفتند. جنرال محمد جانخان

وردگی در میدان و وردک رهبری قوای مبارز را بعهده داشت و طوریکه قبلاً گفتیم در غزنی ملا دین محمد خان اندی (معروف به ملا مشك عالم)، عبدالقادر خان غزنوی، ملا عبدالغفور خان لنگری و گل محمد خان اندی رهبری قوای مبارز را بعهده داشتند، در هرات نایب سالار حفیظ الله خان و سر دار محمد ایوب خان، در ننگرهار (مشرقی) عصمت الله خان جبار خیل و دیگر رهبران افغان های رزمجو را بعهده داشتند. باید متذکر شد که در آوان حمله نظامی انگلیس بر کشور ما مهم ترین اسلحه افغانها همانا روحیه وطن پرستانه و ایمان به آزادی بود، نه توپخانه و نه جبه خانه ای داشتند بزرگترین سلاح افغانها تفنگ های دهن پرو فیلده ای. پیش قبشو سیلاوه بود و پس ۰ مبارزین و رهبران سپاه آزادی بخش افغانستان و پلان شان این بود که سپاه داوطلب کوه دامن و کوهستان موضع کوتل خیر خانه و کاریزمیر را قرارگاه خویش قرار داده و با حمله ای غرب کابل (کوه آسمایی و بلندی های متصل به آن) را اشغال نمایند و بعدا مبارزین ارغنده و پغمان با آنها ملحق شوند. مبارزین لوگر و یکتیا در جنوب غرب شهر کابل بینی حصار تا قلل کوه های شیر دروازه و تخت شاه و دیگر نقاط حاکمه را در تصرف آوردند. تپه های یکلنگه و سیاه سنگ که در غرب شهر کابل موقعیت دارد باید توسط مبارزین بگرامی، تره خیل و بت خاک به تصرف در آید و مبارزین غزنی، میدان و وردک از تنگی گذرگاه راساً بدخل شهر کابل آمده و بر قشله عسکری دشمن واقع شیر پور هجوم نمایند و راه فرار را برایشان بند سازند و همه قوای دشمن را نا بود سازند.

ادامه دارد

پدر و یا مادر بودن لذت بزرگ است

من درباره سایکولوژی اطفال یا پیداکوژی (علم پرورش اطفال) اطلاع عمیق و همه جانبه ندارم ولی اینکه من مادر چهار کودک هستم چیزهای فراوانی بمن آموخته است باوصفی که من باید به آن بیاموزم!

معنی این حرف آنست که نه تنها اطفال از والدین خویش تعلیم میگیرند و در تحت تاثیر روش و رفتار و سلوک آنها محیط خانواده رشد می یابند بلکه والدین نیز در آنها جریان رشد و پرورش آنها چیزهای زیاد می آموزند در حقیقت من باید چیزهای زیاد یاد بگیرم زیرا هنوز هم در این مورد دچار اشتباهات و گمراهی می شوم.

مجهز کردن اطفال به اشیاء و مواد بازیچه ها صرف نظر از اینکه چقدر گرانبها و قناعت بخش هستند کافی نمیباشد. پدر و مادر بودن وظیفه است که هر روز و بلا انقطاع انجام می یابد و وظیفه این وظیفه باصمیمیت و باعشق و تفاهم کامل اجرا شود نه تنها یک وظیفه دشوار نیست

همچنان گفته اند تو خیلی جوان هستی و قتیکه

بزرگ شوی همه چیز را می فهمی (بچه چوچه درست نیست چه کسی بوقت گفته میتواند که یک طفل چقدر فهم و درک دارد. البته با این سوال به مشکل میتوان از طریق توضیح پاسخ داد ولی کتب و آثار و نوشته های مفید یا مشوره با کسانی که در ساحه خاص

بلکه لذت عمیق و بزرگی بشمار میرود. اطفال با کلاّن سالان وقایت دارند و غالباً از حرکات و رفتار و اطوار آنها تقلید و پیروی میکنند لذا اگر من بخواهم که اطفالم به صورت درست و شایسته رشد و پرورش یابند من باید نمونه ای را در قبال آنها قرار بدهم تا آنرا تعقیب کرده سرمشق گردار خویش سازند این امر ایجاب میکند که نیروی عقلانی و کرکتر و تمام توجه و تفکر بمراتب ارتفاع یابد ولی هدف نهایی والدین خوب و با مسؤولیت آنست که باید این انرژی را از مانی بکار برند که

صلاحیت معین دارد به والدین امکان خوا هد داد تا پاسخ مناسب را برای (جراها) و (چگونه های متعدد در یابند اطفال مادر نخستین سالی های زندگی خویش فقط ما یعنی والدین خود را می شنا سند ما معلمین همکاران دوسان و همچنان انطباق دهندگان آنها هستیم در سهای بعدی معلمان مکاتب میتوانند به بسیاری از سوالاتیکه در اذهان جوان متجس اطفال ایجاد میشود پاسخ دهند بنابراین مادر پیری و وسرر صورت دادن به تربیه و اخلاق خویش کمک گرانبها و قابل ملاحظه را انجام میدهم.

اطفال گرچه یکسان و مشابه بنظر میرسند و حتی در یک خانواده بطور مشابه عمل میکنند با این وصف آنها بحیث افراد فرق فاحشی باهمدیگر دارند.

والدین عاقل این را خوب میدانند که تما یل به استقلال را در وجود آنها تزریق میکنند ماهرگز نباید این حقیقت را نادیده بگیریم که اطفال ما باید روزی به هردو پای خود

ایستاده شوند و بتدریج به آیندگان و تنظیم کنندگان آینده جامعه مبدل گردد آنها محتاج بشوق قدرت اراده تفاهم همکاری و ایمان به استعداد های قدرتهای خویش میباشند.

پرورتن طفل بحیث یک فرد رشد یافته و دارای مسؤولیت تربیه کردن وی بچنان طریق که نتواند در بهبود کشور خود و رفاه آسایش تمام جهان سهم فعال وارزنده ای داشته باشند اینست هدف نهایی والدین.

جوان تحصیل کرده

نیاز جامعه است

است چرا از این امکان استفاده نکنیم، چرا بر قدرت و نیروی جسمانی خویش نیلاییم پس برای زندگی بهتر از امروز باید کار کنیم و تلاش ورزیم، تلاش بخاطر ترقی کشورمان و آرامی مردم مان.

خوشبختانه نتیجه که امروز جوانان در کانون پوهنتون ها گرفتند موبد این حقیقت است که جوانان ما دانسته اند که دیگر دوران خیال و فن پروری گذشته است و دوران دوران کار است و زحمت و فعالیت است.

موفقیت شاگردان در کانون پوهنتون و شمولیت آنها در پوهنخی های مورد علاقه و انتخابی شان بازگوی این حقیقت روشن و انکار ناپذیر است که آینده روشن و تابناکی در پیشروی آنها ست.

فعالیت مشر آنها در امر تعلیم و تربیت چنین نشان میدهد که سال آینده تعلیمی را بایش کار و زحمت فراوان دنبال خواهند کرد. زیرا بدون زحمت و تپش فراوان بدست آوردن مقصود کاری ساده نیست. امروز جوانان دیگر به خاطر نمره امتحان درس نمی خوانند، آنها بیشتر می خواهند چیزی بدانند، زیرا با این ازدیاد معلومات در رشته های مختلف حیات است که آینده شان را تضمین می کند، آینده که بیشتر متکی به مغز ها و باز و های پربار و نیرو مند آنها ست بگذار جهان و جهانیان بدانند که دیگر دو ران رکود و انجماد سیری شده، امروز جهان دیگر است بارتک دیگر خواسته ها و توقعات دیگر.

لازم بتذکر نیست که جوانان ما در چند سال اخیر چه وظایف سنگینی را به عهده داشته اند و چگونه از آزمون موفقانه بدر شده اند.

امروز جوانان در راهی قدم میگذارند که بدون شکر راه سعادت و خوشبختی است. زیرا تعلیم و تحصیل راهی است که آنها را به سر منزل می رساند. و ما برای جوانان بادر و باحساس خویش موفقیت و کامیابی و صحت آرزو می کنیم.

عصر ما، عصر تسخیر کیهان است، زمان پیشرفت و ترقی اجتماعی است، زمان به پیش می رود و آنچه در پی خود باقی می گذارد، آثار و پدیده های است که بدست بشر این عصر ساخته و پر داخته شده. پس ما نیز با زمان به پیش می رویم بسوی آرامی، ترقی و شکوفانی، چه چیز این احساس را در ما بوجود آورده که به پیش برویم، بدون شک احتیاج و شرایط عصر و زمان.

بلی، امروز ما به علم احتیاج داریم به تکنالوژی ضرورت داریم، به نان احتیاج داریم و ... تمام این احتیاجات چه وقت بر آورده میشود، زمانیکه علم داشته باشیم و توانایی بکار بردن آن را برای داشتن این دو باید اولت را همه تحصیل کنیم، درست تحصیل کنیم و دانش بیاموزیم، و خود را با علم آنا سازیم وقتی علم آموختیم و آن را فرا گرفتیم باید طرق به کار بردن آن را نیز فرا گیریم و زمانی که آن را نیز یاد گرفتیم قدرت این را داشته باشیم که آن را در عمل پیاده کنیم. پس به نیروی لازم احتیاج داریم، نیروی که ما را به سر منزل مقصود برساند و خواستهای جامعه را مرفوع سازد.

این ها وقتی میسر و امکان پذیر است که جوانان ما، وظایف اصلی و ایمانی خود را بشناسند. و طوری با شرایط عصر و زمان خود را عیار سازند که نیاز زمانه ما ست.

قبل از همه همانطوریکه بارها گفته ایم و باز هم می گویم تعلیم و تحصیل را فراموش نکنیم ورزش را که باعث رشد بدنی و فکری مامی گردد از یاد نبریم. جوانان نیرو مند و با دانش امروز از هر وقت دیگر بیشتر بدر اجتماع مامیخورد، از این روجوانان ما باید بدرستی این را بدانند که آینده از آن آنهاست پس برای اینکه هر چه بیشتر این آینده از امروز شگوفان تر و درخشان تر باشد آنها در پی تحصیل و تعلیم و ورزش باشند.

امروز که زمینه تحصیل برای همگان میسر

مطالعه و کسب دانش مدرن جزء نا گسسته‌ی حیات روزمره افراد خانواده‌ها در عصر کنونی

با انقلاب در وسایل ارتباط جمعی، فرصت بسیار بقیه برای افراد جهت مطالعه و کسب دانش میسر شده است.

...

در اتحاد شوروی (۸۰۰۰) روزنامه، ۴۶۷۰ مجله و قریب (۳۰۰) استیشن رادیو و تلو یزیون مصروف خدمات اطلاعاتی اند.

مطالعه یکی از مشخصات عمده عصر کنونی در ساحات مختلف حیات اجتماعی، سیاسی و فرهنگی ملل و جوامع است. وقوع انقلابات کلتوری و انقلاب در وسایل ارتباط جمعی و مخابراتی در پهلوی انقلابات مردمی و کادری بیش از هر وقت دیگر کتله های بشری را با هم نزدیک ساخته و انسان امروزی را ناگزیر میسازد تا بسرعت خود را با رویداد های که در جهان بزرگ رخ میدهد مطلع گرداند، انکشافات او ضاع در جهان کنونی که در اثر مداخلات و دست اندازی های امپریالیزم به تشنج گراییده مستلزم آن است تا جوامع بشری بیش از هر وقت دیگر فعالیت و توجه شان را برای جلوگیری از تیرگی مزید اوضاع بین المللی معطوف دارند. بدون شک تعلیم و تربیه مدرن و مطبوعات مرفی دنیای باین منظور کمک های شایانی میکنند.

کذا رسالت دیگر مطبوعات مرفی ایجاد روحیه مبارزه قوی باتبعیض، تجاوز و طرح های امپریالیستی است که شدت علیه ملل آزاد و دارای رژیم های مرفی جریان دارد. در رژیم های سوسیالیستی و مرفی به نقش تعلیم و تربیه بحث یک چوکات اساسی برای پیشرفت های اقتصادی و انکشافی اهمیت خاصی موجود است و هم بر رسالت مطبوعات مرفی در بیداری اذهان و ایجاد احساس وطنپرستی دفاع از صلح و انقلابات مردمی تاکید میشود. درین کشور ها سیستم های تعلیم و تربیه مجانی و تسهیلات فراوان در ساحه کتب دانش و مطالعه برای افراد موجود است و دولت ملا پروگرام های مرفی تعلیمی را بمنظور ارتقای سویه دانش افراد طرح و به منصفه اجرا قرار داده است به طور مثال تسهیلات تعلیمی و مطبوعاتی

وسیع تعلیم و تربیه حرفی، متوسط و عالی میباشد. تحقق عملی این حق را میتوان در هر شهر و ناحیه این کشور مشاهده کرد. طور مثال شهر الماتا مرکز قزاقستان را مورد مطالعه میدهم که از هر حیث میتوان آنرا یک شهر مطالعه خواند. درین شهر، مثل صد ها شهر دیگر شوروی میلیون ها نفر در ساحات مختلف مشغول مطالعه و کسب دانش اند تا از آن در بهتر ساختن حیات، زیاتر و دلچسب تر نمودن زندگی استفاده کنند و افراد مفید و برای مردم و جامعه خود بار آیند.

تعلیم و تربیه نه تنها سطح انکشاف صنعت و زراعت را در یک جامعه منعکس میسازد بلکه همچنان سطح انکشاف هماهنگ یک اجتماع را نیز تیار می دهد. بخاطر همین است که در اتحاد شوروی باین موضوع توجه خاصی مبذول میشود.

در پهلوی تعلیم و تربیه در اتحاد شوروی و موجودیت هزاران مکتب و بوهنخی برای خدمت درین ساحه، برای ایجاد تسهیلات مطبوعاتی با فردا این کشور نیز تاکید شده است. مطبوعات در اتحاد شوروی میگوید تا از یک طرف تصویر درست و روشنی از پیشرفت های جامعه سوسیالیستی و دست آوردهای انقلاب گیر اکتوبر و آینده افراد در چنین جوامع ارائه کنند و از سوی دیگر مبارزه جهانی برای تحکیم صلح و امنیت بین المللی بیش از پیش شدت بخشد. یکی از مشخصات مطبوعات اتحاد شوروی تنوع و کیفیت های خوب حیاتی و اجتماعی آن است که در حیات روزه میتوان از آن بخوبی استفاده کرد. نشر روز نامه ملی متعدد و پروگرام های رادیو به السته مختلف داخلی و خارجی طی اوقات گوناگون تسهیلات خوبی جهت استفاده از نشرات اتحاد شوروی در ساحات مختلف برای اتباع این کشور و علاقمندان در خارج فراهم می آورد.

مطالعه و کسب دانش وظیفه عمده زندگی روزمره جامعه سوسیالیستی اتحاد شوروی است.

ورادیه مسکو هست پروگرام را نشر می سازد که برای نواحی مختلف آن کشور شامل سایرین شرق دور و آسیای مرکزی در نظر گرفته می شود *

اتحاد شوروی نخستین دولت در جهان است که سیستم تیلیگرافیک تکثیر ملی را که از آثار مصنوعی زمین و شبکه زمینی استیشن های اخذ استفاده می نماید، ایجاد کرده است *

اتحاد شوروی را قادر می سازد تا پروگرام های تلویزیونی را در مسکو مشاهده کنند *

در جریان مسابقات المپیک جهانی ۱۹۸۰ در مسکو تیلیگراف های المپیک از اتحاد شوروی به چهار قاره انتقال داده شد و قریب دوهزار میلیون نفر مسابقات المپیک جهانی سال ۱۹۸۰ جاری را از طریق تلویزیون

از مسکو و سایر شهر های اتحاد شوروی

مشاهده کردند در حالیکه مسابقات المپیک جهانی معقد مونترال در چهار سال قبل

فقط در هزار میلیون نفر تماشا نمودند موسسات تلویزیون و رادیوی اتحاد شوروی

با ۱۳۶۱ موسسه تلویزیون و (۱۱۷) موسسه

رادیویی در ۱۳۰ کشور همکاری دارند و به

اساس موافقات کلتوری به تولید فیلم های

مشترک و تهیه پروگرام ها و تبادل آن ها بین

یکدیگر می پردازند *

مواد اطلاعاتی برای مجلات ، رادیو و

تلویزیون این کشور توسط آژانس تیلیگرافی

ناس تهیه میشود . ناس آژانس خبررسانی

دولتی است که توسط آژانس خبر رسانی

نوستی که در جوکات این آژانس فعالیت دارد

برای (۲۰۰۰۰) مشترک شامل بود های

روز نامه ، مجلات ، رادیو و تلویزیون در

داخل کشور و (۳۳۰) اشتراک کننده در (۹۰)

کشور خارجی مواد تهیه می کند * از سرویس

های اطلاعاتی نوستی بیش از یک هزاراداره

استفاده می نماید *

نوستی با وسایل ارتباط جمعی بیش از

(۱۰۰) کشور همکاری داشته و علاوه بر آن این

آژانس ، روزنامه ها بولتن های خبری به

(۵۵) زبان در ۱۳۰ کشور ها چاپ می کند که

نمایانگر گسترش ساحه فعالیت آن می باشد

بدون شک اتحاد شوروی که بزرگترین چاپ

کننده کتاب نیز در جهان میباشد از هر لحاظ

و تسهیلات خوب را برای افراد آن کشور در

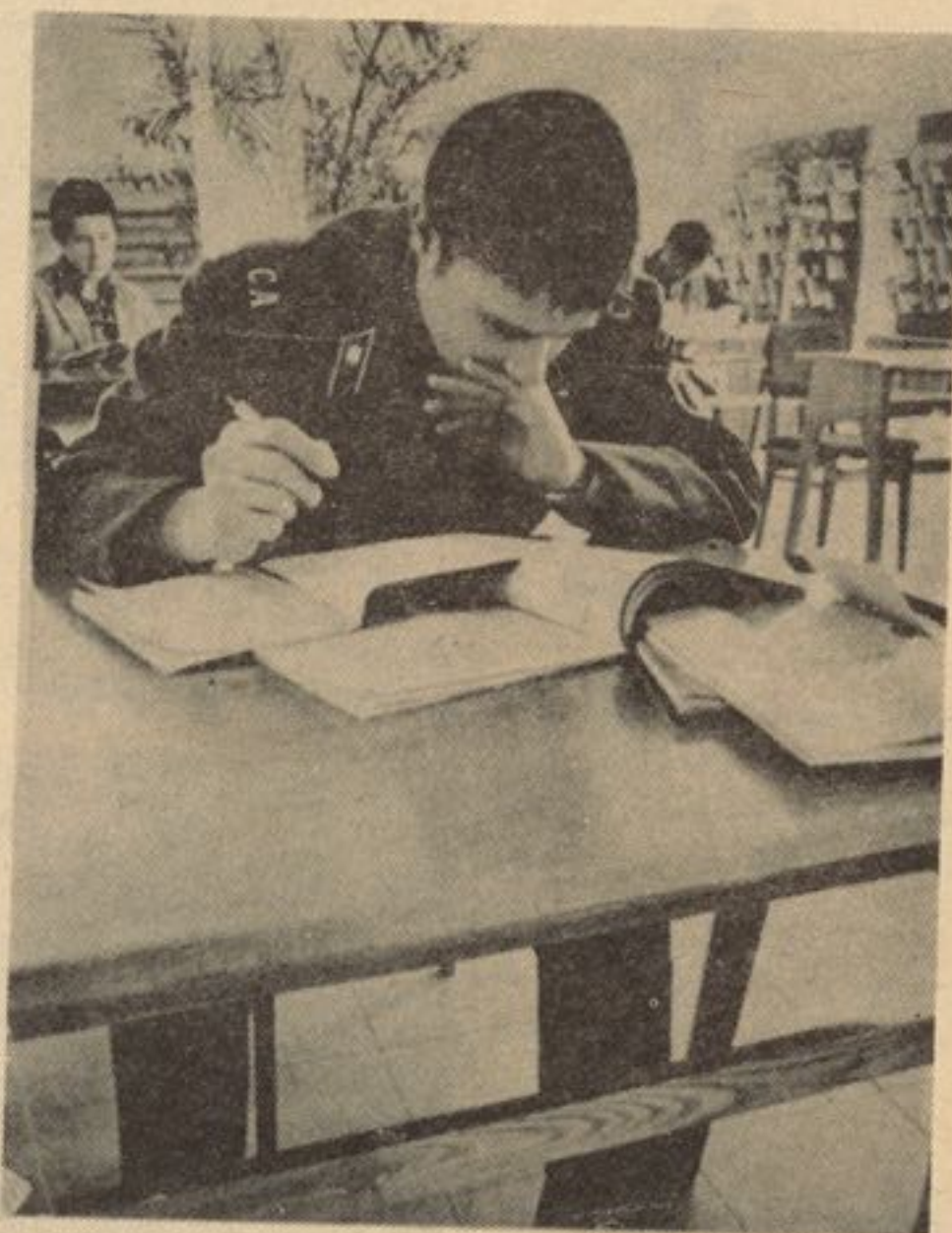
ساحه تعلیم و تربیه و اطلاعات عامه فراهم

گردانیده که از دست آورد های انقلاب اکتوبر

تلفی می شود *

جوانان با علاقه فزاینده به مطالعه می پردازند .

کتاب و مواد مختلف در دسترس جوانان قرار دارد .

اتحاد شوروی بحدی يك کشور بزرگ
موسسالیستی که سیاست خارجی آن براساس
زیست با همی مسالمت آمیز و دوستی با ملل
و مخالفت شدید با استعمار، تبعیض و امپریالیزم
استوار است . بیش از هر وقت دیگر از رسالت
مطبوعات مترقی این کشور در نزدیک ساختن
مردم و ملل و خدمت در راه صلح و رفاه بشر
آگاه است *

نگاهی بوسایل اطلاعات عامه در اتحاد شوروی

در اتحاد شوروی قریب (۸۰۰۰) روزنامه
با تیراژ (۱۷۰) میلیون و ۴۷۰ مجله و سایر
مجلات موقوفه با چاپ سالانه بیش از سه هزار
میلیون کاپی مصرف فعالیت دارند . مجموعه ۱۲۳ مرکز
تلویزیون و ۱۶۲ موسسه پرودکاست رادیویی
درین کشور موجود است *

هر فامیل شوروی طور اوسط به چهار مجله
اشتراک داشته و از مجله هر (۱۰۰) فامیل (۸۲)
فامیل آن سیت های تلویزیون در دسترس
دارند و ۸۴ فامیل از هر صد فامیل رادیو
دارند * سالانه بین ۶ تا ۷ میلیون بایه رادیو
و به عین تعداد تلویزیون بالای مردم به روش
میرسد *

در جمهوری اتحاد شوروی مجلات موقوفه کم از
کم بدولسان چاپ میشود * در فیدراسیون
اتحاد شوروی روز نامه ها مجموعاً به (۳۹)
زبان نشر می یابد * در اوکراین روز نامه
هادر (۶) زبان چاپ می گردد * بسیاری از
روز نامه ها و مجلات بزبان مردمانی چاپ می
شود که قبل از انقلاب اکتوبر نوشتن را نمی
دانستند *

همه جمهوری های اتحاد شوروی پروگرام
های خاصی رادیو تلویزیونی بزرگ خود
محل نشر می نمایند *

چاپ روز نامه ها با تیراژ های زیاد يك
امر معمول درین کشور می باشد *

طور مثال روز نامه (پرودا) ارگان کمیته
مرکزی حزب کمونیست و روزنامه کمسول -
سکاپرودا روز نامه مرکزی جوانان هر يك
تیراژ بیش از ده میلیون دارد *

روز نامه ایزویستاکه توسط هیات رئیسه
شورای عالی اتحاد شوروی چاپ می شود
تیراژ (۹) میلیون دارد *

روز نامه (تروود) روز نامه اتحادیه کارگران
اتحاد شوروی با تیراژ (۸) میلیون کاپی در
روز به چاپ میرسد *

تلویزیون مرکزی مسکو دارای (۷) چینل

چاکلیت سالی گذشته

موتور بسیار شیک آخرین سیستمی
در مقابل یکی از مغازه های معروف
توقف کرد و مردی سر خرد را از
خجسته موتور بیرون آورد و گفت :
آقا... آن چاکلیت های مینوی سالی
گذشته هنوز هم دارید ؟
صاحب مغازه با خوشحالی جواب
داد :

البته البته !

مرد مو تر سوار گفت :

سپاسگزارم پس من میروم هر
وقت که این چاکلیت های مینوی خرد
تمام شد ، بعد به این مغازه شما می
آیم .

شاهد ادعا

روزی کشیشی در کلیسا مردم را موعظه میکرد و موضوع موعظه درباره
احسان و نیکو کاری بود...

کشیش ضمن سخنان خود گفت :

اگر شما چیزی بکس بد هید... علاوه بر اینکه بهمنوع خود کمک کرده
اید ، چند برابر آن چیزی هم بشما داده خواهد شد .
در این بین ناگهان یکی از حاضرین بصدای بلند حرف کشیش را تصدیق
کرد و گفت :

این موضوع کاملاً حقیقت دارد و برای من هم واقعه ای اتفاق افتاده که
این موضوع را تایید میکند .

و کشیش که يك شاهد ضروری برای اثبات گفته های خود پیدا کرده
بود رو باو کرد و گفت :

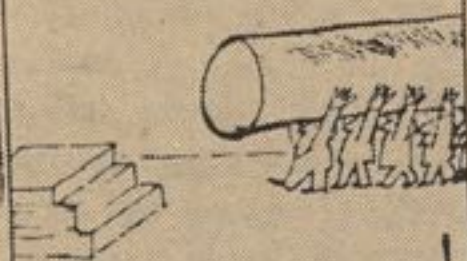
پس متوجه شدید که حرف های من بی اساس نیست حالا شما
واقعه ای را که برای یتان اتفاق افتاده برای حاضرین شرح بدهید تا عبرت
بگیرند .

آنمرد کمی مکث کرد و سپس به صدای بلند گفت :

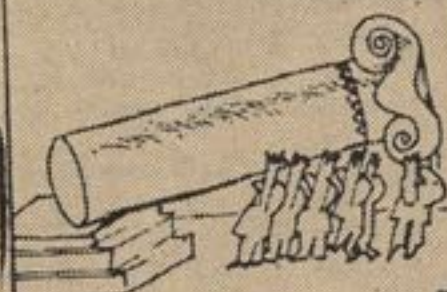
یکی از دوستان من که در ادا رها با هم بودیم مدت ها تصمیم داشت زن
بگیرد... و لی دختری که مطابق میلش باشد پیدا نمیکرد ... بالا-
خره هر طور بود او را راضی کردم و دخترم را باو دادم... در عوض او هم
پس از چند سال دخترم را با چهار بیجه طلاق داد و بخانه من فرستاد .

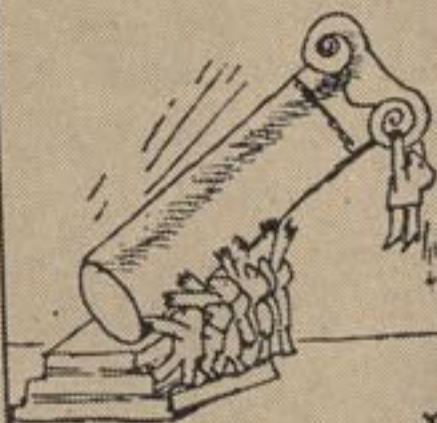
بیاعزیزم : این گردنبندی که تو برای شب عید میخواستی

۱

۲

۳

۴

از بالا به پائین بدون شرح

بدون شرح

سوز دل زن

يك هنر پیشه هالیوود و قتیکه
زنش را طلاق داد ، از طرف محکمه
مکلف به پرداخت نفقه ما هانه هنگفتی
شد...

مرد برای گرفتن انتقام رسو ز -
دل زن سابق ، دست به ا بتکار
عجیبی زد .

اورفت و بزن جوان تری از دوا ج
کرد... سپس از قانون با نکی است
که بیشتر بان اجازه میدهد تاچک -
بوك های مخصوصی داشته باشند
استفاده نموده ، وچك های چاپ کرد
و عکس خود و تازه عروسش را در
حال بوسیدن روی آن ها دیرا ین کرد
و در اخیر همراه به وسبیل همین چك
بوك های حسادت برانگیز ، نفقه عیال
مطلقه اش را می پرداخت .

ارسالی: عبدالصبور سخیرزاد

شوربای داغ

مردی روزی برای صرف غذا به رستورانی رفت و روی سر میزی نشست ... پیشخدمت را صدا زد و گفت :
لطفا شوربای گرم برایم بیاور پس از مدتی پیشخدمت با یک ظرف پر از شور با برگشت ... مرد باو گفت :
این شور با سرد است ... بر- وید یک ظرف شوربای گرم برا یم بیاورید . پیشخدمت رفت و پس از لحظه ای یک ظرف دیگر شور با آورد ... مرد باز هم گفت . اینهم سرد است من شور بای داغ

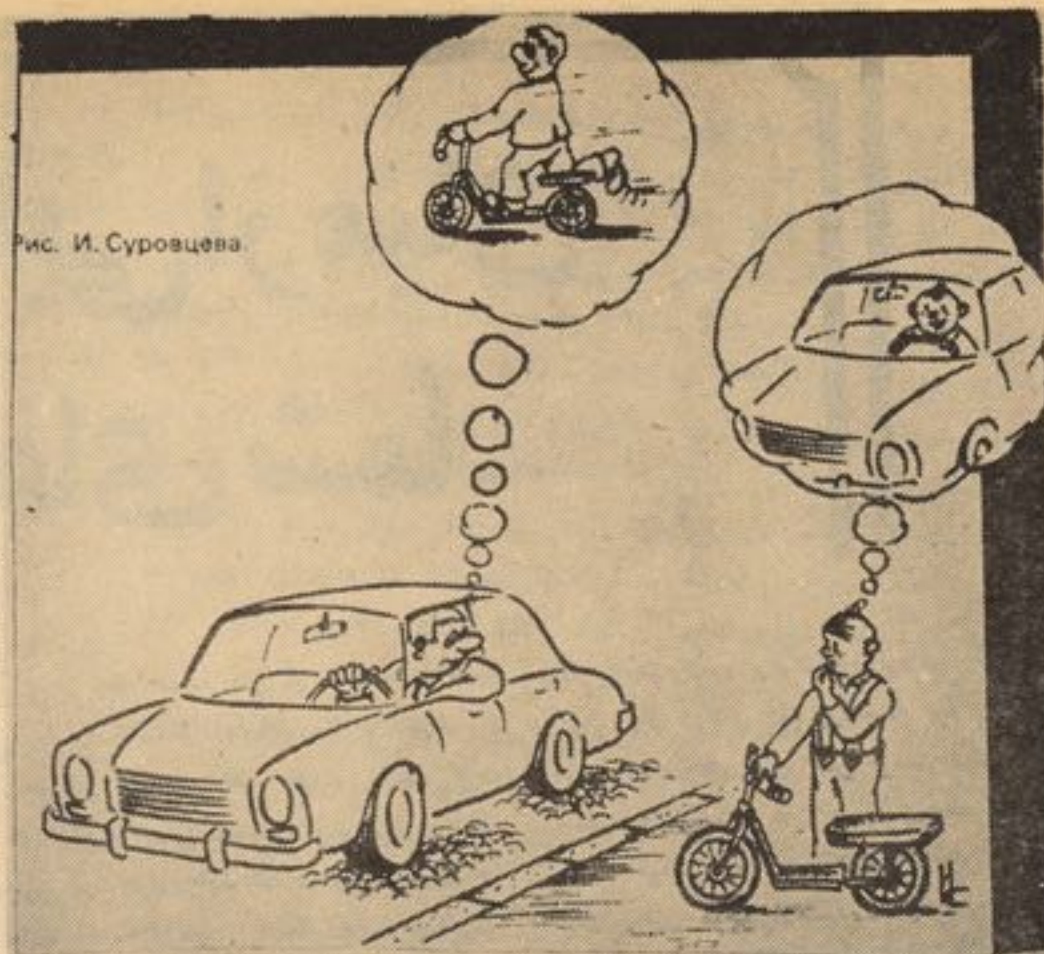
بسیار داغ می خوا هم بار سوم که پیشخدمت با ظرف شوربا آمد بسیار عصبانی شده گفت : آقا من سوپ گرم آوردم! آقا... آخر شما از کجا میدا نید که این شور با سرد است ... شما که هنوز آنرا نخورده اید ؟ مرد لبخندی زد و گفت : از کجا می فهمم؟ ... از آنجا که شما هر سه ظرف شور با را آورده اید انگشت خود را داخل آن کرده بودید . واگرداغ بود البته نمی توانستید . اینکار را بکنید !!
ارسالی محمد سلیم لطیفزاده

دزد بدشانس

صحنه از فلم سازی

بدون شرح

در جستجوی نام خوبتر

خانمی که شکم برآمده اش نشان میداد در انتظار فرزند بی سر می برد. در غرقه عمو می تیلفون، کتاب رهنمایی تیلفون رازیر و رومی کرد. مردی که مدت درازی بود انتظار بیرون آمدن زن را میکشید وقتی خانم را غرق در جستجوی رهنمای تیلفون دید، دروازه اغرقه را باز کرد و گفت : - خانم، ممکن است شما را دریافتن نمره تیلفون مورد نظر تان، کمک کنم زن لبخندی زد و گفت :

- نی: متشکر م... میخوا هم اسم قشنگی برای بچه ام پیدا کنم

ارسالی رجب علی

زن هوشیار

دکتر از پشت سرش داد زد :
- آقا! حق الویزیت (فیس) من یاد رفت ...

بیمار در حالیکه براه خود ادا مه میداد ، گفت :

- یادم نرفته، پول فیس ترا هم برایت دادم ، اما خیال میکنی که فیس ت نداده ام .

ارسالی عزیز احمد ولی زاده

مر یض نزد دکتر رفت و پس از اینکه مر یض رامعا ینه کرد ، به او گفت :
- تو کاملاً سالم و خوب هستی و خیال می کنی که مر یض هستی . بیمار که بد نش نهایت درد می کرد

در حالیکه از درد بخود می پیچید گفت :

- جناب دکتر! خیال، کدام است؟ تمام اهل خانه شاهد اند که من دیشب تا صبح بین اتاق پذیرایی خانه ام راه میر فتم و از شدت درد ، ناله میکردم ...

دکتر گفت :

نه، جانم ، خیال می کنی ...

در این موقع، مر یض لباسش را پو شید و به راه افتاد ...

آدمک برفی ، این تحفه را بکیر و باز مستان خدا حافظی کن

برگزیده‌هایی از میان فرستاده‌های شما

از داستانهای مردمی بلغاریا

ترجمه عبدالغیاث نوبهار

روی کشتزار

بامداد بخاموشی میدیدم دروشتی صبحدم مانند دستان برمه‌بر مادر روی همه موجودات را نوازش میداد. تا بیدار شوند با چشمان حسرتبار باقی نگاه میکردم که از میان دود و غبار تاریک کلبه فروز یخته ای نمایان میشد که بر آن شاخه های درختان میوه سایه افکنده بود کلبه ای بود همچون درختان مجنوب تپید کنونی که بر سرکوجه های پرخم و بیج دهکده ماخمیده اند. خاموش خاموشی بود هنوز حرکتی نبود و پیش آن بچشم نمیخورد حتی سگان درسکوت فروز فته بودند در حالیکه چند ساعت پیشتر غوغای سگان همراه با صداهای آشنای مردم دهکده صدا هائیکه بیانگر رنج و آلم مردمانی بود که کمر شان زیر بار ظلم و ستم و محنت طاقت فرسای مداوم خمیده بود گوش را گرمی ساخت و در تاریکی شب صدای آنان بفواصل دور طنین میانداخت.

از میان آن صداها شنیده میشد که بافر و خشونت آقاها بانه برنام (بیکشا) بانک میزد. آخ که این صدا چقدر روح را شکنجه میداد. آن از همان صداهای ارباب مآبانه ای بود که هنوز بر مردم ستم کشیده آن دهکده حکم میراند و میرساند که هنوز خانان و ملکان مردم دهکده را استثمار میکنند و جام صبر و تحمل مردم دهکده نیز لبریز گشته بود.

نور مهتاب خیره گشته بود پشت کتاره های جوین حرکت گراچسها بگوش رسید یکی آن از نزدیک من گذر کرد هنوز نیمه تاریکی بود نگاه کردم تن لاغر بالجو را دیدم روی فرورفته و کند میرنگ او را شناختم.

فرورفتگی روی او چینی خوردگیها نبود بلکه خط فرورفته ای بود که از استخوان رخسار تا الاشته اش امتداد داشت. دیروز او دهکده

باجر بجلو خمیده اش دو گاو قلبه را که دو چرخ را میکشیدند رهنمایی میکرد. طفلی هم بجلو اش نشسته (خله چوب) بدست گرفته بود و آنروز درس مکتب را ترک کرده بود. آن طفلی بود چاروچابک که در بازیها با همسالان اداره بدست او بود. گاهی که همباز یها بش یکدام عمل بچگانه بر میخواستند او در پیشاپیش آنان قرار میگرفت.

دلم بیتاب شد از کلبه ام بیرون شدم و بالجو را دنبال کردم چنان رفتی بدلم شورزد که طاقت سر رفت بی اختیار سوی آن طفل

نیود جایی بی کاری رفته بود و شاید هم از گزارش انتظارات در دهکده اش بیخبر بود.

بادیه نشین

بیاد تو

بیاد تو اینهمه شب ها را
تا صبحگاهان بیدارم
بیاد تو همواره در پندارهام
دنای بسزگ عشق را
در آن مرز های دور می بینم
این دنیا دوست دارم
در پایش همه زندگی را
همه هستی را میریزم
تو همیشه بامن هستی
بیاد تو زنده ام
بیاد تو خواهم مرد
اما تو باید بمانی
که من عشق پاک ترا
در دل ام دارم
و ترا دوست دارم
زمان میگذرد و میروم
ولی یاد ترا عزیز میدارم
بهاران خواهد رفت
کلبه خواهد پژمرد

رود خانه ها خواهد خشکید
اما عشق تو برایم
جاویدان است
به عشق پاک تو سوگند
به نگاه های پاک تو سوگند
به چهره زیبای تو سوگند
به قلب پر مهرم سوگند
به سرود های زیبا سوگند
که یاد ترا می پرستم
و بیاد تو میروم و میروم
تابه شیر وصال ها
بیا بسهم راه
آنجا اگر بمانم زمانها
به قلب نمائد ارمانها
کلبه همه بشکند
باشد بهار ها
دور از پاییز ها
من و تو
بگویم برای زندگی
ترانه ها و سرود ها.

رفتم دست نوازش بر او کشیدم نوازش بانهایت گرمی و از زرفنای دلم برخاسته بود زیر سر میدانستم او هم اسیر سر نوشت ظالم شده است سر نوشتیکه او را خورد و پارچه خواهد ساخت خواستم در خور امکان از روی محبت بادرش این موجود بلا کشیده که تأثرات چهره او قلب را می شکافت سخنی بمیان آدم اما دفعتا بضمیرم خطور کرد که تنها حال زار بالجو نیست که روان مرا بلرزده در آورده است بلکه او و پسرش دوتی از میان ملیونها تن اند که من بتمام آنها بیگانه و بنحوی میان ما فاصله ایجاد گردید. است ولی آنها اند که مرا با آنهمه رنجها و غمها زنده نگه داشته اند.

سرم را برسم احترام خمیدم و میان جنگل درختان زیتون راهی شدم. همین جنگل بود که پس از اندک زمانی بر سران میان مردم و متصاحب آن دعوی بروز کرد و جنگل بد دهکده تعلق گرفت.

برگهای درختان زیتون را نسیم سحری بهم میمالید صدای بهم خوردن برگها یکجا با صدای جریان آب جوی کنار جنگل بگوش زمزمه میکرد. غنایب آخرین ترنم سحری اش را میشوند. روح من در حالیکه از آن زیبا یهای لایزال طبیعت تازگی گرفته بود بایاد جفا کار یهای بی پایان بشری در زدن بود.

آفتاب مانند گرد زو مزاب از پشت کوه سر بر آورد کشتزارهای کنار راه پیدایش نمودار گردید روی آنها قدهای خمیده روی ابزار قلبه دیده میشد قدهای خمیده انسانهای بودند مانند برده زمین را می شکافتند در آن نزدیکی نظرم به بالجو افتاد دیدم عرق از پیشانی اش جاری بود بابازوان راست و استوار ابزار قلبه را بدست گرفته زمین را می شکافت. پسرش (نایو) کوچک گاوهای قلبه را رهنمایی میکرد، چشمانم را به نایو و ختم او کبوتران و پرنده گانیرا که از روی زمین بهوا میریدند نگاه میکرد و با چشمان کشاده به گور موشان دور و پیشش خیره میشد تماشای آن پسرک روانم را میفشرد. بلی! همین زمین! همین کشتزاریکه نزدیک جنگل قرار داشت زمینی بود که بالجو آنرا از کف میداد روز یکشنبه گذشته بالجو طرف

قصه خواب

شبگاه زیر نور مهتاب میان لاله های سرخ دشتی - معو تماشای گل ها بودی : سرشار از عشق درونی ات - مست در عالم جوانی - آرام آرام قدم بر میداشتی و سرود عشق را با آواز گیرایت زمزمه میکردی .

من و مانده - سر گشته و حیران - مانند گلبرگی در میان خارزار هجران در آتش عشق تو میسوختم و به لاله ها که در زیر قدمهای تو مرده بودند . خیره میگشتم و تو همچنان آواز میخواندی ... و صدای تو مانند خنجر سینه ام را میزدید ، آواز تو اوج می گرفت و چاک سینه من فراخ و فراخ تر میشد .

شاید قلبم شتاب داشت - زیرا احساس نا آرامی میکردی و میخواست از سینه ام بدر آید و مانند گلها زیر قدمهای توجان سیارد .

آواز تو سراسر دشت ها را فرا گرفته بود و مانند امواج بحر فضای آن مرزها در آغوش کشیده بود گل های بی دیگری زیر قدمهای توجان می سپردند و بادیدن آن چاک سینه ام باز تر می گردید .

سرانجام قلبم مانند پرند بال شکسته از آشیانه اش جدا گردید و در قطار گلپای وحشی دشت به انتظار بوسیدن پاهای تونشست .

قدمهایت نزدیک و نزدیک تر میشد و قلب من همچنان در انتظار بوسه پاهایت نا آرام میگردید مهتاب در گریز بود طاقت دیدن خون عاشق را نیاورد . آفتاب از پس کوههای سر به فلک کشیده قدر افراسنت و من در حالیکه غرق سردی روی جبین داشتم با شنیدن جغ جغ گنجشکان از خواب پریدم و این قصه را نوشتم خدا را شکر که رویا بود .

نوشته محمد اسمعیل ((تلاش))

فوتو صرف تزئینی است .

باخیز و شتاب خود را به بته ها نزدیک ساخت بالجو پیش آمد و مشت بگوشی طفل حواله کرد . پسرک بروی زمین افتاد خون از بینی و دهانش جاری شد و من قبول او بر خون گشت . من ایستاده بودم و تماشا میکردم و بخود حق نمیدادم نزدیکشان بروم . پدر روی جراحت برداشته پسرش را بغاموشی پاک کرده از زمین بلندش کرد اما پسر خود را از دست پدر رهانید و سر پیچی نشان داد .

من آوازم را بلند کردم و گفتم ارعایش کن . کمی تنفس کند . هنوز بچه است باید به کتب درس بخواند . بالجو با رفتگی سوی من دید و گفتم ، دیگر چاره نیست آقا کسی دیگر ندارم که گاوها را به راه راست ببرد این گاوها هنوز نابالغاند و باید بکنار آنها را براه راست رهنمایی کند . این را گفته و بار دیگر طفل را بجلو کشاند . طفل با گریه و درد گفت ، لطفا رهایم کن پدر . من بار دیگر به آهستگی گفتم :

«لطفا راحتش بگذار . لحظه ای تنفس کند .» بالجو قدم به عقب نهاد و بار دیگر پیشانی اش را پاک کرد و به پاک کردن ازار قلبه مصروف گشت . کمی بعد ناگهانی کوچک خودش بیجا ایستاد و لباس فرسوده اش را خاک آشنائی نمود . بار دیگر پدر و پسر قلبه را از سر گرفتند .

«چاره ای دیگر نیست . چاره دیگر نیست ! دیگر هیچکس را ندارم که گاو های قلبه را رهنمایی کند . این زمین خوب است و همیشه غرق تماشای خرگوش هر اسبده ای بود که آنرا از کف داد .»

بدست آورده نتوانستم زمینم را می فروشم زمیندار دیگری در آن نزدیکی آنرا خریدار عاجز بود . بالجو تحت تحقیر و دشنام مرد پولدار قرار گرفته بود در حالیکه دیگران او را توصیه میکردند که دینش را ادا کند .

بالاخره مرد پولدار او را واداشت تا زمینش را با و بفروشد . همان زمینیکه نزدیک جنگل بود . چندین زمین دیگر نیز در همان موقعیت قبالا در تصرف مرد پولدار در آمده بود با خریدن زمین بالجو میتوانست ساحه زمینداری اش را در آنجا درست تنظیم کند و هم ساحه جنگل را وسیعتر سازد اما بالجو فقط سه پارچه زمین داشت که کوچکترین همه همان زمین نزدیک جنگل بود . بالجو با گردن بت در آنجا نشست و فقط این چند کلمه را بزبان آورد :

«بهر حال ، برادر ! دیریا زود مجبور خواهم بود باین گفته شما تن در دهم ، روزگار با من سازگار نیست . دین دین است و باید آنرا روزی پرداخت . من در عهدهم کسی را از آن داده ام و من اقرار میکنم که بمن پول داده اید .»

مرد پولدار در جواب گفت : «ما همه میدانیم که قرض را ادا میکنی بالجو ! مگر پول کسیکه بموقعش نرسد کجا کسب و کار کرد . میتواند . منکه پول سکه زده نمیتوانم بلکه شما هستید که زندگی مرا تا این

کرده اید ، (بر تو پیسه مه !)

بالجو در حالیکه لبانش می لرزید می گفت : «خوب ، کاکا واسیل ، پولت را می رسانم ... اینطرف و آنطرف میگردم اگر پولت را

بزرگش آگاهان را دید طفل خود را از دست های
گرخت تکایو آزاد ساخت و زنان آگاهان را
معکم در آغوش گرفت ، آگاهان او را کنار زدو
گفت :
بروبه کلبه مادریت بغواب سپس گردن
بیر مرد را گرفت و او را بطرف کلبه کوچلو بدون
متفلی که برای حیوانات ساخته بودند گشاند ،
تکایو همانطور که بطرف کلبه گشاند میشد
باناله فریاد میزد که : (مگر من چه کرده ام)

مگر من چه کرده ام؟

آگاهان بیر مرد را بداخل کلبه کوچک انداخت
و در ب کلبه را بست وقتی که بقیه افراد خانواده

از مزارع باز گشتند و خبر را از پدر آبی
شنیدند هراسان شدند ، آنها لباس غرابو شنیدند
و روزه گرفتند سپس بسوی خورشید که بر اجداث
سان طلوع و بر آنها غروب میکرد تف انداختند
و همگی باهم فریاد زنان گفتند : (پدران بزرگ
ما ، مارا تطهیر کنید !)

و بعد بزرگترین آتشی را که تا حال در دهکده
برافروخته بودند ، برافروختند پسر بزرگ
تکایو طبل بزرگ و جویی را که روی اجاق
کلبه پدرش آویزان بود بیرون آورد و به طبل
زدن پرداخت ، آگاهان مخصوصا طبل را حزن
انگیز میتوانست که تمام افراد قبیله را از وقوع
یک حادثه ناگوار آگاه گرداند .

مرد میکه صدای طبل را شنیدند هر چه در
دست داشتند گذاشتند و بدنبال صدا بطرف
دهکده تکایو هجوم بردند ، در زمانی کوتاه
دهکده از اقوام آن طرف خانواده تکایو پر شد ،
آنها با صدای لرزان می پرسیدند : (چی شده ؟ چه
خبر شده ؟)

بیر مردی پرسید : تکایو کجاست ؟ دیگری
پرسید : حالش خوبه ؟ آنسنگی و ناراحتی در همه
پیشم میخورد .

شخصی به بیر مردی که در باره مرگ موعظه
میکرد ، گفت : (ساکت باش) آگاهان میخواست
برای مردم صحبت کند . او صدایش را بلند
کرد و گفت : (افراد قبیله ! ما شمارا بی جهت
به اینجا دعوت نکردیم ، بمن گوش بدید و در غم
مانسریک بانید . چند ماهی بود که ما هروقت
به مزرعه میر قییم طفلی از ما کم میشد آبی
دختر خود من اولین طفلی بود که گم
شد ...)

زنها که نام آبی را شنیدند به گریه افتادند .
(غم قبیله های من - در همه جا اطفالی
مربضی میشوند و میمیرند و کی کودکان ما
بدون آنکه بمیرند گم میشوند ماها بود که
مغلیانه مراقبت بودیم ، چون فکر میکردیم .
اجداد ما از دست ما خشمگین شده اند تا اینکه
امروز من آن بچه دزد را گرفتار کردم .

مردم باخشم می رسیدند : کیه ؟ او کیست ؟
بعضی می رسیدند : از کدام قبیله است ؟ باید
قبیله اش را به جنگ دعوت کنیم باید سزای
آنها را بدیم .

آگاهان برای لحظه بی مکث گردو بعد با صدای
لرزانی نه آنها گفت :

آن مرد داخل آن کلبه کوچک حبس است
او کسی به جز پدر خود من نیست .

زنان از وحشت فریاد بر آوردند در جمعیت
جنب و جوشی برخاست و زنان و اطفال که وجود
تکایو را در کنار خود حس کرده بودند از ترس
جیغ کشیدند ولی مردان ساکت ماندند .

وقتی که سرو صدا و هیاهو اندکی فرو نشست
بیر مردی پرسید :

ساطمینان داری که کپ حایت راست است ؟
پسر تکایو سرش را به علامت تایید تکایو
داد - ناگهان زنان و مردان همه باهم فریاد
بر آوردند : اورا بکشید ! اواز مانست ، این
نخواهند گذاشت .

حیوان گشیف باید گشته شود ، ما او را میکشیم ،
تکایو در داخل کلبه همه این فریادها را می شنید
و اطفالی که او گشته بود روح او را می خوردند
بیر مرد سرش را به دیوار ناهموار کلبه تکیه
داد و گریست ، بیرون کلبه مردم باز هم
فریاد میکشیدند همین حالا سنگسارش کنیم ،
خونش بگردن خودش است سنگسارش کنیم ،
بیر مردی از میان جمعیت بر خاست و مردم
را آرام ساخت ، (ما نمیتوانیم همین حالا
سنگسارش کنیم ، رسم قبیله این است که یک
ادم گشیف را روز روشن و در بیرون دهکده
سنگسار می کنند ، مانمی توانیم این سنت را
نادیده بگیریم تکایو زه زمه گنان گفت : همین
حالا سنگسارم کنید همین حالا مرا ازین شرم
و عذاب برهانید !)

تکایو از فریاد های خشمگین مردان و جیغ
زنان و اطفال ترسناک فهمیده بود که از جامعه
و زندگی رفتنی است ، او در کیسه چرمیش
گشت ولی آنرا نیافت کارد را از دسترس او
دور کرده بودند ، بیرون مردم گاهی سرو صدا
میکردند و گاهی خشم آگین فریاد میکشیدند
بعضی ها هم گریه میکردند تکایو حالا دیگر
صدا هارا از دور دست می شنید موجی نوی
مدام او را از مردمش دور میکرد .

صبح روستاییان از کنار اجاق هایشان
برخواستند و برای جمع کردن سنگ به مزارع
نزدیک رفتند ، آفتاب هنوز بالا نیامده بود ولی
روشنایی با نواز دیدن وجود داشت ، هر کدام
از افراد قبیله باید یک سنگ به سوی قاتل
پرتاب میکردند ، اگر کسی اینکار را نمیکرد
روح خبیث قاتل را در کالبد خود جای میداد ،
با پرتاب کردن سنگ آن روح خبیث رانده میشد
و دور میگشت .

موقعیکه آفتاب طلوع کرد مردم دهکده با نواز
سنگسار کردن چندین نفر سنگ جمع کرده بودند آنها
به دهکده باز گشتند تا تکایو را از کلبه بیرون بیاورند
و بیای خود او که بیرون دهکده بود بیر مرد کلبه
را محاصره کردند که به مجرد نمایان شدن تکایو
او را مسخره کنند و به روی او تف بپندازند .
آگاهان اوسه مرد دیگر در کلبه را با ده
گردند و از تکایو خواستند که بیرون بیاید
ولی چون جوابی نشنیدند در جواب جمعیت که
فریاد میزدند : (بیا بیرون ، بیا بیرون) آنها
برای بیرون آوردن بیر مرد به عجله بیرون
رفتند ، ابتدا در تاریکی چیزی ندیدند ولی چون
چشم هایشان به تاریکی عادت کرد بدن تکایو
را دیدند که از سقف کلبه آویزان است .

مردان بیرون آمدند و سر های خود را تکان
دادند ، همه مردم به نوبت داخل کلبه را نگاه
کردند تا جسد آویزان تکایو ، مردی را که
میخواستند سنگسارش کنند ببینند ، هیچ
کس چیزی نگفت ، میدانستند که آن چنان مردی
بیاد بیرون از دهکده دفن میشد و اینرا نیز
میدانستند که دیگر نام هیچ کودکی را تکایو
نخواهند گذاشت .

مبارزه علیه

کوری در افریقا

این توده وسیعی از مردم به کسار جهت پیشبرد زندگی شان اقدام نمائید. اکثر این معیوبین فاقد قابلیت می باشند که با استفاده از آن میتوانند در کارهای تولیدی سهم بگیرند.

برای اینکه خدمات مشخص برای ساحت صورت گرفته باشد،

به همکاری سازمان بین المللی کار، اولین مرحله این پروژه برای این منظور تخصیص یافته است تا در قدم اول مشکل واقعی نابینایان و اینکه چگونه کمکی با آنها صورت

رت گیرد، تشخیص و ارزیابی بشود. در این پروژه همچنان مطالعه اقدامات حکومت کشورهای مربوط و هم مساعدت سازمانهای کشورها در رفع این معضله شامل می باشد. در مرحله دوم این پروژه، سازمان بین المللی کار آماده ساز ختن پرو سونل محلی را برای تطبیق پروگرام مساعدت به نابینایان، بکار انداختن خدمات اختصاصی و هم تهیه کمکهای ضروری را بانان رویدست میگیرد.

این اقدامات همه به همکاری نزدیک متخصصین بین المللی در ساحت بیماری، نمائید گمی های کشورهای منطقه و جلب همکاری مراجهت کشورها ساحت صورت میگیرد. در جمله این اقدامات، فراهم ساختن زمینه برای آشنایی نابینایان بکارهای عملی شامل میباشند، البته برای این منظور مراکز آموزشی دایر خواهد شد که در آن نابینایان به بافت، کارهای اختصاصی زراعتی و سایر خدمات روستانی، که در آن نابینایان سهم گرفته میتوانند، آشنا خواهند شد.

همچنان پروگرامهای، که نابینایان خود بکارهای تولیدی اقدام نمائید، طرح و مورد تطبیق قرار خواهد گرفت. این پروگرام نه تنها نابینایان را کمک خواهند کرد بلکه سائرس معیوبین نیز از آن مستفید خواهند شد.

که با استفاده از آن بار از دست این مرض از بین برده شده می تواند، اما عدم موجودیت پلان جامع در زمینه و هم نبودن دوا کافی برای تمام ساحت و هم مردم آنجا، هنوز این شکل را بجا گذاشته و تهدید ازین ناحیه را رفع نکرده است.

باید کنترل و مراقبت از انتشار کوری دریایی از همان جایی آغاز شود که این مرض از آنجا منشأ میگیرد. قبلا در سال ۱۹۷۵ پروگرامی برای مبارزه با این مرض از طرف اورگانهای مسئول و با صلاحیت ملل متحد طرح شد و در آن تجویز گردید، در ساحتی که این مرض تکثیر می کند، توسط هلیکوپتر و طیارات کوچک ادویه لازمیه پاشیده شود و بصورت منشأعکس و بی این مرض در دریای ولنا و معاینات آن از بین برده شود تخمین میشود که باید برای بیست سال تمام این پروگرام عملی شود تا این مرض بکلی از حوزه محو گردد.

چنین معلوم می شود که تطبیق

آبهای این حوزه محل تکثیر یک نوع میکروب می باشد که در نهایت باعث کوری میشود. اضافه از یک میلیون نفر از مرض این میکروب که اکنون (کوری دریایی) نامیده می شود، در حوزه متأثر شده و ازین جمله ۱۰۰۰۰ نفر آن نابینا شده و یکتعداد زیاد دیگر از میکروب آن به درد چشم مصاب گردیده و بخطر کوری مواجه می باشند. نه تنها یک تعداد کثیر مردم سانسورهای بیلن، گانا، ساحل

کورهای یکدیگر را در رسیدن از یکجا به جای دیگر کمک می کنند این هارا فقط میتوان با طرح و عملی ساحت ختن یک پروگرام جامع کمک کرد تا لااقل رنج زندگی تا ریک شانرا کمتر سازند.

این پروگرام سبب شده تا ساحت انتشار این مرض محدود گردد،

اما برای ۸۰۰۰۰ نفر از ۷ کشوری که به این مرض مصاب اند، تدابیر عاجل تدایوی صورت نگرفته است.

اداره اختصاصی سازمان بین المللی کار تجویز گرفته است تا با طرح پروگرام معیوبین دومرحله به تدایوی و آماده ساز ختن

عاج، مالی، نایجر، توگو و ولنا علیا از ناحیه این مرض به کوری تهدید می شوند بلکه این مرض مهلک بزرگترین مانعی است برای پیشرفت این حوزه که یک منطقه غنی میباشند، اما چنین امراض در بین توده های مقیم آنجا مانعی در راه رشد منطقه ایجاد میکند.

اگرچه اکنون ادویه وجود دارد

باساس فیصله سازمان جهانی ملل متحد، سال ۱۹۸۱ بحیث سال بین المللی معیوبین تجلیل می شود. هدف ازین اقدام آن است تا کشورهای مختلف جهان تمام امکانات شانرا وقف مبارزه برای بهبود حال معیوبین و فراهم ساختن زمینه بهتر زندگی آنان بنمایند. قرار تخمین، همین اکنون کم از کم ۵۰۰ میلیون نفر در سراسر جهان، معیوب بوده و نیازمند همکاری بشریت برای مساعدت با آنها و رفع رنجی میباشند که به آن مواجه اند.

البته یک تعداد زیاد مردم نسبت مریشی و عدم موجودیت تسهیلات صحی، معیوب شده اند

و یک تعداد زیاد دیگر در اثر بی احتیاطی و همچنان در جریان کار معیوب شده و ایجاب آنرا می کنند تا احساس بشر دوستی و وسایل پیشرفته امروز در خدمت آنان قرار گیرد. خصوصاً اتخاذ تدابیر ضروری برای جلوگیری از معیوب شدن تعداد کثیر مردم در نتیجه مصاب شدن بمرض و در نهایت معیوب شدن آنان از موضوعات ضروری است که تجلیل سال ۱۹۸۱ بحیث سال

بین المللی معیوبین آنرا در نظر دارد. از جمله یکی هم کوری تعداد زیاد مردم در مسیر دریای ولتادر قسمت غربی قاره افریقا میباشند درین قسمت جریان تندجویها و نهرها در دهانه وسیع دریای ولتایک نوع میکروبی را با خود انتقال میدهند که باعث کوری میشود. درین حوزه ۱۰ میلیون نفر از هفت کشور افریقا یعنی از نعمت بینائی محروم شده اند

سورسپورت

تهیه و ترتیب از عبدالکریم (پول)

تیم فوتبال افغانی در مسابقات

بین المللی جام تاشکند

شرکت کردند.

...

در مسابقات سکی بین المللی چهره

های جوان درخشیدند

...

تمرینات اساسی گرفته و برنامه تمرینی آنها طبق دسیسین خاصی ادامه دارد.

تیم فوتبال افغانی که در آستانه سفر ورزشی به خاطر اشتراک شان در یک رویداد جهانی فوتبال قرار دارند مرکب از بازیکنان جوان و پراورزی بوده که ترکیب چنین تیم نوید خوبی برای کسب یک نتیجه گیری عالی شان به تناسب دیدارهای قبلی میباشند. ماهمزمان با برگشتن تیم بعد از پایان آن مسابقات در کابل راپور تاژ مفصل را از خلال نشست ها با مسوولین آن و اعضای تیم برایتان گزارش خواهیم داد.

مرور چند برخورد های ورزشی کشور در چند هفته اخیر :

با وجود ریزش بی هم بر ف و سردی هوا اورگانی های ورزشی کشوری آرام نگرفته با برگزاری مسابقات ورزشی توفیق یافتند تا از یک طرف در امور مربوط شان سکتگی رونما گردد و از جانبی هم فرصت خوبی برای پشان دست داد تا با طر حهای موثر زمینه هر چه بیشتر رشد استعداد هارا میسر سازند.

در چند هفته پیش ریا ست عالی ورزش و کمیته ملی المپیک ریاست تربیت بدنی وزارت تعلیم و تربیه و آمریت ورزشی پوهنتون کابل برای جوانان علاقمند ورزش که در تیم ها گرد آمدند فرصت آنرا میسر ساختند تا با دیدار های ورزشی رقابت های خوبی را یکبار دیگر در عمل پیاپی سازند. چنانچه ریا ست ورزش و کمیته ملی المپیک با در نظر

بین المللی المپیک پیش برده میشود. درین دیدار ما از جمهوری دموکراتیک افغانستان به شمول هفده بازیکن جمعا بیست نفر شرکت میکنند. و این اولین بازیست که تیم افغانی بعد از پیروزی مرحله نوین و تکاملی انقلاب نور در چنین یک رویداد جهانی اشتراک می ورزد.

با ملا حظة بر ترکیب تیم فوتبال افغانی به یقین پیش بین میشویم که آنان با نتیجه گیری خوبی نسبت به دیدار های قبلی به کشور باز میگردند.

کمیته ملی المپیک افغانی با دریافت این دعوت نامه مقامات ورزشی اتحاد شوروی، جهت آماده ساختن هر چه بیشتر تیم از چندین طریق تحت

یکی از شرکت کنندگان مسابقات سکی روی برف آماده انجام حرکات خویش میباشد.

برگزاری مسابقات و سیله موثر تر شد استعداد ها و انکشاف ورزش در کشور است.

در مسابقات سکی بین المللی چهره های جوان درخشیدند.

قرار است مسابقات بین المللی فوتبال جام تاشکند روز دهم حوت مطابق به ۲۵ مارچ ۱۹۸۱ در شهر تاشکند برگزار شود. درین مسابقات علاوه بر اشتراک تیم از اتحاد شوروی که در عین زمان میزبان مسابقات میباشد تیم های فوتبال جمهوری دموکراتیک افغانستان، هنگری، پولند، بلغاریا، فنلند، چکوسلوواکیا و آلمان دموکراتیک شرکت میکنند.

مسابقات طبق برنامه مرتبه مقامات ورزشی اتحاد شوروی زیر نظر نمایندگان کمیته

تعیین شده را همزمان با سرعت دنبال نمودند.

درین مسابقات با نژده ورزش-کنندگان شرکت داشتند که

برای تثبیت نمودن ورزش و ترین ورزشکار علاوه بر فاصله،

وقت مد نظر گرفته شده بود که هر ورزشکار با یک فاصله تعیین

شده را در بین دو دقیقه و یا بیشتر از آن طی کنند که ورزشکار رموز-

یلند توئی بگیر فاصله تعیین شده را در مدت زمان دو دقیقه

و بیست و هفت ثانیه و نود و یک خط قایم نمود که ورزشکاران

دیگر کشور تلاش نمودند تا فاصله تعیین شده را نسبت به آن

در کوتاه مدت طی کنند و لی نشد درین رقابت ها علاوه بر

ورزشکاران سایر شرکت کنندگان و لرگی سگتف، ولادیمیر

کیف و دهنیت گیل از اتحاد شوروی بودند که اینها در نهایت تلاشهای

شان در صدد آن بودند تا آن ریکارد قایم شده را از ورزشکار

سوز یلند بگیرند و در سرانجام این تلاشها و لرگی سگتف و ولاد-

یمیر از هر حله اول و دوم درمکان چهارم قرار گرفتند و ورزشکار

بقیه در صفحه ۴۵

گرفته بودند. این مسابقات طوری تنظیم گردیده بود که هر شرکت

کننده بایست از موانع که ایجاد نموده بودند، با دقت نظر داشت و وقت تثبیت

شده بدون آنکه تعداد لاشا تراژ دست بدهند فاصله را طی کنند

که این دیدارها با همان شیوه و خصوصیات به سرانجام خود

رسید و در نتیجه نهائی مرحله اول الکسندر ژایف از اتحاد شوروی

در هر حله دوم نسبت به دیگران پیشقدم بود. در هر حله دوم انگلی-

مازا ستین ما رگ از سویدن آن مکان را با حفظ ریکارد جدید بدست

آورد. پیسر مو لرا ایطالیه درین مرحله دوم گردید. رقابت

هادر بین ورزشکاران نهایت زیاد و در خور توجه بود بعد از پان

مرحله دوم این نتیجه بدست آمد: ورزشکار آمریکایی جای اول را گرفت.

فوت ورزشکاران سویدن و ایطالیه با لتر تیب دوم و سوم شدند.

در مسابقات روز ۴ شنبه ورزشکاران کاندیدهای قهرمان مسابقات

زمستانی جهانی به گونه دیگری در رقابتها با نشان ظاهر گردید

اینبار آنها از فاصله دور تر همراه با نشیب و فرازها فاصله

آنرا در بین جوانان ورزشکاران پوهنتون و خارج آن میسر سازند

• • • در مسابقات سکی روی پیسر

ورزشکاران آمریکا و سوز یلند پیشی گرفتند.

تلویزیون جمهوری دموکراتیک افغانستان شبهای

دوشنبه ۱۲ و ۴ شنبه ۱۵ دلو به سلسله نشرات ورزشی از طریق

دستگاه مارش مسابقات سکی روی پرف را به نشر سپرده مفسر

ورزشی مجله با استفاده از آن مطالبی را تهیه نمود که خدمت

شما خوانندگان ارجمند تقدیم میگردد.

مسابقات شان روز دو شنبه دوازدهم دلو بین عده از ورزشکاران

ان بعضی کشور های جهان در یکی از کوه های کشور سوئیلند بنام

وینکین پیاد میگرددد ایسر گرسید.

مسابقات در دو مرحله بین ورزشکاران معروف و سرشناس

جهان که در عین زمان کاندید کسب عنوان قهرمانی درین رشته ورزش

بودند شکل گرفت. هیات بررسی مسابقات برای تثبیت

مهارت هادر محل مخصوص موقعیت

گیری اهمیت ورزشی در بین جوانان علاوه بر پروگرام داشت

سال، قدمهای موثر برداشت این گام گذاریها با ایجاد

نمودن مسابقات ورزشی به گونه موثر آن آغاز و موفقتها به

سرانجام خود رسید.

مسابقات در رشته های والیبال بین تیم های دختران کلبها و

سبکات ورزشی دایر گردید. درین رقابتها نزدیک مسوولین امور

ورزش ریاست عالی ورزش و کمیته ملی و صاحب نظران

ورزش مطالبی مد نظر بوده که آنها به میان کشیدند چهره های

برازنده برای جا دادن شان در تیم منتخب، زمینه سازی

برای درگیری های معقول ورزشی بین چهره های تیم ها و نوآوری

در سیستم بازی آنها، ایجاد مسابقات شطرنج در کنگوری

های مختلف است که این مسابقات در هر حله به مرحله بین ورزش-

کاران تازه وارد در گروپ جدید الشمولان، گروپ های چهارم

و سوم بود و در پایان آن دیدارها هر شرکت کنند ه تمرات

معینا ری رابوره نمودند حسب مقررات طرح شده به گروپ

های بالاتر ارتقا نمودند و در ختم مسابقات علاوه بر جوایز مد

نظر گرفته شده اعتبار نامه های ورزشی نیز تقویض گردید.

برگزاری مسابقات بهتلوانی در بین کشتی گیران جوان کلبها

به گونه دیدارهای کلبی از اقدامات دیگر ریاست عالی

ورزش و کمیته ملی المپیک بود که توجه زیاد مسوولین کلبها و

ورزش دوستان به آن معطوف گردیده بود.

و برای صاحبان کلبها موقع آن را میسر ساخت تا در کار شان

در زمینه تربیه ورزشی و تر یسن ورزشکاران برای کسب افتخار-

رات جدیت اضافه تر بخرج دهند.

• • • آمریت ورزشی پوهنتون کابل

نیز در چند هفته پیش با برگزاری مسابقات ورزشی والیبال و

با سکتبال در پی آن هستند تا بتوانند از آن طریق زمینه های

ارزیابی استعداد و بعدا رشد

عده ای از ورزشکاران برای شرکت در مسابقات سکی روی برف به طرف محل مسابقه روان هستند.

راه زندگی

پیوسته بگذشته

نوشته: غفار عریف

آگاهی طبقاتی انسان زحمتکش ...
مهمترین و عالیترین عامل ثبات
و پایداری انسان در امر ساختمان
محیط زیست شایسته و رفیع
ناملايمات و تشنجات پنداشته
میشود .

در حالیکه انسان به زندگی
علاقه فراوان دارد ، در لحظات
حساس و دشوار با پایداری در مقابل
ناملايمات ، با دلآوری بی پایان در
حملات علیه دشمن ... حتی
انسان بخاطر انسان و نظم عادلانه
زندگی از عزیز ترین چیز یعنی
حیات و زندگی خود دست میبندد .
انسان زحمتکش جهان !

هیولای مرگ آور بیداد سرمایه
و سیستم قرون وسطایی تارز های
سقوط حتمی بلرزه در آمده ، عصر
رهایی توده هاست از قید و بند
مظالم ، ابتکار و شجاعت ، جسارت
و پویایی ، سازندگی و نو آفرینی
قهرمانی و سر سپردگی ، اراده و
متانت ، تسلیم نا پذیری و درایت ،
شایستگی و کفایت ... از جمله
خصایل فروزان انسان زندگی ساز
است ، هیچ نیروی را یارای چیره
شدن بر انسان زحمتکش و هستی
ساز نیست و خواص

انسانی بحکم قانون زندگی
حفظ میشود

انسان زحمتکش جهان !
اعتماد به نیروی عظیم و سازنده
تو ، شیپور پیروزی کلیه مردمان
جهان را فرا میخواند ، در محور
زندگی و فعالیت خدشه ناپذیر تو
کسانی قرار دارند که لاجرم به
نیاز مندی ها ، امید ها ، آرمان
های والای زحمتکشان کلیه ملل
گیتی رسیدگی میشود (وظایف

های وسیع مردم را در وقوع
این حوادث میدانند ، دچار فقر
دانش اساسی اند .

آنچه که عمده و تعیین کننده راه
زندگی انسان است . مبارزه
طبقه ای (سیاسی - اقتصادی و
ایدیالوژیک) میباشد .

و این راه قانون زندگیست
برای فداکاری در راه منافع و
مصالح انسان زحمتکش و نام
مقدس وطن ، قهرمانی شمرده
میشود در دفاع از حیثیت شرافت
و کرامت انسانی ، راهیست
بسوی صلح و صفای ملیتها ،
راهیست که فرجامش به تامین
دمو کراسی و عدالت اجتماعی می
پیوندد ، راهیست که ره آورد آن
ترقی اجتماعی و رفاه همگانی
مصونیت و رعایای شخصیت
انسانی از قید و بند و مظالم
شمرده می شود ، راهی که دوستی
همبستگی ، اشتراک مساوی
زحمتکشان سراسر جهان را تامین
میدارد
ولیک :

گاهی اشتیاق مقدس کشیدن
انتقام بی نهایت از آتشی که زندگی
زحمتکشان سراسر جهان را با
طرح پلان های رذیلتانه ، قاتلان
و حشی خصمانه ، سود جو یانه
جنگ طلبانه ، غاصبان و ورهز
نانه هوا لنای ساخته اند ، به
یکبارگی در رگ و خون ، احساس
و قلب انسان ، انسان اندیشمند
می جو شد .
نام

انترناسیونالیستی .

و انجام این وظایف
(انترناسیونالیستی) وسیله
نیرومند است که حسن عظیم
وطنپرستی و همومانیسم انقلابی
را در لحظات پر درخشش ،
جوشان و شگوفان در نهاد
انسان اندیشمند تقویت میبخشد .
اگر چه در گرداگرد کشتی
زندگی ، سرزمینی را شدت زمین
لرزه (گوتیمالا و ایران ...)

و طغیان های جهنمی آتشفشان
(جزایر آسیای جنوب شرقی)
تباہ میکند و گاهی هم قهرتوفان
های آبی (بنگلادیش - هندوستان)

گاهی خشکی و بی آبی زندگی
مردمان سرزمینی را به بادیه
تفرا تبدیل میکند و زمانی هم
بیماری مدهش جمعیت های انسانی
و قطعات سبز حاصلات را آفت
می رساند .

ولیک :

این همه رویدادها ، سد اساسی
پیشرفت بشریت محسوب نمی
شوند ، زود گذر اند ، موقتی
پنداشته میشوند ، با کار انسان
زود گذراند ، با توجه و زحمتکشی
از بین میروند ، مبارزه طبقاتی
نمی طلبند . تیور یسن های
بورژوازی بناحق فریفته این
حوادث شده اند و علت فقر توده

رسالت خانواده‌ها و خواست

اگر درك خواسته های زمانه و قانون تکامل ایجاد گردد و رهروان ترقی درین راه باهم همکاری نمایند فضای محیط اجتماعی و خانواده ها، مملو از صمیمیت بوده و همه به استقبال از پیشرفت و ترقی می روند، و هر آنچه از دست شان آید تکامل و ارتقا را یاری می رسانند.

میگویند حقیقت بیروز می شود ولی به همکاری جدی ما نیاز مند است. ارتقا و ترقی نیز اگر کسی بخواهد یا نخواهد راهش را به پیش باز می نماید و خوشبخت کسانی اند که خادمان واقعی نیروهای متری و پیشرو جامعه اند و آنچه در حیطه و قدرتشان باشد درین طریق به مصرف می رسانند و افتخار بزرگ را کمایی می نمایند. زیرا فردا از کسانی یاد خواهد کرد که به خاطرش گام گذاشته و در راهش عرق زحمت و صمیمیت را ریخته است.

جامعه و خانواده ها مبرا و استثنا ازین قانون نبوده و اعضای خانواده ها و اجتماع باید بنفس واقعی خواسته های عصر و زمان را بدانند و درین جهت بکوشند تا فردا در زندگی فرزندان میهن ما از کمبود های اجتماعی رنج نبرند و از نعمات مادی و معنوی جامعه و دست آورد های تاریخی حد اکثر استفاده را ببرند و با بیای کاروان تکامل و ارتقا، رسالت و وظیفه خویش را به سر رسانند.

برای رسیدن به چنین آرزو باید، والدین و مسوولان اجتماع متوجه باشند کاری نکنند که مانع تکامل و ترقی شوند و همچنان ترقی پسندان باید شرایط جامعه و محیط و عقاید گذشتگان را بادر نظر داشت راز های تکامل شناسی نموده گام بگذارند، تا تناسب معقول و علمی در زمینه ایجاد گردد که بصورت مطلق و بی ارتباط به گذشته و بی اعتنا به آن بر خورد صورت نگیرد بلکه باید متوجه بود تا از غنایم و تجارب عظیم مادی و

معنوی گذشته که چون گنج های جاودانی در پهنای وسیع تاریخ جادارد، حد اکثر استفاده شود. یعنی بعضی اوقات از برخورد های نادرست نتیجه های نادرست و بالکل منفی بدست می آید. زیرا والدین و کلاسالان هر پدیده گذشته و مربوط به خود را مقدس می شمارند و جوانان نیز آگاهانه همه تجارب

گذشته را کهنه و فرسوده بحساب می گیرند که سر رشته همه مخالفت ها را درین ها نیز می توانیم بیابیم. پس باید توجه داشت رشته تناسب بین گذشته پر افتخار و آینده رو به تکامل را درك نمود و این درك را همگانی نموده و در پرتو آن به کمک هم آینده را نیکوتر و خواستنی تر بار آورد. نباید از گذشته های نیک بیزار بود و همچنان نباید آینده را از عقب عینک بدبینی نگاه کرد. به ارتباط آنچه بصورت کلی و

پراکنده گفته میشود متوجه این امر مهم شد که هر زمان و شرایط از خود خواسته ها و نیاز مندی های دارد و رهروان تکامل اجتماع با برخورد درست و عملی به واقعیت های اجتماعی، میتواند به افتخار، وظایف و رسالت های خویش را انجام دهند و والدین نیز می فهمند که آینده و گذشته ازهم فرق دارد و نباید عقب گرایی کرد. باید متری بود و ترقی پسند. به امید ارتقا و ترقی در همه بخش های حیات اجتماعی.

پایان

بقیه صفحه ۹

خوشبختی

خوشبختی های زیاد ی را به ارمغان می آورد. درین نوع جوامع انسان به کار و فعالیت می پردازد که به میل و خواهش خودش در مرحله اول تا اندازه زیاد و در مرحله دوم مطابقت تام میداشته باشد.

کار های جالب و فعالیت هر چه پیش آمد خوش آمد از هم بکلی متفاوت اند. زیرا اولی با اطلاعات هر چه جدید تر در تماس بوده به ابتکارات جدید و مهم دست زده و تنها میم شجاعانه در مورد اتخاذ می کند. طور مثال اگر مصروفیت کدام کارگر تا اندازه متنوع و نکات جالبی در برداشته باشد نظر به رشته انجیر به مراتب جالب تر می باشد. هویداست که صنعت و تکنالوژی های جدید هر چه بیشتر در دسترس بشریت قرار می گیرد بارش صنعت و ایجاد ماشین های متنوع شرایطی بار خواهد آمد که طور مثال بعوض اینکه کارگر پنج روز در هفته کار کند به سه روز خلاصه خواهد شد و بجای اینکه هشت ساعت روزانه مصروف کار باشد به سه ساعت خواهد رسید. پس آیا ممکن خواهد بود که زمانی به نیروی بازوی انسانی ضرورت احساس نشود؟ بگذار ماشین ها کار هایی را انجام دهند که چندی قبل انسان وقت صرف می کرد اما ما فقط به این ملحوظ کار و فعالیت خویش را ادامه نمی دهیم که اشیا و لوازم ضروری هر چه بیشتر تولید شود بلکه کار یکی از منابع خوشی و مسرت برای انسان بشمار میرود. کار مانند غذا، خواب و تفریح برای انسان درك ردیف قرار دارد.

در حال حاضر حل پر ابلیم به اصطلاح انسان «ایده آل» هر مودروز قرارداد. این نوع اشخاص چه خصوصیات خواهند داشت؟ بطور عموم باید گفته شود که حل مسئله بشکل مطلق آن امکان پذیر نیست و زمانی فرا نخواهد رسید که همه ایده ال بار آیند. اما در مقابل اگر پرورش به نحو احسن انجام یابد و مسیر درست آن انتخاب شود شرایطی بار خواهد آمد که همه از کار و تفریح شان لذت ببرند. درین اواخر پسرا بسم استفاده منا سب و متوازن از اوقات فراغت در ردیف کار های مهم روزانه بشمار می رود. برای اشخاصی که دایره میل شان بزرگ است پر ابلیم سیری نمودن اوقات فراغت به بسیار سادگی حل می شود زیرا این نوع انسانها تا آن اندازه آرزو ها را در سر می پروراند که امکانات کافی غرض بر آورده ساختن آنها در دست نیست.

بالاخره تربیه درست است که بوسیله آن به نتیجه قناعت بخشی نایل خواهیم شد و شرایطی ایجاد خواهد گردید که احساسات خود خواهی بالای احساساتی که خصلت اجتماعی را دارا می باشند فوقیت حاصل نکند انسان باید در مسیری قرار داده شود که با پیروی از آن احساس خوشبختی کند این کار امکان پذیر است. و این هم نادرست است که فلان شخص طالع مند و دومی از آن بی بهره است. این پروسه است که تحت کنترل قرار گرفته می تواند لازم است تا قبل از همه انسان آت را در ساحه کنترل و سلطه خویش درآورد.

کسب احساس خوشبختی واقعی بسیار مشکل است.

انتخاب صحیح شغل مناسب :
تأخیر ممکن است که خوشبختی انسان منوط به انتخاب درست شغل و مصروفیت نیز گردد. قبل از اینکه رشته فعالیت دایمی انتخاب شود بهتر است تا جواب آن بررسی و تحقیق شوند زیرا انتخاب بی سنجش شغل عواقب ناگواری را در قبال خواهد داشت. علاوه بر شخص باید رشته مصروفیت خویش را طبق مشخصات و کرکتر های خاص خودش انتخاب نماید. زیرا مردم همه یکسان نیستند.

ممکن است خوشبختی در نعمات مادی نهفته باشد؟ زیرا جامعه امروزی شخص را با تمام لوازم مورد ضرورت به بسیار سرعت مجهز می سازد. اما به این ترتیب تا دیر زمانی خوشبخت باقی نخواهیم ماند. به احتمال بسیار قوی جامعه آینده از مصارف اشیا تا اندازه خواهد کاست. این بدان معنی نیست که امکان رفع احتیاجات مورد ضرورت محدود می شود بلکه لازم است از همین حالا دقیقاً درین مورد غور و بررسی شود که تا کدام اندازه اشیا موجوده جهت رفع ضروریات يك شخص کافی خواهد بود.

ممکن است بعضی ها تصور کنند که کار و فعالیت در راه خوشبختی موانع ایجاد می کند. در اینجا باید از خصلت اجتماعی جوامع سخنی چند گفته شود. جوامع متری

موسیقی محلی هم جز ...

وهاب مددی آواز خوان محبوب و شناخته شده کشور و مدیر عمومی پروگرام های موسیقی را دیو تلویزیون

آواز خوان رادر خود کم میکند بلکه نوای یکساز صدای ساز همکار خود را نیز در گلو خفه میکند و می کشد مثلاً در آرکستر های به اصطلاح افغانی شما همیشه صدای رباب را می شنوید و لاقط بیش از ساز های دیگر می شنوید ، در حالیکه صدای دوتار رادر پهلوی آن شنیده نمیتوانید ..

رباب پر آوازه ترین ساز افغانی است و اگر ما بخواهیم که صدای مثلاً دو تار در زیر آوای بم این ساز در گلو خفه نکرده باشد در آرکستر در پهلوی یک رباب حداقل چهار دو تار بگذاریم که نمایی بگذاریم.

و یا در آرکستر های ما یک جوهره طبله گذاشته میشود و در یک آرکستر فلمی هندی سه نفر طبله نواز که هر سه هدفون به گوش دارند عین ضربه را می نوازند و نتیجه آن میشود که آوای طبله پر طنین میگردد و ما تصور می کنیم او را از یک جوهره طبله می شنویم .

پس در این گونه شرایط رادیو چگونه موفق گردید برخی از آهنگهای محلی را هار مونیزه کند، در حالیکه این کار بایک آرکستر ناقص و از نظر کمی و کیفی پر عیب برآمده نمیتواند ؟

برای پاسخ به این پرسش باید نظری به گذشته بیندازیم...

وپرده پی را داریم . پس دلیل ناقص بودن این آرکستر ها از نظر فنی چه میباشد ؟

در این مورد تعداد آلات هر ساز در یک آرکستر مطرح میباشد در یک آرکستر هنری از نظر آرکستر اسیون یا ساختمان آرکستر به گونه بی عیب و نقص یعنی طوری که هر یک از ساز های شامل آن بتوانند بابر جستگی نوای خود را حفظ کنند در پهلوی یک پیانو بیست ویلون گذاشته میشود و هیچوقت دو پیانو بادو ویلون دیده نمیشود و به همین ترتیب باز هم در پهلوی یک پیانو چند فلوت و نه یکی، چند پی کولوفلو تونه یکی، چند ترومپت و نه یکی گذاشته میشود ، در حالیکه در آرکستر جاز ما در پهلوی یک پیانو یک پی کولو فلوت یک فلوت یک ترومپت گذاشته میشود و در آن از خیلی ساز ها خبری نیست و مانند اینها .

در نتیجه و باتوجه به اینکه پیانست ما هم نحوه نواختن رابه شکل فنی نمیداند و فوراً و پیانو را نمی یابد یعنی بلند و آهسته را نمیداند نوای پی کولو فلوت در زیر نوای پیانو مرده است و احساس نمیکرد .

من هم آرکستر خارجی را دیده ام و هم داخلی را و در یک مقایسه متوجه شده ام که در یک آرکستر هنری خارجی بانک تعداد آلات گوناگون ساز گاه به ده ها میرسد و از نظر کمیت هیچ قابل مقایسه بایک آرکستر داخلی نمی باشد - وقتی یار چه پی زیر اجرا گرفته میشود صدای خواننده در میان نوای ساز کم نمیشود پی مفهوم نمی گردد، در حالیکه در آرکستر های ما خواننده فریاد میزند و باز هم نوای ساز صدایش را در خود کم گنگ و بی مفهوم می سازد ، چرا چنین است و تفاوت در چه مواردی خلاصه میگردد ؟

سبب راباید در نحوه نواختن به کاوش گرفت ، بگذریم از اینکه آرکستر های ما همیشه از خدمت مول بلند تر مینوازند چون به صورت فنی و علمی آموزش ندیده اند در جایی که باید بخش بنوازند ، بلند می نوازند و عکس آن که این روش نه تنها صدای

درست ده سال پیش از امروز تمام آرکستر های رادیو را مانند آرکستر جاز ، جامی ، کلیوا لی و غیره رادر هم جمع آوردند و آرکستر سی و هشت نفری ایرا بنیاد گذاشتند این در واقع نخستین آرکستری بود در شکل و روال یک آرکستر هنری که با ضوابط افغانی تشکیل یافت و همین آرکستر بود که چند آهنگ افغانی را هم هارمونیزه کرد و بعد خود آرکستر تجزیه گردید .

در این صورت در شرایط کنونی امکان هارمونیزه کردن پارچه های موسیقی در آرکستر های کنونی ما میسر نیست ؟

بلی ، همین طور است که شما میگویید .

چاره این مشکل از نظر شما باتوجه به امکانات فعلی رادیو چیست و چه گونه میتوانیم آرکستر هنری دیگری را بنیاد بگذاریم که امکان اجرای هارمونی کردن آهنگها را دارا باشد ؟

باز سازی آرکستر بزرگ سی و هشت نفری رادیو اکنون به دلیل آنکه برخی از اعضای آن مرده اند، برخی متقاعد گشته اند و عده ای هم از کار خسته شده اند ، امکان ندارد و به وجود آوری یک آرکستر هنری تازه نیز مدت ها وقت لازم دارد و به این زودی ها امکان پذیر نمیشد .

نظر تو در باره آواز خوانانی که به روال غربی آواز می خوانند چیست و کار این گروه را چگونه به ارزیابی میگیری ؟

اگر منظور تو کار گروه های آماتور باشد ، من در شیوه کارشان انتقاد دارم - چرا که کار آن ها ناقص است و پر عیب و ما هم نه جاز نیست داریم و نه هم خواننده جاز .

در حالیکه آلات موسیقی جاز در آرکستر های نوع غربی کشور ما وجود دارد و نواخته هم میشود به چه دلیل ما جاز و جاز نیست نداریم ؟

درست است که ما قسم

شماره های مجله هنر بخوان .

.. تو چرا مدتی است که از نظر نداشتن آواز های نو خاموش ماندی منظورم این است که چرا باز چه های جدیدی رابا آواز خود نیست نمیکنی ؟

من دیگر پیر شده ام و مردم هم از آوازم خسته اند - از این ها گذشته خوشم هم نمی آید که در این سن و سال اشعار عاشقانه باز آوری و در سطح ذوقهای پایین بخوانم .

من تشنه یک شعر آموزنده و پر محتوا میباشم و میکوشم احساس هنری ام رابا خواندن آن روز مره برای خودم ارضاء کنم - گمان

هم نمیکم نخواندن من ضایعه ای باشد در کار آواز خوانی کشور از این ها که بگذریم نخواندن من علت دومی هم دارد و آن اینکه در سال های اخیر یامن در راس امور موسیقی رادیو قرار داشته ام و یا یک درجه پایین تر و باتوجه به خاطره های خرابی که از انحصار طلبی آمران موسیقی در این موسسه داشتم نخواستم یکبار دیگر چنین اندیشه

پی در خاطر مآخطور کند که فلانی به سمت مدیر عمومی موسیقی رادیو تلویزیون بیشتر در فکر ثبت پارچه ها خود است تا از دیگران و بالاخر سومین سبب هم اینکه خودم احساس کردم که نه آواز خوان میباشم و نه هم آهنگساز و این که مردم مرا در آواز خوانی مورد پذیرش قرار داده اند خانه همه شان آباد .

هم در گذشته و هم حال بیشتر پارچه های موسیقی را دیو و تلویزیون چه از نظر شعر و چه از نظر آهنگ کمتر به درستی اجرا میگردد . یعنی شعر غلط خوانده میشود و آهنگ نیز کمتر واجد خصوصیت هایی است که باید باشد - نظر تو در این زمینه چه میباشد ؟

در این زمینه ما بادشوازی های چند روبرو هستیم در همه جای جهان برای چنین مسایلی شورا های اختصاصی کار می کنند - مانند شورای عالی موسیقی و شورای شعرو در این شمار شورا های دیگر که پیش از آماده شدن یک آهنگ برای ثبت شعر و آرکستر اسیون و نحوه اجرا به واریسی گرفته میشود و اشتباهات آن یاد آوری

جوانان و روابط

زن - عزیزم با اینکه سخنان خیلی بجا و دلچسپ بود، اما سوال مرا که پرسیدم، آیا در طول زندگی پنج ساله مان خوشبخت بوده‌ای برایم ناجواب ماند.

مرد: میدانم که این سوال را چرا می‌نمایی. وجه چیز ترا وادار ساخته که این سوال را از من بنمایی، سرو صدای همسایه ترا تحت تأثیر خویش قرار داده و نزد خود فکر کرده‌ای که حتماً روزی مادم چنین سر-نوشتی خواهیم داشت. ولی عزیزم یک چیز را باید به صراحت بگویم که احترام متقابل شرط موفقیت در زندگی خانواده است. وقتی میان زن و شوهر این حس وجود داشت، دیگر نه اختلافی وجود خواهد داشت و نه جاد و جنجال.

از این نباید منکر باشیم که شرایط زندگی امروزی طوری است که خواه ناخواه بسبب گفتگو و مذاکره و سوال و جواب زن و شوهر خلق خواهد کرد ولی وقتی این سوال عاز طرف زن و شوهر بصورت درست و عاقلانه طرح و بی غرضانه آلیشانه و بدون پرده پوشی و به صداقت جواب داده شود هرگز زمینه این بگو مگو و سروصدا ها ایجاد نمی گردد.

وقتی زنی - به شوهرش احترام داشت و پاس او را دانست و همچنان شوهر به زنش احترام گذاشت و هر یک حقوق یکدیگر را بدرستی دانسته هیچ وقت بین شان اختلافی وجود نخواهد داشت. و این را به خاطر داشته باش که من تا وقتی خوشبخت خواهم بود چنان چه امروز هستم که توبه من احترام داشته باشی و من به تو و این را نبا بد هیچک یک از من و تو فراموش نکنم.

بقیه صفحه ۱۳

یلینا و بر ازت...

نمیبرد. یلینا زبا نه‌ای فرانسوی ایتا لوی هسپا نیوی و آلمانسی را آموخته و حتی تصنیف های از این لسانها را فرا گرفته است.

در اخیر باید با این اکتفاء کرد که یکی از دایر کتران مشهور بر لین هر برت وان کار اجان بعد از اینکه تصنیف و آهنگ ((وردس ۲ تراو-یتور)) را یلینا تحت نظر شرمو-فسقانه اجراء کرد در مورد وی چنین گفت ((این هنر مند روسی استعداد منحصر بفرد، خارق العاده و افسانوی داشته و هر چیز را میتواند با او از شب صورت حیران کنند ا فاده نماید))

صفحه ۵۳

پدر و مادر آنها رد و بدل گشته است زیرا در آن روز کار چون خانواده ها مخصوصاً زن ها کمتر موقع می یافتند که در خارج از خانه کار کنند این علم کار و بی کاری متداوم آنها بر اعصاب شان تأثیر سوء گذاشته و بعضاً زمینه اختلاف را که از همین بی کاری سر-چشمه می گیرد ایجاد کرده و این امر باعث شده که زن به شوهر و شوهر به زن چیزهای بگویند که شنیدن آن سخنان به مذاق یکدیگر شان برابر نبوده و باعث گردیده که هر یک از طرفین عصبانی گردند و سخنانی بگویند همین رد و بدل کردن سخنان تند باعث می شود که اختلاف آنها را بیشتر از پیش تشدید نماید و عمیقتر سازد. و همان تربیت نادرست بر روحیه کودکان تأثیر گذاشته امروز به چشم سرمشاهد می کنیم که این زن و شوهر با هم گفتگو و جدال می کنند.

زن - از گفتار ت چنین پیداست که تو مقصر اصلی پدر و مادر این دورا می دانی؟

شوهر: مسلماً اگر صد در صد چنین نباشد پنجاه در صد پدران و مادران مسؤول زندگی آینده فرزندان شان اند.

وقتی پدر و مادری آینده اولاد شان را مدنظر داشته باشند و بخواهند که زندگی فرزندان در آینده به کدام خطری مواجه نشود از همان آوان کودکی طوری او را تربیت می کنند که چنین پیش آمد های در زندگی آنها ایجاد نگردد. و مهتر از همه در حضور فرزندان خود طوری رفتار می نمایند که آنها از رویه آنان برداشت نادرست و غلط ننمایند زیرا این را میدانی که کودکان تأثیر پذیر اند و زود تحت تأثیر ماحول خویش قرار می گیرند. پس هر پدر و مادر فهمیده که آینده فرزندان شان مدنظر ایشان است هرگز به اعمالی دست نمی زنند که فردا این رویه آنها باعث بدبختی فرزندان شان گردد.

در سال ۱۶۲۸ دو اثر معروف خود را که اولی (اسراف) نام دارد ساخت در سال ۱۶۳۰ به امستر دام سفر کرد او تصاویر زیاده از زن خود کشید بعد از چندی اواز شهر خارج شد و توانست در آنجا اولین اثر خود را که از طبیعت آنها هم گرفته است نقاشی کند چو بان و سه دهاتی از جمله آثار این دوره هستند آثار و سیع او از ۳۵۰ تجاوز میکند هرگز تا حالا نقاشی به اندازه او در سالیانه روشن و در بکار بردن نور و تار-یکی اینقدر مطالعه نکرده است

معرفی چند نقاش تازه، خطاط تازه - نویسنده تازه و شاعر تازه نیستید؟ به سبب اینکه مادر همه ی این زمینه ها واقعا کسانی را داشته ایم و داریم که واقعا در کار خود ورزیده و آگاه هستند، اما چنین آهنگسازانی نه داشته ایم و نداریم و به همین دلیل اگر امروز یک به اصطلاح آهنگساز قدیم از یک مدعی آهنگسازی تازه کار بپرسد که تو آهنگ سازی را در کجا و چگو نه آموختی؟ این مدعی هم همین سوال را از پرسنده میکند و هیچ یک هم جوابی قناعت بخش ندارند.

به همین دلیل در کار آهنگسازی تقلید و دنبال روی و مسخ آثار دیگران و آنرا به نام خود کردن بیشتر از سازندگی و خلق و ابداع رواج دارد کاری که از گذشته در کشور ما پایه گذاری شده است... به نظر تو ما چگو نه میتوانیم موسیقی کشور خود را معیار ی بسازیم و استندرد شده تا جای شکوه و شکایت و انتقادی از این ما نند که با هم گفتیم و شنیدیم در آن نباشد؟

ما باید بیاموزیم و زیاده بیاموزیم، باید مکاتب موسیقی را به وجود آوریم تا نوازندگان خود را آموزش دهیم و موزیک دایر-کتر و آهنگساز تربیه کنیم، و تا این ها همه به عمل پیاده نگردد نابسا-مانی مانیز در کار موسیقی ما پایانی ندارد، چرا که در شرایط کنونی بیشتر نوازنده های ما و آواز خوان های ماحتی ابتدایی ترین قواعد موسیقی را هم نمیدانند... از شما آقای وهاب مددی به خاطر این گفت و شنود از جانب ژوندون سیاس دارم.

میکردد تارفع گردد، اما مانه در رادیو و نه در تلویزیون چنین شورا هایی داریم و به همین سبب شاعر و یا تصنیف ساز به میل خود و یا فرما یشی شعر و تصنیفی را می سازد و تسلیم میکند و بی کار خود میرود در مورد آهنگ ها هم قاعداً باید به وسیله یک شورا ی باصلاحیت آهنگها کانیدید شده برای ثبت ارزیابی گردد که کاپی است، و ما نند آن که متاسفانه در گذشته چنین نبوده است و صرف پس از تشکیل ریاست افغان موزیک چنین کمیته به فعالیت آغاز نموده است.

و اما حساب آواز خوان ها ی ما به گونه ایست که با هیچ معیار و ضابطه ی تطابق نمیکند به عنوان مثال میگویم ما همین اکنون بسا حسابی بیش از یکمزار آوازخوان داریم که گمان نمیکنم چنین رقمی در هیچ کشور پیشرفته یی هم در رادیو ها به ملاحظه رسد - حال اگر پرسیده شود که از این بیش از یکمزار نفر آواز خوان چند نفر شان حتی به سو یه یک کورس-س کوتاه مدت موسیقی در ین زمینه آموزش دیده اند، خاموش می مانیم - یعنی اینکه مادر و ا قسع آواز خوان نداریم - همانگونه که آهنگساز حرفه یی و پرو فشنل هم... میگو یی که ما آهنگساز نداریم و هر شنونده رادیو هر روز اسامی عده تازه کار و کهنه کار را می شنود که در خلال پرو گرام های موسیقی به عنوان آهنگساز معرفی میگردند؟

در ست میگو یی، اما اجازه بده پرسشت را با پرسش دیگر پاسخ گویم، تو ویا هر شنونده رادیو چرا همه روزه شاهد

بقیه صفحه ۳۶

مشاهیر علم...

۴- این شاعر بزرگ در سال ۲۶۰ هجری در یکی از قریه هایی رودك سمر قند بد نیا آمد او کور بود بعضی را عقیده این بود که او کور مادر زاد است. وی در وصف و تشبیه طبیعت استاد بوده و شاعر دربار نصر بن احمد سامانی بود که فقط هزار بیت او باقی مانده است او دارای طبع موزون و آوا از دلنشین بود در غالب علوم

شماره ۴۶

عدم تعهد یعنی جنبش...

را محکوم کردند. در اعلامیه نهائی کنفرانس اتحاد نیرو های طرفدار صلح علیه امپریالیزم طلب گردید.

سومین کنفرانس کشور های غیرمتعهد که قرار بود در سال ۱۹۶۷ تشکیل شود بخاطر بسیاری مسائل از جمله تجاوز اسرائیل بر کشور های عربی تشکیل نشد و کنفرانس سوم در سپتامبر سال ۱۹۷۰ در لوساکا برقرار گردید. در فاصله کنفرانس دوم و سوم تجاوز و حشیانه امریکا در هند و چین ابعاد گسترده ای یافت و روزانه هزاران تن بسم بر روی مردم قهرمان ویتنام فرو ریخته شد. صیونیزم تل ایبب نیز در نقش یاسدار منافع امپریالیزم امریکا، کشورهای عرب را مورد حمله قرار داد. در اعلامیه کنفرانس لوساکا حمایت قاطع از جنبش های آزادیبخش و کاهش شکاف میان کشور ها که از سیاست های استعماری و استعمارچید ناشی میشود، مورد توجه قرار گرفت. اشغال سر زمین های اعراب بوسیله اسرائیل، محکوم شد و مبارزه خلق فلسطین مورد پشتیبانی قرار گرفت. تجاوز امریکا بر هندو چین نیز محکوم شد. هسم چنین اعلامیه ای در مورد اعطای استقلال به نامیبیا و زیمبابوی (رودیشا) تصویب شد.

در سال های میان ۱۹۷۰ و ۱۹۷۳ (سال تشکیل چارمین کنفرانس) در فضای حاکم بر روابط بین المللی تغییراتی روی داد. کشور بنگله دیش مستقل گردیده و مشکلات هند و پاکستان ناحدودی حل شد، در لائوس نیز او ریند بر قرار گردیده و خلق ویتنام در مقابل با تجاوز کاران امریکائی به پیروزی های بزرگی دست یافتند. چارمین کنفرانس کشور های غیر متعهد در سپتامبر سال ۱۹۷۳ در الجزیره تشکیل شد. فیدل کاسترو در بیانیه خویش عیاوی عوامل امپریالیزم و مانوئیست هارادر مورد به اصطلاح «توطئه دوا بر قدرت» محکوم و افساء کرد و خواستار همکاری نزدیک کشور های غیرمتعهد با کشورهای سوسیالیستی در زمینه های سیاسی و اقتصادی شد. بعد از این کنفرانس بود که اسرائیل باردیگر به کشور های عربی حمله کرد. بسیاری از کشورهای افریقائی در پی این حمله روابط خود را با اسرائیل قطع کردند و این کشور در سازمان های جهانی منزوی شد و این واقعیت نشان می دهد که کنفرانس الجزیره بطور کلی در کار خود موفق بوده است.

پنجمین کنفرانس در حالی که در کولمبو تشکیل شده که خلق ویتنام متجاوزان امریکائی را بیرون کرده در لائوس و کمپوچیا نیز توطئه امپریالیزم امریکا عظیم مانده بود. درایتوبی رژیم بوسیده هیل سلاسی سرنگون گردیده بود و کشورهای تولیدکننده نفت بهای عادلانه برای این ثروت

امپریالیستی درخشان خود می خواهند جنبش را منحرف سازند؟

این مسئله ای است که بلند گویای غربی و چین به آن باید پاسخ گویند. در واقع هدف های ضد استعماری و ضد امپریالیستی جنبش عدم تعهد است که مورد حمله زمامداران غرب و بیکنگ قرار گرفته است. محافل حاکمه امریکا در آستانه کنفرانس هاوانا اکاذیب در مورد حضور سر بازان شوروی در کیوبا منتشر کردند. هدف روشن بود زمامداران واشنگتن می خواستند وانمود سازند که گویا کیوبا «غیر متعهد نیست» و بدین ترتیب سیاست ضد امپریالیستی کیوبارا خدشه دار سازند. اما این تبلیغات نیز مانند گذشته افسا عیبی اثر شد. امریکا در حالی این تبلیغات دروغین را در مورد کیوبا براه می اندازد که خودش بطور غیر قانونی و ظالمانه یک بخش از خاک کیوبارا در اشغال دارد. سر بازان امریکائی بر خلاف اصول منشور ملل متحد در پایگاه «گوانتانامو» در کیوبا مستقر هستند و امپریالیزم امریکا تمام اعتراضات کیوبا و ملل صلح دوست را درین مورد نادیده گرفته است. کشور های غیر متعهد در هاوانا بانوجه به این واقعیت مامیت ریاکارانه سیاست امپریالیست های امریکائی را افشا کردند. امریکا به کمک عوامل خود در داخل جنبش عدم تعهد نیز به تلاش وسیع دست زد. این عوامل در مورد قطع نامه های ضد استعماری به کار شکنی های فراوان دست زدند و اما بطور کلی نتوانستند به نیات خود دست یابند.

فیدل کاسترو در سخنرانی خویش به جنبه ضد امپریالیستی جنبش بخصوص تاکید کرد اعلام داشت که نمی توان در برابر مبارزه خلق هاعلیه امپریالیزم و استعمارنوبی تفاوت بود. کاسترو و رهبران مانوئیست چین را بخاطر همصدائی با امپریالیزم امریکا محکوم کرد و کسانی را که در داخل جنبش با سمت گیری صریح ضد امپریالیستی جنبش غیر متعهد ها مخالفند، همکاریان امپریالیزم نامید.

کنفرانس هاوانا با مسائل مهمی مانده

قرار داد جداگانه مصر و اسرائیل، شکاف میان کشور های به اصطلاح غنی و فقیر و حمایت از جنبش های آزادیبخش روبرو بود در قطع نامه نهائی کنفرانس هاوانا، قرار داد کمپ دیوید شدیداً محکوم شد و آرمان خلق فلسطین مورد حمایت قرار گرفت. کنفرانس هاوانا حمایت قاطع خود را از مبارزات ضد امپریالیستی خلق ها اعلام کرد کنفرانس هاوانا بخصوص به مسائل اقتصادی توجه کرد و خواستار اقدامات جدی برای رهائی کشورهای عضو از وابستگی اقتصادی جهان غرب شد. ایجاد نظام تازه اقتصاد جهانی مستلزم قطع این وابستگی و آنچنان رشد اقتصادی است که منافع اساسی کشور های در حال توسعه را تضمین نماید. رهائی از اقتصاد معسول واحد مورد توجه کنفرانس هاوانا قرار گرفت. بطور کلی تصامیم کنفرانس هاوانا و شمار شرکت کنندگان در کنفرانس یکبار دیگر نشان داد که جنبش عدم تعهد علی الرغم توطئه های امپریالیزم و مانوئیست های چین، به عامل بس مهم در صحنه جهانی تبدیل شده است. یکپارچگی جنبش بخصوص می تواند در حصول به هدف های ضد امپریالیستی و ضد استعماری خلق ها، نیکه برای آزادی خود مبارز می کنند بسیار موثر باشد، بخصوص آنکه اکنون امپریالیزم دیگر در صحنه جهانی فعالی مایشانست و توان کشور های سوسیالیستی می تواند کمکی ارزنده ای به مبارزات کشور های غیر متعهد باشد.

و اینکه که حالا در آستانه گردهم آئی وزرای خارجه کشور های غیر متعهد قرار داریم، امید داریم که این جنبش ضد امپریالیستی و ضد استعماری به تاسی از اصول اعتراض خویش را علیه اعمال امپریالیزم و شونیزم بلند نمایند و بخصوص جنگ اعلام نشده ایرا که ارتجاع و امپریالیزم و مانوئیسم چین علیه جمهوری دموکراتیک افغانستان ظالمانه براه انداخته اند محکوم نمایند افغانستان بحیث یک کشور غر متعهد و وفا دار به اصول این نهفت، درین کنفرانس فعالانه شرکت دارد جهانیان منتظر نتایج این گردهم آئی مهم می باشند.

فی ساعت طی می نمودند. که این فاصله و طی آن با ارقام که تذکر رفت ریکا رد جدید در ورزش سکی روی برف در مسابقات زمستانی ۱۹۸۱ میا شد.

اگر اشتبا حا تی درین گزار ش به نظر شما خوانندگان محترم دیده شد امید میکنم معذرت مارا قبول کنید زیرا این یاد داشت ها از طریق نشرات مستقیم تلویز یون تهیه گردیده است.

تیم فوتبال

فرا نسوی با شما ره دوازده به درجه پنجم رسید. و بعد از پایان مرحله دوم این نتیجه چنین اعلام شد. تونی بگیس از سو یسز لیند اول هیرت بلا تیک از اطریش دوم و هاگی والیتر از کانادا سوم شدند. ورزشکاران شرکت کنند ه فال صله تعیین شده را که ۴۲۲۶ متر بود با سرعت ۱۱۰ کیلو متر در

جواب به نامه های شما

معاشر نیکو برایشان باشد و از اینکه بر حال شما نفید افتاده است، خوشو قتم .

پاسخ به سوا لات صفحه مسابقات و سر- گرمیها را به متصدی آن واگذار شدیم و فرمودیم که اگر نام شما به قرعه برآمد، جایزه تان را به تاق نسیان بپسارند . خدا مدد کار تان .

دوست عزیز محمد ظاهر ایوبی
متعلم لیسه عمر شمیم

همکار ما با علاقه‌مندی می‌نگارد : «به صفحه جواب به نامه های کارکنان محترم و عزیزان صفحه را سلام های گرم چون آفتاب سوزنده که جهان را نور می بخشد و حرارت میدهد و درین فصل برف و یخ سر ماحوردگان (کسانیکه خنک خورده باشد) راجان تازه می بخشد تقدیم است ، امید سلام هو احترامات بنده را که زرفا یش از بحر هاو بحر هاعقیق تراست واز آب زلال باران صافتر است و چون عطر گلپای بهاری بوی دوستی و صفا از آن برمی خیزد ، مورد پذیرش دوستان محبوب قرار گیرد»

سلامت باشید .

همکار عزیز که یادی از ما کردید و سلام دوستانه به ما گفتید .

پاپوش فراوان معروض افتد که نامه ارسالی شما خیلی دیر بدست ما رسید واز اینرو از نشر آن پاره با احساس و پر سوز خود داری ورزیدیم ، اما برای اینکه همکاری دوستانه و بسیار خوب شما بی پاسخ نماند باشد به چاپ پسکارت قشنگ ارسالی شما میردازیم موفق و کامروا باشید . از همکاری تان دریغ نورزید .

واسلام

مدیر مسمول : راحله راسخ خرمی
معاون : محمد ز مان نیکرای
آمر چاپ : علی محمد عثمان زاده
آدرس : انعماری و آب-جوار بر است
م-ابع دولتی - کابل
تلفون مدیر مسمول : ۲۶۸۴۹
سموچپورد : ۵۵ - ۲۶۸۵۱
تلفون ارتباطی دفتر : ۲۱
تلفون توزیع و شکایات : ۲۶۸۵۹

دولتی مطبعه

عثری ناپخته است و فکر انگیز و جالب نیست و افزون بر همه ، طرح نخستین شما، خیزگاه فکری معین و درستی ندارد و به سخن و اضحتر برداشت سیاسی شما از اوضاع پرمود جز ر سیاسی ناقص است .

کوشش کنید به اندوخته عاوطلاعات سیاسی خویش بیفزائید و جزئیات کار را درک کنید و این قضیه را هم بپذیرید که کارتر وریکن در یک محیط تربیت شده اند و زاده یک محیط اند یعنی محیط نابرابر سرمایه داری اما هر دو به نوا ی نظام نابرابر سرمایه داری سینه میزنند و پا یکویی می کنند ، اصل و درستی اینست برادر .

و طرح کار تو نیک دیگر تان هم خلا های بسیاری دارد که بر شهر دشت مجال دیگر میخواهد و فرصت دیگر . خدا نگهدار تان دوست پرکار .

دوست عزیز محمد انور افضلزاده
متعلم لیسه حبیبیه

سلام عرض می کنم، همکار ارجمند . تلاش عاجز این نیست که همکاران و خوانندگان مان از فعالیت ادبی و نشری تان مان راضی باشند و حداقل چند ساعتی را ، این مجله

«نسرین جان» بار دیگر ، یادی نخواهید کرد، ولی سخن بدان مبرو نشان هست که بود، یعنی متصدی صفحه خنده «نسرین جان» است در حالیکه نیست . چاره چیست ؟

متصدی صفحه خنده که شانزده سال از کارش ، در طبع و نشر مجله سپری شده است مردی است با قد میانه ، چهره گرد گندمگون چشمهای نافه و پر ششگر ، مو های مجعد خرمایی ... همیشه خندان است . دردگیری با ایمان روزگار با سلاح خنده مجهز است و همیشه در کنار لب ، لبخند ژوگونند وار دارد، اما تجسم عینی و واقعی صفحه خود نیست زیرا خلقت وجودش شکفت انگیز و خنده دار نیست

بلکه خیلی هم قشنگ است و زیبایی مردانه بی دارد ... امید وارم دیگر، تو را با نسرین جان مخلوق ذهنی شما در زوندون، اشتباه نگیرید . دوست عزیز ما می‌نگارد : «باز هم خواستم تا نا مایی برای شما روان کنم و خیلی بیخشد اگر نامه یی من مضمون و مقاله کمتر دارد، شاید بتوانم در آینده آنرا تلافی کنم . بهر صورت موفقیات شما را آرزو دارم .» دو طرح

جالب شما مضمون و محتوا بسیار دارد و می شود گفت که همتای یک مقاله مطول است، اما حرفی برای گفتن اینست که ، طرح بدو ست و تمام آرایش داده نشده است و از دیدگاه

سلام علیکم همکاران و همفراوان عزیز :
به دعای سلامتی شما می پردازیم به پاسخ نامه ها

دوست عزیز شهاب الدین «خاور»
متعلم لیسه حبیبیه

سلام و صلوات ما بدرقه راه تان باد . چکید احساس شما را به مطالعه گرفتیم، قریحه و ذوق شما ستودنی است و علاقه مندیم همکار همیشگی مجله باشیم، پاره منظوم «بیای نو جوان ...» که با پالیسی نشری تی مجله وفق نداشت، از نشر باز ماند . امیدواریم ملاحظات نشراتی را در نظر بگیرید و اشعار نفز و ناب بفرستید .

دوست عزیز محمد اکبر : پرو یس
کارمند سازمان غلام محمد میهنکی

بپذیرید دعا و سلام ما را هم ، نا مایی شما را به متصدی صفحه مسابقات و سر گرمیهای سپردم و افزودیم که اگر جایزه و سو غتی در نظر است ، همکار ما منتظر است که گفته اند : گریه بغداد باشد ، لقمه نانی ، ما از اینجا سر بجنبانیم ...

دوست عزیز شمس الدین آرین
سلام گرم پاسخگو را ، هم قبول فرمایید . غالب این گمان بوده که سخن صاحب این قلم را باور می کنید واز «السهانه نسرین جان» و

ترسند : محمد ظاهر ایوبی

نمایی از بالا حصار کابل .

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library